

ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

**The Interest of and Understanding about Sports Concerning Islamic Principles of
Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in
Universities in Yala Province**

ซาริฟ ออวัง
Sarif Awang

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Arts in Islamic Studies
Prince of Songkla University**

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลาม ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา
ผู้เขียน	นายชารีฟ อาวัง
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	คณะกรรมการสอบ
.....	.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ กาเต๊ะ)	(รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต)
	.....กรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ กาเต๊ะ)
	.....กรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง สาแลมิง)
	.....กรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุฮัมมัดสกรี มั่นยูนุ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา

.....

(ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟาร์รุ่งสว่าง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ กาเต๊ะ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นายซารีฟ อาวัง)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อนและ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นายชาриф อาวัง)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลาม ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา
ผู้เขียน	นายซารีฟ อาวัง
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356)

2) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง

3) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ปรากฏผลดังนี้

3.1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามและสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา คือ จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้และประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปคือ ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไปและจัดอบรม/แนะนำให้ความรู้แก่ผู้สนใจและให้ความรู้ผ่านคุณพระสุวันศุกร์

3.3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเองคือ พுகุญแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอและผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

3.4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

Thesis Title	The Interest of and Understanding about Sports Concerning Islamic Principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province
Author	Mr. Sarif Awang
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2017

ABSTRACT

This survey research aimed 1) to study the interest of sports concerning Islamic principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, 2) to study the understanding about sports concerning Islamic principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, and 3) to probe suggestions for reinforcing the understanding about sports concerning Islamic principles in Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, and to the society in general.

The followings were results of the survey.

1) Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in 2017 academic year in Universities in Yala Province had high interest in sports regarding Islamic principles ($\bar{x}=3.9161$, S.D. = 0.66356).

2) Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in 2017 academic year in Universities in Yala Province had moderate understanding in sports related to Islamic principles.

3) Suggestions for reinforcing the understanding about sports in connection with Islamic principles in Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province were as followed.

3.1) Islamic institutions and universities should arrange forums or conferences to instruct the students about sports in Islamic principles, and cooperate with other institutes to strengthen the students' understanding about the issue.

3.2) Islamic institutions should work together to give knowledge about sports in Islamic principles to the society to raise their awareness of the issue, organize forums in regard to the issue for those who were interested in the issue, and integrate the information of the issue in sermons of Friday prayers.

3.3) The students' parents and families should play roles in supporting them to learn more about sports in accordance with Islamic principles by

giving the students information related to the issue frequently, and encouraging them to join activities which offer them knowledge about or the insights of the issue.

3.4) Desired characteristics of the Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education for having accurate understanding of sports in accordance with Islamic principles perceived by experts included being eager and enthusiastic to learn more on the issue, and having the spirit of teacher.

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

موضوع البحث	الإهتمام والمعرفة حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة
الباحث	قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا
القسم	شريف أوانج
العام الدراسي	الدراسات الإسلامية
	2556 ب

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث (1) دراسة مستوى الإهتمام حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا (2) دراسة مستوى المعرفة حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا (3) جمع الإقتراحات لترقية المعرفة والفهم حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا والمجتمع العامة نتائج البحث هي :

(1) مستوى الإهتمام حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا العام الدراسي 2559 ب بالإجمال على مستوى عال ($\bar{x}=3.9161$, S.D.=.66356)

(2) مستوى المعرفة حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا العام الدراسي 2559 ب بالإجمال على مستوى المتوسط (3) الإقتراحات لترقية المعرفة والفهم حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا والمجتمع العامة قد ظهرت النتائج التالية (3.1) الإقتراحات ماتتعلق بدور مؤسسة الدينية و المؤسسة التعليمية في ترقية المعرفة والفهم حول الرياضة الإسلامية لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في المرحلة الجامعية في المحافظة جالا هي عقد دورة تدريبية لترقية المعرفة والفهم وإيجاد التعاون بين المؤسسات

(3.2) الإقتراحات ماتتعلق بدور مؤسسة الدينية في ترقية المعرفة والفهم حول الرياضة

الإسلامية لدى المجتمع العامة هي ايجاد التعاون بين المؤسسات لترقية المعرفة والفهم وايصال المعلومات العلمية حول الرياضة الإسلامية عبر خطبة الجمعة

(3.3) الإقتراحات ماتتعلق بأدوار أولياء الأمور في ترقية المعرفة والفهم حول الرياضة

الإسلامية لدى أولادهم هي إلقاء التوجيهات والإرشادات لأولادهم بانتظام والتعاون مع مؤسسة التعليمية في دعم الأنشطة التعليمية لترقية المعرفة والفهم لدى أولادهم

(3.4) المواصفات المرغوبة لدى الطلاب التايلاندية المسلمة قسم التربية الرياضية في

المرحلة الجامعية في المحافظة جالا لترقية المعرفة والفهم حول الرياضة الإسلامية لديهم عند آراء الخبراء هي الهمة والتحمس في طلب العلم بانتظام ولا بد لهم أن يكونوا متحلين بروح المعلم

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ﷻ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ มวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ﷻ ด้วยความโปรดปรานจากอัลลอฮฺ ﷻ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ได้ด้วยดี ด้วยความประสงค์ของพระองค์

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ กาเด๊ะ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้ความรู้ดูแลแก้ไข ให้แนวคิด คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์.ดร.อับดุลเลาะ การ์นา ดร.อัสมัน แตะอาลี ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.อับดุลรอญิง สือแต ที่ให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยในช่วงเริ่มต้นของการทำวิจัย ตลอดจนคณาจารย์วิทยาลัยอิสลามศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้แนวคิด คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำต่าง ๆ

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง สาแลมิง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มูฮามมัดสกรี มัญญู ที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบคุณ คุณรัชนี นิมะ และบุคลากรวิทยาลัยอิสลามศึกษาทุก ๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยและนักศึกษาท่านอื่น ๆ เป็นอย่างดี ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุก ๆ ท่านที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือด้วยอย่างมิตรไมตรี

ขอขอบคุณอาจารย์รวมทั้งนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลาและมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบุพการี ครอบครัว ญาติสนิทมิตรสหายทั้งหลายที่อุปการะดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเกื้อกูลเป็นอย่างดี

คุณูปการ คุณงามความดีและคุณประโยชน์ทั้งหลายจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขออัลลอฮฺ ﷻ ทรงประทานผลตอบแทนแก่ผู้มีส่วนร่วมทั้งหลายด้วยความดีงาม ด้วยความจำเริญของผลบุญต่อเนื่องไม่สิ้นสุดครานานเท่านาน ขออัลลอฮฺ ﷻ ทรงตอบแทน อามีน

ซารีฟ ออวัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(7)
مستخلص البحث	(9)
กิตติกรรมประกาศ	(11)
สารบัญ	(12)
รายการตาราง	(16)
ตารางปริวรรตอักษร อหรับ - ไทย	(19)
ตารางปริวรรตอักษร อหรับ - อังกฤษ	(21)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
1.2 อัลกรุอัน อัลหะดีษ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
1.2.1 อัลกรุอันที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกาย	6
1.2.2 อัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกาย	14
1.2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	18
1.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	28
1.4 ความสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	28
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	29
1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา	29
1.5.2 ขอบเขตด้านภาคพื้นที่	29
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น	30
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ	32
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	33
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ	33
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	37
2.2.1 ความประเสริฐของความรู้ในอิสลาม	37
2.2.2 ประเภทของความรู้ในอิสลาม	41

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.2.3 ระดับของความรู้	45
2.3 ความหมายของกีฬา	47
2.4 กีฬาสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮะฮ์ ﷺ	51
2.4.1 กีฬาวิ่ง	52
2.4.2 กีฬามวยปล้ำ	54
2.4.3 กีฬายิงธนู	54
2.4.4 กีฬาพุ่งหอก	57
2.4.5 กีฬาขี่ม้า	60
2.4.6 กีฬาวายน้ำ	62
2.4 กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการหลักการอิสลาม	64
2.5.1 กีฬาจำเป็นต้องปลอดภัยไม่ก่อให้เกิดอันตราย	64
2.5.2 ไม่เปิดเผยเอาระยะสุเมื่อเล่นหรือชมกีฬา	66
2.5.3 ไม่หลงใหล คลั่งไคล้ เพลิดเพลิน ต่อการเล่นหรือการชมเกมกีฬาจน หลงลืมในการรำลึกถึงอัลลอฮ์ การละหมาด การทำหน้าที่ที่จำเป็นทั้งทางด้าน ศาสนาและชีวิตประจำวัน	70
2.5.4 รักษาไว้ซึ่งความยุติธรรมในการกีฬา	70
บทที่ 3 แบบแผนการวิจัย	75
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
3.2 แบบแผนการวิจัย	79
3.2.1 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research)	80
3.2.2 การศึกษาภาคพื้นที (Field Survey)	80
3.3 เครื่องมือในการวิจัย	80
3.3.1 ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย	80
3.3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	82
3.3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ	83

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อัลกรุอัน อัลหะดีษ ตำรา เอกสารและ งานวิจัยต่าง ๆ	83
3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการสำรวจภาคพื้นที่ (Field Survey)	84
3.4.3 การจัดกระทำข้อมูล	84
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	85
3.5.1 แบบสอบถาม	85
3.5.2 แบบสัมภาษณ์	87
3.5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
บทที่ 4 ผลการวิจัย	88
4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	88
4.2 ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการหลักการอิสลามของนักศึกษา มุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา	91
4.3 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา	109
4.4 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการ อิสลามต่อนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลาและต่อสังคม โดยทั่วไป	120
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
5.1 แบบแผนการวิจัย	129
5.2 สรุปผลการวิจัย	132
5.3 การอภิปรายผล	140
5.4 ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก	155
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	156
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	160

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ก นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)	177
ประวัติผู้วิจัย	190

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
1	<p>แสดงจำนวนนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด และจำนวนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จากบัญชี รายชื่อที่ปรากฏในเอกสารบัญชีรายชื่อนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต ยะลา ปีการศึกษา 2559.....76</p>
2	<p>แสดงจำนวนนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด และจำนวนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จากบัญชี รายชื่อที่ปรากฏในบัญชีรายนามมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2559.....77</p>
3	<p>แสดงจำนวนนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด และจำนวนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จากบัญชี รายชื่อที่ปรากฏในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559.....77</p>
4	<p>จำนวนและค่าร้อยละลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559.....88</p>
5	<p>ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบัน อุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559..... 91</p>
6	<p>ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบัน อุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามสถาบันการศึกษา.....92</p>
7	<p>ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบัน อุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามเพศ.....95</p>

- 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา
ตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบัน
อุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามชั้นปี..... 98
- 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา
ตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบัน
อุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามภูมิภาค.....101
- 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา
ตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบัน
อุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม...105
- 11 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็นรายด้านและผลคะแนนเฉลี่ยร้อยละ..... 109
- 12 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็นรายข้อ.....110
- 13 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามสถาบันการศึกษาและชั้นปี.....113
- 14 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามเพศ.....115
- 15 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม.....116

- 16 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษา
มุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา
2559 จำแนกตามภูมิภาค.....118
- 17 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันทางศาสนาอิสลามใน
การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษา
มุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม
โดยทั่วไป.....120
- 18 แสดงความถี่ระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียน
การสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬา
ตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ.....122
- 19 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนา
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม
วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา.....123
- 20 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษาในการพัฒนา
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเอง.....124
- 21 แสดงความถี่ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตาม
หลักการอิสลามให้กับตนเอง 125
- 22 แสดงความถี่ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองใน
การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษา
มุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม
โดยทั่วไป.....126

ตารางเปรียบเทียบพยัญชนะอาหรับ-ไทย
วิทยาลัยอิสลามศึกษา ฉบับปรับปรุง 2558

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ء , أ	อะลีฟ/ ฮัมซะฮ์	อ ในกรณีเป็นพยัญชนะ และ ฮ์ ในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย
ب	บอ	บ
ت	ตอ	ต
ث	ษอ	ษ
ج	จีม	ญ (จัญ ในกรณีเป็นตัวสะกด)
ح	ฮอ	ฮ
خ	คอ	ค
د	ดอล	ด
ذ	ซาล	ซ
ر	รอ	ร
ز	ซัย	ซุ
س	ซีน	ส มีข้อยกเว้น เช่น มูซา อีซา ยาซีน เป็นต้น
ش	ชีน	ช
ص	ศอด	ศ
ض	ฎอด	ฎ
ط	ฏอ	ฏ
ظ	ศุอ	ศุ
ع	อัยนุ	อ
غ	ฆัยนุ	ฆ
ف	ฟา	ฟ
ق	กอ	ก
ك	กา	ก
ل	ลาม	ล

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
م	มีม	ม
ن	นูน	น
هـ	ฮาฮ์	ฮ ในกรณีเป็นพยัญชนะ และ ฮ์ ในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย
و	วาา	ว
ي	ยาฮ์	ย
الفتحة	อัลฟัดสะฮุ อ่านสระข้างบน	ะ (ในกรณีมีตัวสะกด เช่น มัรวาน อาดัม ฯ) ะ, -ะะ อี ในกรณีมีตัวสะกด) ละสระในบาง กรณี เช่น อะลี บะนี ฯ)
الكسرة	อัลกัศเราะฮุ อ่านสระข้างล่าง	ะ
الضمة	อัฎฎุมมะฮุ อ่านสระข้างหน้า	ุ
الفتحة الممدودة	อัลฟัดสะฮุ อัลมัมคูดะฮุ	า (อ ในกรณีมีตัวสะกด เช่น อัลฟา ร็อบ ฯ)
الكسرة الممدودة	อัลกัศเราะฮุ อัลมัมคูดะฮุ	า
الضمة الممدودة	อัฎฎุมมะฮุ อัลมัมคูดะฮุ	า
ال-الشمسية	อลีฟ ลาม อัจซัมชียุยะฮุ	อั-ตามด้วยพยัญชนะตัวแรกของคำต่อไป เช่น อัคดีน อัฎฎีน ฯ
ال-القمرية	อะลีฟ ลาม อัลเกาะมะรียุ ยะฮุ	อัล ตามด้วยคำต่อไปโดยไม่ต้องเว้นวรรค เช่น อัลกูรอาน อัลลอฮุ อัลอิสลาม ฯ
ة	ตาฮ์มัรบูฎะฮุ	ฮ์ เป็นเสียงเดียวกับ ฮุ กรณีอ่านหยุดเป็น เสียง ฮ์ กรณีอ่านต่อเนื่องเป็นเสียง ต
ي	ยาฮ์ มุค็อฟพะพะฮุ	อ่านและสะกดตามการเขียน เช่น ฟี
ي	ยาฮ์ นิสบะฮุ หรือ ยาฮ์ มุชัคคะฮุ	สะกดยาฮ์สองตัว เช่น ยุยะ อ็ชชาฟีอียุยะฮุ

**ตารางเปรียบเทียบอักษรอาหรับ-อังกฤษ
ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกา**

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ا	อลีฟ	a
ب	บอ	b
ء	ฮัมซะฮ์	'a, 'i, 'u
ت	ตอ	t
ث	ษอ	th
ج	ญีม	j
ح	ฮอ	h
خ	คอ	kh
د	ดอล	d
ذ	ษอล	dh
ر	รอ	r
ز	ซาย	z
س	ซีน	s
ش	ชีน	sh
ص	ศอด	ṣ
ض	ฎอด	ḍ
ط	ฏอ	ṭ
ظ	ซอ	ẓ
ع	ฮัยน	'a, 'i, 'u
غ	ฆอ	gh
ف	ฟา	f
ق	กอ	q

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ك	กาฟ	k
ل	ลาม	l
م	มีม	m
ن	นูน	n
هـ	ฮาฮ์	h
و	วาฟ	w
ي	ยาฮ์	y
ة، ة	ตาฮ์	h,t
(الفتحة)	ا, آ, إ	a ,ay, aw
(الفتحة الممدودة)	آ	ā
(الكسرة)	إِ	i
(الكسرة الممدودة)	إِي	ī
(الضمة)	أُ	u
(الضمة الممدودة)	أُو	ū
ال-الشمسية		al- (al-Tirmidhiy)
ال-القمرية		al- (al-'Islāmiyah)
الكسرة المشددة		iyy
الضمة المشددة		uww

บทที่ 1

บทนำ

1.2 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

กีฬาเป็นบทบาทและอิทธิพลมากต่อผู้คนทุกระดับ ในทุกสังคมมีการจัดการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ มากมาย ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ผู้คนจำนวนมาก โดยเฉพาะในหมู่กลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นวัยเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาสังคมในอนาคต มีความชื่นชอบ หลงใหลต่อเกมกีฬาประเภทต่าง ๆ มีความชื่นชอบทีมกีฬา สโมสรกีฬา นักกีฬา การเล่นและการชมเกมกีฬาเป็นพิเศษ และความชื่นชอบหลงใหล คลั่งไคล้ นั้นอาจจะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ตามมาเช่น ความขัดแย้ง การทะเลาะวิวาท การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย การดูถูกดูแคลนเหยียดหยามซึ่งกันและกันเมื่อทีมคู่แข่งพ่ายแพ้ การจงใจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ปัญหาการพนันและปัญหาอื่น ๆ ประเด็นปัญหาเหล่านี้จะเกิดขึ้นทีละเล็กละน้อยสะสมทับซ้อนจนเป็นปัญหาใหญ่ยากที่จะแก้ไขเยียวยาหากผู้ชม ผู้เล่น ผู้สนับสนุน ผู้จัดการแข่งขัน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกีฬา ไม่นำหลักธรรม จริยธรรมมาหลอมรวมกับการกีฬาเข้าด้วยกัน

ในส่วนของหลักการอิสลาม มีแนวทางหลักธรรมในการดำเนินชีวิตที่เอื้อแก่ความเป็นระเบียบผาสุกของปัจเจกบุคคลและสังคมไว้แล้ว และมุสลิมจำเป็นต้องนำหลักธรรมทุก ๆ ด้านมาใช้ในการดำเนินชีวิต พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสถึงแนวทางแห่งวิถีชีวิตแก่บรรดามุสลิมให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งอิสลามอย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติไว้ว่า :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

(البقرة:208)

ความว่า “ บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงเข้าอยู่ในความสันติโดยทั่วทั้งหมด และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือศัตรูที่ซัดแฉังของพวกเจ้า ”

(อัล-บะกอเราะฮ์:208)

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:1/151) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสบัญญัติปวงบ่าวของพระองค์ผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์และรอซูลของพระองค์ว่าให้ยึดปฏิบัติในหลักการทั้งหมดของอิสลามและบทบัญญัติต่าง ๆ และละทิ้งการปฏิบัติในข้อห้ามต่าง ๆ ให้สุดความสามารถเท่าที่ท่านจะสามารถกระทำได้ ”

ส่วนประโยคที่ว่า ﴿ اَدْخُلُوا فِي السَّلَامِ ﴾ ความว่า “จงเข้าอยู่ในความสันติ” หมายถึง “จงเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม ” (Ibnu Kathir, 2008:1/151)

การเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม คือ การปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญญัติให้ละทิ้งหนีห่าง

บทบัญญัติแห่งอิสลามครอบคลุมระบบและวิถีชีวิตที่สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา รวมไปถึงด้านการกีฬา อิสลามส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อนำมาซึ่งการมีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรง เพราะผู้ที่มีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรงนั้นย่อมดีกว่าผู้ที่มีสุขภาพที่อ่อนแอ

หะดีษรายงานจากท่านอบูสุร็อยเราะฮ์   กล่าวที่ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ
اِحْرَصَ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعَانَ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجُزْ))

ความว่า “ ศรัทธาชนที่เข้มแข็งย่อมดีกว่าและเป็นที่ยรักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ และศรัทธาชนทั้งสองประเภทนี้ล้วนแล้วก็มี ความดีงามในตัวเอง ดังนั้นจงเฝ้าหาสิ่งที่มีคุณประโยชน์สำหรับท่าน และจงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ ﷻ และจงอย่าอ่อนแอสิ้นหวัง¹ ”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:2664)

¹ (ดู Zaki al-Din Abd al-Azhim al-Mundziri, 2004:1060)

ดังนั้นความเข้มแข็งของศรัทธาชนในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านหลักศรัทธาที่บริสุทธิ์ ด้านความรู้ที่หลักแหลม ด้านร่างกายที่แข็งแรง ด้านทรัพยากรที่สมบูรณ์ ด้านการงานที่มีประสิทธิภาพ ด้านจริยธรรมรยาทที่ดีงาม ด้านการพัฒนาสังคมเพื่อความสันติสุขและด้านอื่น ๆ เป็นสิ่งที่พึงควรสำหรับมุมินหรือศรัทธาชนต้องทุ่มเท อุตสาหะใฝ่หาอย่างไม่ลืมหวังย่อท้อ

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้เน้นย้ำไว้ในเรื่องนี้ในหะดีษข้างต้น ซึ่งบ่งชี้ถึงความสำคัญของความเข้มแข็งซึ่งจะนำไปสู่ความมีคุณประโยชน์ต่อปัจเจกบุคคลและสังคม หากศรัทธาชนมีความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ สิ่งนี้คือสิ่งที่อิสลามสนับสนุน

อิสลามได้ให้ความสำคัญต่อการมีสุขภาพที่ดีเพื่อความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายซึ่งส่งผลต่อจิตใจและสติปัญญาโดยเริ่มตั้งแต่การเลือกรับประทานอาหารที่ดี มีประโยชน์

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴾

(البقرة:168)

ความว่า “ มนุษย์เอ๋ย ! จงบริโภคสิ่งที่อนุมัติที่ดี ๆ จากสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือศัตรูที่ซัดแฉ่งของพวกเจ้า ”

(อัล-บะกอเราะฮ์:168)

จากอายะฮ์ข้างต้นในประโยคที่ว่า

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا ﴾

ความว่า “ มนุษย์เอ๋ย ! จงบริโภคสิ่งที่อนุมัติที่ดี ๆ จากสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน ”

อัลกุรอานประโยคนี้ได้กำชับชี้แนะแนวทางแก่มนุษยชาติทั้งหลายว่า จงบริโภคสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงอนุมัติจากสิ่งที่ดีนำมาซึ่งคุณประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ก่อให้เกิดโทษต่อร่างกายและสติปัญญา (ดู Ibnu Kathir, 2008:1/122, ดู al-Sabūniy,1981:1/114)

หลังจากได้รับพลังงานจากการบริโภค รับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์แล้ว ตามหลักการอิสลาม มีการปฏิบัติศาสนากิจที่เป็นการขัดเกลาจิตใจพร้อมทั้งเป็นผลดีต่อสุขภาพกาย เช่น การชำระล้างสิ่งสกปรกออกจากร่างกายเพื่ออาบน้ำละหมาด การละหมาด 5 เวลา การละหมาดในยามค่ำคืน การถือศีลอด การประกอบพิธีฮัจญ์ และการทำความดีงามอื่น ๆ ส่วนแล้วเป็นการเคลื่อนไหวออกกำลังทางกายอีกรูปแบบหนึ่ง

นอกจากนี้แล้วอิสลามได้สนับสนุนการเล่นกีฬาชนิดต่าง ๆ เพื่อสุขภาพที่แข็งแรง จะเห็นได้จากหลักฐานที่ระบุไว้ในหะดีษต่าง ๆ ที่ท่านนบี ﷺ ได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างและให้การส่งเสริมสนับสนุน เช่น หะดีษที่รายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เกี่ยวกับการแข่งวิ่ง หะดีษเกี่ยวกับการสนับสนุนของท่านนบี ﷺ ในกีฬายิงธนู กีฬาขี่ม้า กีฬาพุ่งหอก กีฬามวยปล้ำ เป็นต้น

การกีฬาตามหลักการอิสลามคือ การกีฬาที่ตั้งอยู่บนรากฐานและหลักปฏิบัติที่มาจากพระเจ้า รอบคอบครบถ้วนสมบูรณ์ มีประโยชน์มากกว่าโทษ สกัดกั้นปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เกี่ยวเนื่องกับการกีฬา โดยที่การกีฬาตามหลักการอิสลามมีกฎเกณฑ์หลักปฏิบัติ เช่น การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพที่ดีสมบูรณ์แข็งแรง ด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ ไม่เล่นกีฬาเพื่อการโอ้อวด การหลีกเลี่ยงจากการเลียนแบบพฤติกรรม สัญลักษณ์ กิริยา ท่าทางต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม² การหลีกเลี่ยงการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย การหลีกเลี่ยงการดูถูกดูแคลน การหลีกเลี่ยงการเยาะเย้ยซึ่งกันและกัน การหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาท การหลีกเลี่ยงการจงใจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น คำนึงถึงการแต่งกายที่เหมาะสม และการกีฬาต้องมีความยุติธรรมในการตัดสินและการจัดการทางการกีฬา เป็นต้น

² หะดีษรายงานโดยอิบนุอุมร์ رضي الله عنه ว่า :

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ))

ความว่า “ผู้ใดเลียนแบบการทำตัวเหมือนชนกลุ่มใด ผู้นั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มนั้น”

(บันทึกโดย Abū Dāud, 1997.:4031)

อัล-อัลบานี (al-Albāniy,1980:86) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “صحیح” สอหีหุ

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทและอิทธิพลของกีฬาต่อระบบการศึกษาจะเห็นว่า กีฬาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการศึกษาของหลาย ๆ โรงเรียน หรือแทบจะกล่าวได้ว่าทุก ๆ โรงเรียนมีการจัดการแข่งขันกีฬาสีประจำปีและกีฬาอื่น ๆ ภายในและระหว่างโรงเรียนกันอย่างมากมาย ซึ่งสำหรับมุสลิมแล้วไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม สิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นจำเป็นที่จะต้องสอดคล้องและไม่ขัดต่อหลักการอิสลาม เพราะอิสลามคือระบบและวิถีชีวิตที่สมบูรณ์และครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

ในสภาพการณ์ปัจจุบันว่าด้วยประเด็นที่เกี่ยวกับการกีฬาของมุสลิม ผู้วิจัยเห็นว่ามี 3 ประเด็นด้วยกันที่น่าเป็นห่วงและควรตระหนักถึง คือ 1) การที่มุสลิมไม่ให้ความสำคัญต่อสุขภาพและการกีฬาเท่าที่ควร 2) การที่มุสลิมสนใจชื่นชอบการกีฬาและการออกกำลังกายแต่ยังไม่ให้ความสำคัญและให้ความสนใจหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาเท่าที่ควร 3) การให้ความสำคัญ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การให้ความตื่นตัว การให้การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ว่าด้วยการกีฬาตามหลักการอิสลามควรเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญตระหนักถึงและใส่ใจให้มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุและปัญหาตัวเอง ผู้วิจัยเห็นว่าส่วนหนึ่งจากการจัดการกับประเด็นปัญหา 3 ประเด็นข้างต้น คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ ซึ่งจากบริบททางสังคมโดยทั่วไปและจากบริบททางสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยเห็นว่า ครู อาจารย์ ผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนสำคัญ มีบทบาท และมีปฏิสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยตรงและมีโอกาสเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาที่สอดคล้องกับหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตข้างหน้าจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬา มีปฏิสัมพันธ์ และมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อเยาวชนและสังคมโดยรวมและต่อเยาวชนและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เป็นการเฉพาะในอนาคต

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถสร้างความตื่นตัวให้เห็นถึงความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้มากขึ้นและเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจทำการวิจัยต่อยอด วางแผนทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสังคมต่อไป

1.2 อัลกุรอาน อัลหะดีษ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกาย

จากการศึกษาอายุษะฮ์ต่าง ๆ จากคำภีร์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกายพบว่า มีอายุษะฮ์ต่าง ๆ ที่มีคำและความหมายเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬาและการออกกำลังกาย เช่น การเดิน การวิ่งแข่ง การเล่น การแข่งขัน การเตรียมกำลังความพร้อมสร้างความแข็งแกร่งในด้านต่าง ๆ ความยุติธรรมในการตัดสิน ดังต่อไปนี้

ในซูเราะฮ์อัลมุลก อายุษะฮ์ที่ 15 อัลกุรอานอายุษะฮ์นี้ได้ส่งเสริมให้มีการเดินทางสัญจรในรูปแบบต่าง ๆ บนโลกใบนี้เพื่อแสวงหาลี้ภัย และบริโภคปัจเจกยังชีพต่าง ๆ ที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานมา พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ
وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴾

(الملك : 15)

ความว่า “ พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ราบเรียบ³ สำหรับพวกเจ้า ดังนั้นจงสัญจรไปตามขอบเขตของมัน และจงบริโภคจากปัจเจกยังชีพของพระองค์ และยังพระองค์เท่านั้นการฟื้นคืนชีพ ”

(อัลมุลก : 15)

³“ พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ราบเรียบสำหรับพวกเจ้า ” หมายถึง พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ง่ายสบายสำหรับพวกเจ้าในการเดินทาง (ดู al-Sabūniy,1981:3/418 , ดู Al-Qur’an dan terjemahnya, 1431:956)

อิบนุกะษีร์ (Ibnu Kathir, 2008:3/518) อธิบายว่า ดั่งนั้นจึงเดินทางในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกใบนี้ตามที่ท่านต้องการ และจงเดินทางสัญจรไปมาในเขตและพื้นที่ต่าง ๆ บนพื้นแผ่นดินของโลกใบนี้ในการแสวงหาประเภทต่าง ๆ ของปัจจัยยังชีพและการทำมาค้าขาย

จากบริบทของอายะฮ์ดังกล่าวอัลกุรอานใช้คำว่า ﴿فَامْشُوا﴾ เมื่อให้ความหมายตามตัวอักษรแล้วสามารถให้ความหมายได้ว่า “ ดั่งนั้นท่านทั้งหลายจงเดินเถิด ” และเมื่อพิจารณาเฉพาะคำว่า ﴿فَامْشُوا﴾ ซึ่งเป็นประโยคในรูปของคำกริยาประโยคคำสั่ง (فعل الأمر) ของคำว่า مَشَى مَشِيَ แปลว่า “ เดิน ” การเดิน เป็นกิจกรรมทางกายประเภทหนักปานกลาง นิยมกันมากที่สุดประเภทหนึ่ง มีความปลอดภัยสูงมาก สามารถเดินได้ทุกเวลา ที่สำคัญคือการเดินเป็นประจำเกิดประโยชน์ต่อสุขภาพหลายอย่างเช่น สุขภาพจิตดีขึ้น ลดความวิตกกังวลและอาการซึมเศร้า ลดน้ำหนักตัวโดยเพิ่มการเผาผลาญไขมัน คนที่ลดน้ำหนักแล้วหรือคนที่ไม่อ้วนช่วยให้น้ำหนักตัวคงที่เพิ่มการเผาผลาญน้ำตาล ลดระดับไขมันในเลือด ลดความดันโลหิต ลดภาวะกระดูกบางหรือผุกร่อน เป็นต้น (สมเกียรติ แสงวัฒนาโรจน์, 2557:424/11)

การเดินเป็นอิริยาบถอย่างหนึ่งที่เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชีวิตรวมทั้งเป็นการเคลื่อนไหวออกกำลังทางกายรูปแบบหนึ่งที่สะดวกง่ายดายไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์มากมายและยังเป็นการออกกำลังกายที่เกิดประโยชน์ มีผลดีต่อสุขภาพ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต โดยเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ การออกกำลังกายโดยใช้วิธีการเดินเร็ว ๆ เป็นรูปแบบการออกกำลังกายที่ดีที่สุด (คู สมชาย, 2548 อ้างถึงใน การิยา ยือแร, 2553:29)

ด้วยการเดินนี้เองเป็นที่น่าตั้งข้อสังเกตว่า การปฏิบัติศาสนกิจหรือการประกอบอิบาดะฮ์หลาย ๆ อย่างตามหลักการอิสลามล้วนแล้วแต่ต้องมีการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะของการเดินเป็นองค์ประกอบหลักทั้งสิ้น เช่น การทำฮัจญ์ การทำอุมเราะฮ์ การทำญะวาฟ การเดินทางเพื่อแสวงหาความรู้ การลุกขึ้นจากที่นอนเพื่อเดินไปอาบน้ำละหมาดเพื่อทำการละหมาดในยามค่ำคืน การเดินทางไปละหมาดที่มัสยิด การเดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนผู้เจ็บไข้ได้ป่วย การเดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง การออกเดินทางเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ การออกเดินทางเพื่อช่วยเหลือเด็กกำพร้าและอื่น ๆ เป็นต้น

นอกจากคำว่าจงเดิน ﴿فَامشُوا﴾ ที่อายะฮ์ข้างต้นได้กล่าวถึงแล้ว อัลกรุอานยังได้กล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยท่านนบียูซุฟ عليه السلام ที่ได้กล่าวถึง การเล่น การแข่งขัน การวิ่งแข่ง ดังที่ปรากฏในอายะฮ์อัลกรุอานสองอายะฮ์ต่อไปนี้ที่ว่า

﴿أَرْسَلَهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

(يوسف:12)

ความว่า “ พรุ่งนี้ขอให้ส่งเขาไปกับเรา เพื่อเขาจะกินให้อิ่มและเล่นอย่างสนุก และแท้จริงเรานั้นจะเป็นผู้คุ้มกันเขา⁴ ”

(ยูซุฟ:12)

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy,1981:2/43) อธิบายอายะฮ์นี้ว่า “ ขอให้ส่งเขาไปกับเราในวันพรุ่งนี้ไปสู่ชนบทซึ่งเขาจะมีอาหารที่อร่อยและดีมากมายหลากหลาย เขาจะได้สนุกสนาน ได้เล่นด้วยการแข่งขันและอื่น ๆ ”

และอายะฮ์ที่ว่า

﴿ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّبَابُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ﴾

(يوسف:17)

ความว่า “ พวกเขาบอกว่า โอ้พ่อของเรา พวกเราได้ออกไปวิ่งแข่งกัน และเราได้ปล่อยยูซุฟไว้เฝ้าสิ่งของของเรา แล้วสุนัขป่าได้มากินเขา และท่านย่อมไม่เชื่อเราทั้ง ๆ ที่เราเป็นผู้สัตย์จริง ”

(ยูซุฟ:17)

---

⁴พวกเราจะคุ้มกันรักษาเขาให้พ้นจากความชั่วร้ายและภัยอันตรายทั้งหลาย

คำว่า ﴿ نَسْتَبِقُ ﴾ อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/79) อธิบายว่าหมายถึง “ เราต่างแข่งขันกันชิงชัย ”

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy, 1981:2/44) อธิบายว่าหมายถึง “ เราแข่งวิ่งกันหรือเราแข่งชิงชัยกัน ”

ทั้งการเล่น การวิ่ง การเล่นและการแข่งขันสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อมของพละกำลังทางกาย จิตใจและสติปัญญาเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในด้านต่าง ๆ

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْحَيْلِ تُزْهِمُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَأَخْرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تظَلُمُونَ ﴾

(الأنفال : 60)

ความว่า “ และพวกเจ้าจงเตรียมไว้สำหรับ (ป้องกัน) พวกเขา⁵ สิ่งที่พวกเจ้าสามารถ อันได้แก่กำลังอย่างหนึ่งอย่างใด และการผูกมัด⁶ โดยที่พวกเจ้าจะทำให้ศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าหวั่นเกรงด้วยสิ่งนั้น⁷ และพวกอื่น ๆ อีกอื่นจากพวกเขา⁸ ซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขาอัลลอฮ์ทรงรู้จักพวกเขาดีและสิ่งที่พวกเจ้าบริจาคนในทางของอัลลอฮ์นั้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดก็ตามสิ่งนั้นจะถูกตอบแทนแก่พวกเจ้าโดยครบถ้วนโดยที่พวกเจ้าจะไม่ถูกอธรรม ”

(อัล อันฟาล : 60)

⁵หมายถึงพวกศัตรูที่คอยรุกราน

⁶โดยเลี้ยงดูมันให้ดีและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้มันได้เสมอ

⁷หมายถึงกำลังรบและม้าที่เตรียมไว้

⁸คืออื่นจากศัตรูของอัลลอฮ์ และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้ กล่าวคือนอกจากศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้แล้วยังมีศัตรูของพวกเจ้าอื่นจากนั้นอีกซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขา

อัล-ศอบูนี (ดู al-Sabūniy, 1981:1/511) อธิบายอายะฮ์นี้ว่า “ จงเตรียมความพร้อม สำหรับการต่อสู้กับศัตรูที่คอยรุกรานท่านด้วยรูปแบบของกำลังชนิดต่าง ๆ ทั้งรูปแบบของกำลังที่ จับต้องได้และรูปแบบของกำลังที่จับต้องมิได้ ”

จากอายะฮ์ข้างต้นคำว่า “ กู้วะฮ์ ” (قُوَّة) ที่หมายถึง “ กำลัง ” มีความหมายที่กว้าง และครอบคลุมเพราะเป็นคำนามที่ไม่บ่งเฉพาะ (كَوْفِيَّة) ซึ่งแตกต่างจากคำที่บ่งเฉพาะ (مَعْرِفِيَّة) ที่มีความหมายจำกัดและเจาะจงในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Ba Harith, 1996:419 อ้างถึงใน สุกรี สาแลง, 2552:2) ดังนั้น “ กู้วะฮ์ ” (قُوَّة) หรือ “ กำลัง ” ในที่นี้จึงครอบคลุมกำลังในด้านต่าง ๆ ทุก ๆ ด้านที่ เสริมสร้างการพัฒนาและความแข็งแกร่ง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความเข้าใจ ทักษะต่าง ๆ อาวุธ อุปกรณ์ เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ รวมทั้งทางด้านการกีฬาที่เช่นกันเพราะการ กีฬาเป็นกิจกรรมอีกรูปแบบวิธีหนึ่งซึ่งสามารถที่จะขัดเกลาทางด้านจิตใจและเสริมสร้างสุขภาพ ร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์แข็งแรง

เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์และความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมของกำลัง ความสามารถหรือศักยภาพในรูปแบบต่าง ๆ จะเห็นว่าการเตรียมความพร้อมในรูปแบบต่าง ๆ เป็น กระบวนการทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ทำให้อาชญากรหรือศัตรูผู้รุกรานไม่กล้าที่จะละเมิดหรือ รุกรานทำอันตรายตามอำเภอใจของพวกเขาได้ ดังนั้นจากอายะฮ์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การ เตรียมความพร้อมของกำลังในรูปแบบต่าง ๆ เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาวิธีหนึ่งของการป้องกัน ตัว ปกป้องตนเองจากอาชญากรหรือศัตรูผู้รุกราน

ส่วนที่เกี่ยวกับความมีพลังกำลังที่แข็งแรง พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้ใน เรื่องราวของท่านนบีมุซา ﷺ เมื่อครั้งเดินทางมาที่เมืองมดัยัน⁹ และพบกับบ่อน้ำแห่งหนึ่งที่มีผู้คน กำลังตักน้ำกันอยู่ รวมทั้งมีหญิงสองคนคอยห้ามฝูงแกะมิให้เข้าไปใกล้บ่อน้ำ ท่านนบีมุซา ﷺ จึงถาม หญิงทั้งสองคนนั้นถึงเรื่องราวของนางว่าทำไมจึงทำเช่นนั้น ทำไมจึงไม่ไปตักน้ำกับผู้คนเหล่านั้น นางทั้งสองกล่าวว่า เราไม่สามารถตักน้ำได้จนกว่าคนเลี้ยงแกะเหล่านั้นจะถอยออกไปและบิดาของ เรา (หมายถึงท่านนบีฮุอัยบ์ ﷺ) ก็เป็นคนแก่มากแล้วไม่สามารถทำหน้าที่นี้ได้นางทั้งสองจึงมา ทำหน้าที่นี้เสียเอง นางทั้งสองกำลังรอคอยที่จะตักน้ำเพราะไม่มีกำลังที่จะไปเบียดเสียดกับผู้คน เหล่านั้นและไม่ต้องการไปปะปนกับพวกผู้ชาย ดังนั้นท่านนบีมุซา ﷺ จึงตักน้ำให้แก่นางทั้งสอง

⁹ซึ่งเป็นเมืองของท่านนบีฮุอัยบ์ ﷺ

และเมื่อนางทั้งสองกลับไปหาบิดาของนางและได้เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้บิดาฟัง บิดาของนางจึงใช้ให้หนึ่งในสองนางไปเรียกท่านนบีมูซา عليه السلام มาพบ¹⁰ เกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ﴾

(القصص : 26)

ความว่า “ นางคนหนึ่งทั้งสองคนกล่าวว่า โอ้คุณพ่อจ๋า จ้างเขาไว้ซิ
แต่จริงคนดีที่ท่านควรจะจ้างเขาไว้คือ ผู้ที่แข็งแรง ผู้ที่ซื่อสัตย์ ”

(อัลเกาะศ็อส:26)

﴿يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ﴾

ความว่า “ โอ้คุณพ่อจ๋า จ้างเขาไว้ซิ ”

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/574) อธิบายว่าหมายถึง “ จ้างเขาไว้เพื่อเลี้ยงฝูง
แกะ ”

﴿قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ﴾

ความว่า “ นางคนหนึ่งทั้งสองคนกล่าวว่า โอ้คุณพ่อจ๋า จ้างเขาไว้ซิ ”

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy, 1981:2/431) อธิบายว่าหมายถึง “ จ้างเขาไว้เพื่อเลี้ยงและ
ให้น้ำฝูงแกะของเราซิ ”

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/574) กล่าวว่า “ อุลามาอะจำนวนหนึ่งได้กล่าวว่า
เมื่อนาง(ลูกสาวนบีมุฮัมมัด ﷺ) ได้กล่าวว่า :

﴿إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ﴾

ความว่า “ แท้จริงคนดีที่ท่านควรจะจ้างเขาไว้คือ ผู้ที่แข็งแรง ผู้ที่ซื่อสัตย์ ”

¹⁰(ดู ชูเราะฮ์อัลเกาะศ็อส:22-26)

พ่อของนาง (นบีซุฮัยบ رضي الله عنه) จึงถามต่อนางว่า “ เธอทราบได้อย่างไรว่าเธอเป็นผู้ที่มีพลังกำลังที่แข็งแรง ” นางได้ตอบว่า “ เขายกก้อนหินที่น้ำหนักของมันไม่สามารถที่จะยกได้นอกจากด้วยชาย 10 คนและเมื่อนั้นเดินมากับเขา มันเดินอยู่ข้างหน้าเขา เขาได้พูดกับฉันว่า “ เธอจงเดินข้างหลังฉันซิและเมื่อนั้นเดิน ไม่ถูกทาง เธอจงขว้างก้อนกรวดเพื่อนำทางฉันเถอะ ”

การมีสุขภาพที่แข็งแรงพร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติที่พึงมีสำหรับผู้นำ ผู้พิพากษาและปัจเจกบุคคลเพื่อความสันติ ความสะดวกของสังคม สำหรับผู้นำหรือผู้พิพากษานั้นหากมีสุขภาพแข็งแรงแต่ขาดความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมก็จะไม่บังเกิดขึ้นในสังคมและปัญหาต่าง ๆ ก็จะตามมา หากมีความซื่อสัตย์แต่มีสุขภาพที่อ่อนแอก็ไม่สามารถที่จะปกป้องรักษาพิทักษ์ความยุติธรรมและดูแลกิจการ การกิจต่าง ๆ อย่างเต็มศักยภาพที่ตนมี เพราะคุณสมบัติทั้งสองประการนี้ การมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรงพร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์ สามารถที่จะดูแลกิจการ การกิจต่าง ๆ อย่างเต็มศักยภาพพร้อมทั้งรักษาความเป็นธรรม ความยุติธรรมให้เกิดขึ้นได้ในสังคม และปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ ก็จะทุเลาลง

ทางด้านการศึกษาที่เช่นกัน กรรมการเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ซึ่งสามารถที่จะควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปอย่างราบรื่นและตัดสินชี้ขาดให้ผลได้ ผลเสีย ผลแพ้ ผลชนะ เพราะการตัดสินของกรรมการมีผลต่อรูปแบบการแข่งขัน ดังนั้นการตัดสินด้วยความซื่อสัตย์ยุติธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งขาด

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับความยุติธรรมและการตัดสินไว้ว่า :

﴿ إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ

أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿

(النساء: 58)

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงใช้พวกเจ้าให้มอบคืนบรรดาของฝากแก่เจ้าของของมัน และเมื่อพวกเจ้าตัดสินระหว่างผู้คน พวกเจ้าก็จะต้องตัดสินด้วยความยุติธรรม แท้จริงอัลลอฮ์ทรงแนะนำพวกเจ้าด้วยสิ่งซึ่งดีจริง ๆ แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงไต่ถามและทรงเห็น ”

(อัน-นิซาอ : 58)

﴿وَإِذَا حَكَّمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾

ความว่า “ และเมื่อพวกเขาตัดสินระหว่างผู้คน พวกเขาจะต้องตัดสินด้วยความยุติธรรม ”

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/574) กล่าวว่า “ เป็นคำบัญชาจากอัลลอฮ์ ﷻ ในการตัดสินด้วยความยุติธรรมระหว่างมนุษย์ ”

และอีกอายะฮ์หนึ่งที่ว่า :

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾

(النحل: 90)

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดีและการบริจาคแก่ญาติใกล้ชิดและให้ละเว้นจากการทำลามกและการชั่วช้าและการอธรรมพระองค์ทรงตักเตือนพวกเขาเพื่อพวกเขาได้รำลึก ”

(อัลนะหฺล:90)

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี ”

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy, 1981:2/139) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสั่งใช้ให้มีจรรยาบรรณที่ดีงามด้วยการรักษาความยุติธรรมและการทำดีต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย ”

ดังนั้นการรักษาความยุติธรรมและการตัดสินที่เที่ยงธรรมในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงด้านการกีฬาเป็นสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญชาสั่งใช้ เพราะการงานทุกอย่างที่บ่าวของพระองค์ได้กระทำไว้นั้นจะถูกสอบสวนจากพระองค์ในวันแห่งการพิพากษา

1.2.2 อัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกาย

จากการศึกษาอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกายพบว่ามีหะดีษต่าง ๆ ที่มีความหมายเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬาและการออกกำลังกายมากมายหลายบท ผู้วิจัยขอนำเสนอพอสังเขปดังต่อไปนี้

หะดีษรายงานจากท่านอบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه กล่าวว่าท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ
اِحْرَصَ عَلَىٰ مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعَانَ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ))

ความว่า “ ศรัทธาชนที่เข้มแข็งย่อมดีกว่าและเป็นที่ยรักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ และศรัทธาชนทั้งสองประเภทนี้ล้วนแล้วก็ตามก็มีความดีงามในตัวเอง ดังนั้นจงใฝ่หาสิ่งที่มีคุณประโยชน์สำหรับท่าน และจงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ ﷻ และจงอย่าอ่อนแอสิ้นหวัง¹¹ ”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:2664)

หะดีษบทนี้แสดงให้เห็นว่าอิสลามส่งเสริมการมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง โดยผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงนั้นสามารถที่จะทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และประกอบศาสนากิจได้อย่างสะดวก ครอบคลุมสมบูรณ์ได้มากกว่าผู้ที่มีสุขภาพอ่อนแอ ท่านนบี ﷺ ได้ส่งเสริมให้มุสลิมมีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรง โดยท่านนบี ﷺ ได้เป็นแบบอย่างในการมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และได้ส่งเสริมสนับสนุนกีฬาประเภทต่าง ๆ ท่านนบี ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่าน ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ดังหะดีษหะดีษหนึ่งที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้

¹¹ (ดู Zaki al-Din Abd al-Azhim al-Mundziri, 2004:1060)

รายงานขณะทีนางได้อยู่กับท่านนบี ﷺ ในการเดินทางครั้งหนึ่งโดยที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้กล่าวว่า :

((فَسَابِقْتُهُ فَسَبَقْتُهُ عَلَى رِجْلِي فَلَمَّا حَمَلْتُ اللَّحْمَ سَابِقْتُهُ فَسَبَقَنِي
فَقَالَ: هَذِهِ بَيْتُكَ السَّبَقَةِ))

ความว่า “ ดั่งนั้นฉันได้แข่งวิ่งกับท่านนบี ﷺ และฉันได้ชนะท่าน ﷺ ด้วยสองเท้าของตนเอง ต่อมาเมื่อฉันอ้วนขึ้น ฉันได้แข่งวิ่งกับท่านนบี ﷺ อีก และท่านนบี ﷺ ก็สามารถเอาชนะฉันได้ แล้วท่านนบี ﷺ ก็กล่าวว่า การแข่งในคราวนี้คือ การแก้มือชดเชยสำหรับการแข่งในคราวนั้น ”¹²

(บันทึกโดย Abū Daud, 1997:2578)

ยูสุฟ อัลเกาะฎอวีย์ (Yusuf al-Qaradāwi, 2007: 255) กล่าวว่า “ ท่านนบี ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่าน ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เพื่อเป็นการแสดงถึงการปฏิบัติที่ดี ด้วยความเอ็นดู อ่อนโยนต่อนาง และเพื่อสร้างความเพลิดเพลินบันเทิงใจต่อนาง และเพื่อการเป็นแบบอย่างแก่บรรดาสาวกของท่าน ﷺ ”

ท่านนบี ﷺ เป็นผู้มีพลังกำลังที่สมบูรณ์แข็งแรง นอกจากการวิ่งแข่งแล้วท่านนบี ﷺ ยังเคยแข่งขันมวยปล้ำกับชายผู้หนึ่งที่มีชื่อว่า รูกานะฮฺ ผู้ที่มีชื่อเสียงในเรื่องของควมมีพลังกำลังที่แข็งแรง

หะดีษรายงานโดยอบูญะฮ์ฟูร บุตร มุฮัมหมัด บุตร อลีย์ บุตร รูกานะฮฺจากบิดาของเขาว่า :

((أَنَّ رُكَانَةَ صَارَعَ النَّبِيَّ ﷺ فَصَرَعَهُ النَّبِيُّ ﷺ))

¹²อัล-อัลบานี (al-Albāni,1980:216) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “ صحيح ” สอหึหุ

ความว่า “ แท้จริงแล้ว รุกานะฮฺเคยประลองมวยปล้ำกับท่านนบี ﷺ แล้วท่านนบี ﷺ ก็ทุ่มเขาลงพื้นดินเอาชนะเขาได้ ”¹³

(บันทึกโดย Abū Daud,1997:4078)

และมีรายงานจากหะดีษหลายบทด้วยกันที่แสดงถึงการให้ความสนับสนุนของท่านนบี ﷺ ที่มีต่อกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่น ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮฺของท่านกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังประลองแข่งยิงธนูกันอยู่ ท่านจึงได้กล่าวสนับสนุนบรรดาเสาหอบะฮฺเหล่านั้น

หะดีษรายงานจากท่านสะละมะฮฺ บุตร อัลอักวะฮฺ ว่า

((مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى نَفَرٍ مِنْ أَسْلَمَ يَتْتَضِلُونَ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ازْمُوا بَنِي إِسْمَاعِيلَ فَإِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ رَامِيًا ازْمُوا وَأَنَا مَعَ بَنِي فُلَانٍ قَالَ : فَأَمْسَكَ أَحَدُ الْفَرِيقَيْنِ بِأَيْدِيهِمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا لَكُمْ لَا تَرْمُونَ ؟ قَالُوا كَيْفَ نَرْمِي وَأَنْتَ مَعَهُمْ ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ازْمُوا فَأَنَا مَعَكُمْ كُلُّكُمْ))

ความว่า “ ท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮฺของท่านจากอัสลามกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ ท่านนบี ﷺ จึงได้กล่าวสนับสนุนบรรดาเสาหอบะฮฺเหล่านั้นด้วยการกล่าวว่า “ จงยิงไปเถิดลูกหลานอิสมาอีล เพราะแท้จริงแล้วบรรพชนของพวกท่านคือ นักยิงธนู พวกท่านจงยิงไปเถิดและฉันจะอยู่กับคนกลุ่มนี้ ” เมื่อได้ยินดังนั้นบรรดาเสาหอบะฮฺหนึ่งในสองกลุ่มที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ จึงพากันหยุดยิง ท่านนบี ﷺ จึงถามว่า “ ทำไหมพวกท่านถึงไม่ยิงต่อไปกันล่ะ? ” พวกเขาคงตอบท่านนบี ﷺ ว่า “ พวกเราจะยิงต่อไปอีกได้อย่างไรในเมื่อท่านเลือกข้างอยู่กับพวกเขา ” ดังนั้นท่านนบี ﷺ จึงกล่าวว่า “ พวกท่านจงยิงกันต่อไปเถิด ฉันจะอยู่ข้างพวกท่านทุก ๆ คน ”¹⁴

(บันทึกโดย Al-Bukhariy,2002:2899)

¹³อัล-อัลบานี (al-Albāniy,1980:217) ให้สถานหะดีษนี้ว่า “حسن” หะสัน

¹⁴ (ดู สุกรี สาแลง, 2552:7)

และหะดีษรายงานโดยท่านอิบนุอุมร์ رضي الله عنه ว่า :

((سَبَقَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ الْخَيْلِ وَأَعْطَى السَّابِقِ))

ความว่า “ ท่านนบี ﷺ ได้เคยจัดให้มีการแข่งม้าและท่าน ﷺ ก็ได้มอบรางวัลแก่ผู้ชนะ ”¹⁵

(บันทึกโดย Ahmad, 1995:5656)

หะดีษที่รายงานโดยท่านสะละมะฮฺ บุตร อัลอักวะฮฺ رضي الله عنه และหะดีษที่รายงานโดยท่านอิบนุอุมร์ رضي الله عنه ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ท่านนบี ﷺ ให้การสนับสนุนการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนิดกีฬาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันตัวจากภัยคุกคามต่าง ๆ และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการผจญรักษาความยุติธรรมโดยตรง ดังเช่นกีฬาทั้งสองชนิดข้างต้น ทั้งกีฬายิงธนู และกีฬาขี่ม้า ด้วยสภาพบริบทของสังคมในยุคสมัยนั้น กีฬาทั้งสองชนิดนี้มีประโยชน์อย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสไว้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมที่ว่า :

﴿ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ وَعَدُّوا لِلَّهِ وَعَدُّوكُمْ وَآخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ ﴾

(الأنفال : 60)

ความว่า “ และพวกเจ้าจงเตรียมไว้สำหรับ (ป้องกัน) พวกเขา สิ่งที่พวกเจ้าสามารถ อันได้แก่กำลังอย่างหนึ่งอย่างใด และการผูกม้า โดยที่พวกเจ้าจะทำให้ศัตรูของอัลลอฮฺและศัตรูของพวกเจ้าหวั่นเกรงด้วยสิ่งนั้น และพวกอื่น ๆ อีกอื่นจากพวกเขา ซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขา อัลลอฮฺทรงรู้จักพวกเขาดีและสิ่งที่พวกเจ้าบริจาคนในทางของอัลลอฮฺนั้น ไม่ว่าจะเป็สิ่งใดก็ตามสิ่งนั้นจะถูกตอบแทนแก่พวกเจ้าโดยครบถ้วนโดยที่พวกเจ้าจะไม่ถูกอธรรม ”

(อัล อันฟาล : 60)

¹⁵อัล-อัลบานี (al-Albāni,1980:222) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “ صحيح ” สอหิหฺ

1.2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในอิสลามผู้วิจัยพบว่าเอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ครอบคลุมเนื้อหาทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในอิสลาม เช่น การเล่นกีฬาในสมัยท่านนบี ﷺ จุดยืนของอิสลามที่มีต่อการกีฬา กฎเกณฑ์เงื่อนไขในการเล่นกีฬานิตต่าง ๆ และกีฬาในปัจจุบัน เป็นต้น ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอพอสังเขปดังนี้

หนังสือเรื่อง al-Shabāb wa Junūn al-Kurah (الشباب وجنون الكرة) หน้า 1-30 ได้กล่าวถึง อิสลามและจุดยืนของอิสลามในเรื่องของกีฬาฟุตบอลและกีฬาโดยทั่วไป โดยมีข้อสรุปว่า อิสลามสนับสนุนและส่งเสริมกีฬาที่มีประโยชน์ หัวใจหลักของหนังสือคือ ได้หยิบยกหะดีษต่าง ๆ ที่บ่งชี้ถึงการสนับสนุนและส่งเสริมในเรื่องของกีฬา การสนับสนุนและส่งเสริมของท่านนบี ﷺ ในกีฬานิตต่าง ๆ เช่น การแข่งม้า การวิ่งแข่ง อิสลามมิได้ปฏิเสธในเรื่องของกีฬาและอนุมัติในสิ่งเหล่านั้นแต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข คือ ต้องไม่เป็นกีฬาที่เกิดโทษ เป็นอันตรายต่อร่างกายตนเองหรือผู้อื่น ต้องปกปิดหรือไม่เปิดเผยเอาเราะฮฺขณะเล่นกีฬา ไม่มีการพนันหรือสิ่งหะรอมเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ทำให้เกิดความเกลียดชังซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นแล้วในหนังสือเล่มนี้ ได้กล่าวถึงปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นกับเยาวชนและบุคคลทั่วไปในประเทศอียิปต์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอล (ดู Musad Anwār, 2005:1-30)

อิบน์ อัลก็อยยิม อัลญะญะฮะฮฺ (ดู Ibn al-Qaiyim al-Jauziyah, 2008:167-169) ในหนังสือเรื่อง al-Tib al-Nabawiy (الطب النبوي) หน้า 167-169 ได้กล่าวถึงความจำเป็นของร่างกายในเรื่องของอาหาร เครื่องดื่ม และได้กล่าวถึงรูปแบบแนวทางการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายที่เหมาะสมพอเหมาะ ท่านอิบน์ อัลก็อยยิม อัลญะญะฮะฮฺ ได้อธิบายว่า การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายจนเหงื่อไหลท่วมส้นอย่างมากมายนั้นเป็นการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายที่เกินเลยมากเกินไป ส่วนรูปแบบแนวทางการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายที่พอเหมาะคือ การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายในระดับที่ทำให้ผิวหนังแดงปกคลุมทั่วร่างกาย และท่านได้กล่าวถึงส่วนการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายว่า อวัยวะใดของร่างกายที่ผ่านการออกกำลังกายมากส่วนการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายนั้นก็แข็งแรงตามมาด้วย เช่น ผู้ใดผ่านการท่องจำมาก ๆ ความจำของเขาก็จะแข็งแรง ผู้ใดผ่านกระบวนการในความคิดมาก ความคิดอ่านของเขาก็จะหลักแหลมเฉียบคม และทุก ๆ ภาควิชาของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายมีรูปแบบการออกกำลังกายที่เฉพาะเจาะจงของมัน นอกจากนั้นแล้ว การเรียน การแสวงหาความรู้ทางวิชาการ การอบรมขัดเกลาจรรยา มารยาท การดีใจ การมีความสุขเบิกบานใจ การอดทน การยืนหยัดแน่วแน่ในหลักการ ความเอื้ออาทร การให้อภัย และการ

ทำความดีทั้งหลาย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือ การออกกำลังทางด้านจิตใจ และท่านได้กล่าวถึง การละหมาด การถือศีลอด ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรง

และในหนังสือเรื่อง al-Furūsiyah (الفروسية) ของท่านอับนุ อัลกัอยิม อัลญะมาฮียะฮ์ เช่นกัน ได้กล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจกีฬาในสมัยท่านนบี ﷺ และได้หยิบยกหะดีษต่าง ๆ พร้อมทั้งคำอธิบายขยายความหะดีษเหล่านั้น ประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านได้เขียนถึงเช่น การวิ่งแข่งของท่านนบี ﷺ การวิ่งแข่งของศอฮาบะฮ์ ﷺ ต่อหน้าท่านนบี ﷺ การประลองมวยปล้ำของท่านนบี ﷺ การแข่งม้า การแข่งอูฐ การแข่งลา การแข่งวัว การแข่งช้าง การแข่งนกพิราบ การยิงธนู มารยาทในการยิงธนู ลักษณะการนั่งในการยิงธนู ตลอดจนรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกแขนงจากหัวข้อประเด็นดังกล่าวข้างต้น การเติมพื้ในกีฬาชนิดต่าง ๆ พร้อมด้วยทัศนะของปราชญ์มุสลิมในเรื่องนั้น เป็นต้น

ยูสุฟ อัลเกาะฎอวีฮ์ (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2005:57-62, 2007:255-259) ในหนังสือเรื่อง al-Halāl wa al-Harām fi al-Islām (الحلال والحرام في الإسلام) หน้า 255-259 และในหนังสือเรื่อง Fiqh al-Lahwi wa al-Tarwīh (فقه اللهو والترويح) หน้า 57-62 ได้กล่าวถึงกีฬาในสมัยของท่านนบี ﷺ การแข่งวิ่งของท่านนบี ﷺ กับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ภรรยาของท่าน การประลองมวยปล้ำของท่านนบี ﷺ การยิงธนู การพุ่งหอก การขี่ม้า พร้อมทั้งหยิบยกหะดีษและอธิบายรายละเอียดในเรื่องดังกล่าว

ส่วนในหนังสือเรื่อง Fiqh al-Lahwi wa al-Tarwīh (فقه اللهو والترويح) หน้า 63-86 ได้กล่าวถึงการเล่นกีฬา จุดยืนของอิสลามที่มีต่อการเล่นกีฬา การเล่นในปัจจุบัน กีฬาวายน้ำ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม เช่น กีฬานั้น ๆ ต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวผู้เล่นเองและผู้อื่น การปกปิดหรือไม่เปิดเผยเอาระยะ เป็นต้น กีฬาประเภทที่ใช้ลูกบอลในการเล่น รวมถึง กฎเกณฑ์เงื่อนไขในการเล่นกีฬาฟุตบอล การใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา กีฬาประเภทศิลปะป้องกันตัว โยคะ กีฬาที่มีอันตรายสูง การปีนเขา การไต่หรือปีนอาคารสูง การแข่งรถยนต์ การเล่นกายกรรม การเล่นละครสัตว์ การชกมวย การเล่นมวยปล้ำ การแสดงที่ใช้ขู่ กฎเกณฑ์ในการเล่นกีฬาที่มีอันตรายสูง เป็นต้น

1.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไปจำนวนมาก ซึ่งได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการกีฬาเช่น การศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความสนใจการเล่นกีฬากับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย การบริหารความขัดแย้งของศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ การจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาและอื่น ๆ เป็นต้น ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยที่น้อยมากเมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามที่ผู้วิจัยค้นพบได้แก่ การศึกษาหลักเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาในอิสลาม การส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลาม ในกลุ่มแม่บ้านจังหวัดปัตตานี กีฬาในแง่มุมของหะดีษ (ศึกษาความหมายต่าง ๆ ของหะดีษ) Olahraga Perspektif Hadis (Studi Ma'ani al-Hadis)

1.2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยที่น้อยมากเมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามในประเทศที่ผู้วิจัยค้นพบคือ งานวิจัยเรื่อง หลักเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาในอิสลาม การส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลามในกลุ่มแม่บ้านจังหวัดปัตตานีและงานวิจัยจากต่างประเทศที่ผู้วิจัยค้นพบและสามารถเข้าถึงข้อมูลคือ งานวิจัยเรื่อง กีฬาในแง่มุมของหะดีษ (ศึกษาความหมายต่าง ๆ ของหะดีษ) Olahraga Perspektif Hadis (Studi Ma'ani al-Hadis) ผู้วิจัยขอเสนอพอสังเขปดังนี้

สุกรี สาแดง (2552:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง หลักเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาในอิสลาม ผลการวิจัยพบว่า 1) อิสลามได้ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และถือว่าการเล่นกีฬาในเชิงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอิบาดะฮ์ทั้งนี้หากมีการตั้งเจตนาในการเล่นที่ถูกต้อง 2) ปราชญ์กฎหมายอิสลามได้วางหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเกมกีฬา ซึ่งส่วนหนึ่งของหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์เหล่านั้นได้แก่:อิสลามห้ามการแข่งขันกีฬาใด ๆ ที่ทำให้เกิดอันตรายต่อตัวผู้เล่น ห้ามการเล่นกีฬาที่มีการเปิดเผยเอาระยะสุ ห้ามการหมกมุ่นในเกมกีฬาจนลืมระลึกถึงอัลลอฮ์หรือละเมิดสิ่งที่เป็นวาญิบอื่น ๆ ที่สำคัญกว่า หรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองพึงต้องรับผิดชอบ ห้ามการเล่นกีฬาที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับความเชื่อหรือพิธีกรรมของต่างศาสนา

ห้ามเล่นกีฬาที่มีท่วงท่าการเคลื่อนไหวส่อไปในทางยั่วยุอันตราย ห้ามการแข่งขันที่เป็นการทารุณกรรมสัตว์และห้ามการแข่งขันกีฬาที่เข้าข่ายของการพนัน ยกเว้นกีฬาที่ศาสนาอนุโลมอันได้แก่: 1) กีฬาประเภทการใช้อาวุธประเภทยิง 2) กีฬาประเภทการแข่งขันประลองความเร็ว เช่น การแข่งขันควบชีสัตว์ที่มีเท้าเป็นกีบหรือสัตว์ที่มีเท้าหุ้มส้น นอกจากนั้นกีฬาอื่น ๆ เช่นกีฬาประเภทศิลปะป้องกันตัว, กีฬาว่ายน้ำ, กรีฑา, ก็จัดเป็นกีฬาที่ศาสนาอนุญาตการเดิมพัน ทั้งนี้โดยใช้หลักการเทียบเคียง(กียาส)กับกีฬาที่ศาสนาอนุญาตข้างต้น บนพื้นฐานเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับหลักการศาสนา

การียา ยื่อแร (2553:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลาม ในกลุ่มแม่บ้านจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายหลักการออกกำลังกายตามวิถีชีวิตของกลุ่มแม่บ้านมุสลิมและกระบวนการส่งเสริมการออกกำลังกายที่สอดคล้องตามหลักศาสนาอิสลาม โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลจำนวน 12 คน จาก ผู้นำศาสนาอิสลาม เจ้าหน้าที่สาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมการออกกำลังกาย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และแม่บ้านมุสลิม กลุ่มละ 3 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก เครื่องมือวิจัยเป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึก ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดให้ความหมายของการส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลามสำหรับแม่บ้านมุสลิมที่เหมือนกัน หมายถึง การสอน การแนะนำและการสนับสนุนให้แม่บ้านมีการออกกำลังกายเพิ่มขึ้น ส่วนประเด็นที่แตกต่างกันคือ ผู้นำศาสนาได้เน้นว่าต้องไม่ขัดกับหลักศาสนา ส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้เน้นความถูกต้องตามหลักการออกกำลังกาย สำหรับความหมายของการออกกำลังกายที่เหมือนกัน หมายถึงการฝึกฝนร่างกาย การทำให้มีการออกกำลังกาย การเคลื่อนไหวร่างกาย และการออกเหงื่อ ส่วนประเด็นที่แตกต่างกันคือ แม่บ้านส่วนใหญ่ ผู้นำศาสนา และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เห็นว่าการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและการปฏิบัติศาสนกิจ เป็นการออกกำลังกายที่เพียงพอแล้ว มีแม่บ้านเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ยังเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นการออกกำลังกายที่ยังไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความเห็นเหมือนกันว่า การออกกำลังกายมีความสำคัญ คือ มีผลดีต่อร่างกายและจิตใจ สามารถป้องกันและรักษาโรคได้ ส่วนประเด็นที่แตกต่างกันคือ ผู้นำศาสนาเห็นว่าการออกกำลังกายนั้นเป็นหน้าที่หนึ่งของตนในการส่งเสริมให้แม่บ้านมีการออกกำลังกายที่ถูกต้อง สำหรับเงื่อนไขในการส่งเสริมการออกกำลังกายสำหรับแม่บ้าน ซึ่งมักมีภาระหน้าที่ในการดูแลสมาชิกครอบครัว การทำงานบ้าน รวมทั้งการประกอบอาชีพ คือ การบริหารจัดการเวลา เพื่อการออกกำลังกายที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของแม่บ้าน โดยส่งเสริมการเคลื่อนไหวของร่างกายใน

การดำเนินชีวิตประจำวันให้เพิ่มมากขึ้น ได้แก่การเพิ่มระยะเวลาและระยะทางในการเดิน รวมทั้งการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ และการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่สามารถทำได้เองที่บ้าน หรือในระหว่างการทำงาน โดยผลลัพธ์ที่คาดหวังด้านสุขภาพ คือ การลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดหลัง และเมื่อยล้าจากการทำงาน

แนวทางการส่งเสริมการออกกำลังกายในกลุ่มแม่บ้านมุสลิมที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลามและวิถีชีวิตแม่บ้านมุสลิม คือ การให้ความสำคัญกับประเด็นต่อไปนี้ 1) การให้ความรู้เรื่องการออกกำลังกายที่เหมาะสม 2) การเตรียมสถานที่ออกกำลังกายเฉพาะสำหรับกลุ่มสตรีมุสลิม 3) การสนับสนุนสื่อ คู่มือและซีดี เพื่อสนับสนุนการออกกำลังกายที่สอดคล้องกับกลุ่มแม่บ้าน 4) การออกแบบรูปแบบการออกกำลังกายที่ไม่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม 5) การรวมกลุ่มแม่บ้านตามวิถีชีวิตแบบหะละเกาะฮ์ 6) การจัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายสม่ำเสมอ และ 7) การจัดการให้มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือ อสม. สนับสนุนและติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง

Mohammad Hasan ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Olahraga Perspektif Hadis (Studi Ma'ani al-Hadis) “ กีฬาในแง่มุมของหะดีษ (ศึกษาความหมายต่าง ๆ ของหะดีษ) ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทำความเข้าใจและการให้ความหมายใจความเกี่ยวกับหะดีษต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการออกกำลังกาย 2) เพื่อทราบถึงบริบทและความสัมพันธ์ของหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการออกกำลังกายและพฤติกรรมของสังคมยุคใหม่ในปัจจุบัน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า (ดู Mohammad Hasan, 2013:1-99)

1. ชนิดกีฬาที่ได้รับอนุญาตในหะดีษ เช่น กีฬายิงธนู กีฬาขี่ม้า กีฬามวยปล้ำ กีฬาวิ่ง และกีฬาว่ายน้ำ บังคับถึงวัฒนธรรมการเล่นกีฬาในสมัยนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนร่างกาย เพื่อการมีสุขภาพที่ดีสมบูรณ์แข็งแรงและเป็นการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอจากภัยคุกคามในยามจำเป็น เช่นในยามสู้ศึกสงครามหรือเมื่อมีศัตรูมารุกราน

2. การให้คำจำกัดความ “การเล่นกีฬา” ของนักกีฬาอาชีพสามารถที่จะให้มุมมองความคิดเห็นได้เป็น 2 มุมมอง คือ 1) “การเล่นกีฬา” ของนักกีฬาอาชีพในความเป็นจริงแล้วพวกเขาไม่ได้เล่นกีฬา (ตามคำนิยามของการเล่นกีฬา) แต่เป็นการทำงานหาเลี้ยงชีพไม่ได้เล่นกีฬาเพื่อความบันเทิงใจและเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากภาระหน้าที่ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเล่นกีฬาในลักษณะนี้คือ การทำงานไม่ใช่เพื่อการเล่นกีฬาที่แท้จริง (ตามคำนิยามของการเล่นกีฬา) 2) “การเล่นกีฬา” ของนักกีฬาอาชีพถึงแม้ว่าจุดประสงค์หลักจะเพื่อการหาเลี้ยงชีพก็ตาม แต่ “การเล่นกีฬา” ของพวกเขา (นักกีฬาอาชีพ) ก็ยังคงถือว่าเป็นการเล่นกีฬาอยู่ เพราะการ

เล่นกีฬาในลักษณะนี้ (กีฬาอาชีพ) มีลักษณะของกิจกรรมทางกายและความมีน้ำใจนักกีฬาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการกีฬา

ส่วนกีฬาเอ็กซ์ตรีม (Extreme Sports) ซึ่งเป็นกีฬาที่สามารถกระตุ้นสารอะดรีนาลิน (Adrenaline) ของผู้เล่นได้ไววกว่ากีฬาประเภทอื่น ๆ กีฬาประเภทนี้ถูกเรียกว่าเอ็กซ์ตรีม (Extreme) เพราะมีจุดโฟกัสคือ การปราบพิชิตความรู้สึกกลัวในตัวของผู้เล่นเองและต้องมีความกล้าหาญประกอบกับทักษะอย่างสูงในการปราบพิชิตความท้าทายต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ไม่เสถียรและมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่วนในเรื่องของทัศนคติ นักวิชาการอิสลามเกี่ยวกับกีฬาเอ็กซ์ตรีม (Extreme Sports) คือ เป็นที่อนุญาตให้เล่นได้ตราบใดที่ผู้เล่นปฏิบัติตามกฎกติกาและมีมาตรการด้านความปลอดภัยที่สมบูรณ์

1.2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไป

คณิต เขียววิชัย, วรณี เจริญรุ่งเรือง และกมลรัตน์ หนูจิว (2557 :

บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความสนใจการเล่นกีฬากับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความสนใจในการเล่นกีฬา ระดับคุณภาพชีวิต และความสัมพันธ์ของระดับความสนใจในการเล่นกีฬากับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความสนใจในการเล่นกีฬา นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์มีระดับความสนใจในการเล่นกีฬาแบบมีต้นทุนมากที่สุด เพราะเป็นกีฬาที่เล่นง่าย และหาสถานที่เล่นได้ง่ายอีกด้วย

2. ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เพราะส่วนมากจะพักอาศัยอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยส่งผลให้โอกาสในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตน้อยกว่านักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย

3. ระดับความสนใจในการเล่นกีฬามีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าระดับความสนใจมากแต่ระดับคุณภาพชีวิตร่างกายอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีระดับความสนใจเล่นกีฬามากแต่ไม่มีโอกาสในการเล่นกีฬา เพราะว่ามีตารางการเรียนมาก หรือพักอาศัยอยู่หอพัก

นอกรมหาวิทยาลัยทำให้ไม่ได้ร่วมกิจกรรมกีฬาหรือกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ สมรรถภาพร่างกายจึงทำให้ระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายต่ำ

4. ระดับความสนใจในการเล่นกีฬาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตทางด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษาไม่มีเวลาในการเล่นกีฬา และขาดสถานที่ออกกำลังกายจึงไม่ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิต

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย มหาวิทยาลัยควรจัด โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่หลากหลาย เพื่อเปิด โอกาสให้นักศึกษาทั้งที่อยู่หอพักในมหาวิทยาลัย และหอพักภายนอกมหาวิทยาลัยได้เข้าร่วม โครงการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้สูงขึ้น

ศิตลา ยุติศาสตร์ โภศล (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย โดยใช้ข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัย เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 400 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test)

ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพการเป็นนักกีฬาของหน่วยงาน โดยข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะคิดอยู่ในระดับดี การปฏิบัติอยู่ในระดับดี และระบบสนับสนุนขององค์กรอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัยเพศชายและเพศหญิง พบว่ามีความรู้และทัศนคติในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านการปฏิบัติและระบบสนับสนุนขององค์กรในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ในด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการออกกำลังกายยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ควรจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอและกำหนดระยะเวลาการให้บริการยืมอุปกรณ์จัดกิจกรรม การฝึกอบรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬาแต่ละชนิด

รัตนพงษ์ อัตนะ (รัตนพงษ์ อัตนะ, 2553:145-166) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ การบริหารความขัดแย้งของศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ” งานวิจัยเล่มนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาสาเหตุและวิธีการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษานุคลิกภาพของผู้บริหาร กับการบริหารความขัดแย้งของศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร โดยงานวิจัยเล่มนี้ได้มุ่งเน้นศึกษาสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งในศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 สถาบัน ประกอบด้วย 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 4) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมหาวิทยาลัยทั้ง 4 สถาบันนี้มีลักษณะของศูนย์กีฬาที่ชัดเจนและมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษา บุคลากร และประชาชนทั่วไปใช้ออกกำลังกาย การเรียน การแข่งขัน ฝึกซ้อมกีฬาและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

สาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้ง

1) การกำหนดบทบาทหน้าที่และระเบียบปฏิบัติไม่ชัดเจน ทำให้บุคลากรในศูนย์กีฬาปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกันและเกี่ยวกันปฏิบัติงานจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยการใช้วิธี ประนีประนอม หาทางไกล่เกลี่ย และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

2) การอาศัยทรัพยากรบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมกันและอย่างเดียวกัน ซึ่งทรัพยากรเหล่านั้นมีไม่เพียงพอทำให้เกิดการแข่งขันหรือแก่งแย่งกันจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยการใช้วิธี ประนีประนอม หาทางไกล่เกลี่ย และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

3) เกณฑ์การประเมินผลและระบบให้รางวัลแก่บุคลากรและแผนกต่าง ๆ ในศูนย์กีฬาแต่ละที่แตกต่างกันจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งให้ชัดเจน และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

4) บุคลากรของศูนย์กีฬาที่เข้าร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ มีความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูล ความคิด ค่านิยม ความเชื่อ ของแต่ละคนที่แตกต่างกันทำให้เกิดการโต้แย้ง จน

เป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ประนีประนอม หากทางไกลเกลี่ย และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหากทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

5) พื้นฐานของครอบครัว ค่านิยม อายุงาน ของบุคลากรในศูนย์กีฬา มีความแตกต่างกันจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารไม่สนใจโดยให้สมาชิกหรือหน่วยงานแก้ไขความขัดแย้งเอง และวิธีหนึ่งคือ ผู้บริหารร่วมเจรจาต่อรองหรือหากทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

6) บุคลากรของศูนย์กีฬาที่มีอายุน้อยหรืออายุงานน้อยจำเป็นต้องสั่งงานผู้ที่มีอายุมากกว่าหรืออายุงานมากกว่า จนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งให้ชัดเจน และประนีประนอม หากทางไกลเกลี่ย

7) บุคลากรของศูนย์กีฬาไม่ได้รับตำแหน่งหน้าที่หรือรางวัลที่เพียงพอกับความต้องการจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหากทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ และกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งให้ชัดเจน

8) การติดต่อสื่อสารในศูนย์กีฬาระหว่างหน่วยงานระดับบนและล่างมีการส่งข้อมูลไม่ชัดเจน บิดเบือน หรือกำกวม จนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารร่วมเจรจาต่อรองหรือหากทางแก้ไขร่วมกัน และหากทางไกลเกลี่ย ประนีประนอม

ส่วนทางด้านบุคลิกภาพแบบชอบความเสี่งของผู้บริหารและการบริหารความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีบุคลิกภาพแบบชอบความเสี่งน้อยและในการบริหารความขัดแย้งผู้บริหารได้ใช้วิธีไม่เหมือนกันตามรูปแบบและสถานการณ์ ส่วนใหญ่แล้วจะใช้วิธีประนีประนอม เจรจาไกลเกลี่ย และประชุมชี้แจงถึงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหากทางแก้ไขที่สาเหตุ

สิริกร พวงมาลา (2559:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาที่เหมาะสมซึ่งเป็น

การวิจัยเชิงผสานวิธี โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารจัดการใน 4 ด้าน คือ 1) การวางแผน 2) การจัดการองค์กร 3) การนำ 4) การควบคุม จากนั้น ผลสรุปของสภาพปัจจุบันและปัญหาที่พบ จะถูกนำเสนอและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาตามโครงสร้างการบริหารงานใน 3 ฝ่ายมีดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารพบว่าระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินทางของบุคลากร 2) ฝ่ายวิชาการพบว่าระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรมีปริมาณงานจำนวนมากทำให้ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมด้านอื่น ๆ 3) ฝ่ายพัฒนากีฬาพบว่าระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การฝึกซ้อมไม่เพียงพอ ส่วนผลสรุปเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการ โรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้านดังนี้ ด้านการวางแผนควรมีการประชุมและพูดคุยอย่างมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น การจัดการองค์กรควรมีการปรับโครงสร้างการบริหารงานในองค์กรให้มีการบริหารในแนวราบ และมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามความสามารถของบุคลากร ด้านการนำ ผู้บริหารควรนำศาสตร์ด้านภาวะผู้นำและปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของผู้นำ และด้านการควบคุมผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานของการทำงานอย่างชัดเจน และมีการติดตาม ประเมินผลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ด้านนโยบาย ผู้บริหารควรสร้างการมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ ใช้กลยุทธ์การสื่อสารองค์กร และแรงจูงใจ ส่วนด้านปฏิบัติ สถานศึกษาควรจัดประชุม อบรม สัมมนา และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และมีการปรับปรุง พัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.3.3 เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และต่อ สังคมโดยทั่วไป

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 สามารถให้ความเข้าใจเพิ่มเติมและทราบถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

1.4.2 ทราบถึงระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการขยายผล และพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มดังกล่าวและต่อ ผู้ที่สนใจหรือนักวิจัยในอนาคต

1.4.3 ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการ ขยายผลและพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มดังกล่าว และต่อผู้ที่สนใจหรือนักวิจัยในอนาคต

1.4.5 สร้างความตื่นตัวแก่สังคมให้ตระหนักถึงและให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็น ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬาตามหลักการอิสลามเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้มากขึ้นใน ประเด็นดังกล่าว

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.5.1.1 ศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.5.1.2 ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีดตามในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีดตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

1.5.1.3 ประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม โดยทั่วไปจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีการสัมภาษณ์

1.5.2 ขอบเขตด้านภาคพื้นที่

1.5.2.1 ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

กลุ่มที่ 1 คือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษากลุ่มดังกล่าว

กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย นักวิชาการการสอนอิสลามศึกษา นักวิชาการพลศึกษาและสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ผู้นำนักศึกษา ประธานชมรม

กีฬา และกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

1.6.1 การปริวรรตอักษร อาหรับ-ไทย และ อาหรับ-อังกฤษ ผู้วิจัยใช้รูปแบบอักษรที่เทียบโดย วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และตารางปริวรรตอักษรของห้องสมุด Congress สหรัฐอเมริกา

1.6.2 การแปลความหมายอายะฮ์อัลกุรอาน ผู้วิจัยจะยึดพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทยของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย ซึ่งพิมพ์เผยแพร่โดยศูนย์กษัตริย์พะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอานเป็นหลักในการแปล

1.6.3 การอ้างอิงอัลกุรอาน ผู้วิจัยจะใช้การอ้างอิงโดยระบุชื่อสูเราะฮ์และลำดับอายะฮ์ เช่น (อัลฟาตีหะฮ์ : 5) หมายถึง สูเราะฮ์อัลฟาตีหะฮ์ อายะฮ์ที่ 5

1.6.4 การกล่าวถึงโองการในอัลกุรอาน ผู้วิจัยจะใช้คำว่าอายะฮ์เพื่อทับศัพท์เดิมไว้

1.6.5 2 การแปลความหมายหะดีษ หากผู้วิจัยมีการคัดลอกคำแปลความหมายหะดีษจากแหล่งอื่น ผู้วิจัยจะอ้างอิงเชิงบรรณในเครื่องหมาย “ ” แล้วผู้วิจัยจะระบุแหล่งที่มาของคำแปลความหมายหะดีษ เช่น (สุกรี สาแลง, 2552:2) ด้านล่างของหน้ากระดาษ (Footnote) และหากผู้วิจัยนำคำแปลความหมายหะดีษจากแหล่งอื่นแล้วเปลี่ยนแปลงคำบางคำ ประโยคบางประโยคหรือเพิ่มเติมคำบางคำหรือประโยคบางประโยค หรือสรุปย่อคำบางคำหรือประโยคบางประโยค ตามความเข้าใจของผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจะอ้างอิงเชิงบรรณในเครื่องหมาย “ ” และจะใช้คำว่า “ดู” นำหน้าเช่น (ดู สุกรี สาแลง, 2552:2) ด้านล่างของหน้ากระดาษ (Footnote)

1.6.6 การอ้างอิงหะดีษ ผู้วิจัยจะอ้างโดยระบุชื่อผู้บันทึกหะดีษเป็นภาษาอังกฤษตามด้วยปีที่พิมพ์และหมายเลขหะดีษกำกับอยู่ในวงเล็บ เช่น (บันทึกโดย Ahmad, 1995:5656) และหากหะดีษจากแหล่งอ้างอิงไม่ได้ระบุหมายเลข ผู้วิจัยจะอ้างเล่มหนังสือทับด้วยหมายเลขหน้าเช่น (Ahmad, 1995:2/135)

1.6.7 เอกสารและตำราวิจัยต่าง ๆ ในการอ้างอิงผู้วิจัยจะใช้การอ้างอิงโดยเขียนนามผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เลขเล่ม (ถ้ามี) ทับด้วยเลขหน้า โดยระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เลขเล่มหรือฉบับที่ (ถ้ามี) และเลขหน้าในวงเล็บ (...) ส่วนเอกสารและตำราวิจัยต่าง ๆ ที่เป็นภาษาต่างประเทศผู้วิจัยจะอ้างอิงโดยเขียนชื่อผู้แต่งเป็นภาษาอังกฤษ เช่น (Ahmad, 1995:2/56) แต่หากเป็นการสรุปใจความหรือสรุปย่อหรือเขียนอธิบายตามความเข้าใจของผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจะใช้คำว่า“ดู”นำหน้าเช่น (ดู Ahmad, 1995:56-73) เป็นต้น

1.6.8 การแปลตำราหนังสือและเอกสารต่าง ๆ จากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยจะแปลความหมายโดยภาพรวม แต่จะยังรักษาความหมายเดิมของข้อความอย่างสมบูรณ์ที่สุด

1.6.9 เครื่องหมาย ﴿...﴾ วงเล็บดอกไม้ ใช้สำหรับอายะฮ์อัลกุรอาน

1.6.10 เครื่องหมาย “.....” เป็นเครื่องหมายที่ใช้สำหรับการแปลความหมายของอัลกุรอานและอัลหะดีษ ตลอดจนคำพูดของนักวิชาการที่นำมาอ้างอิง

1.6.11 ((...)) วงเล็บปีกกู่ ใช้สำหรับตัวบทอัลหะดีษ

1.6.12 (...) วงเล็บเดียว ใช้สำหรับการเขียนอ้างอิงและการอธิบายศัพท์ที่สำคัญ

1.6.13 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นภาษาอาหรับที่มาจากคำว่า “ญัลละ ญะลาละฮ์” ซึ่งมีความหมายว่า “พระองค์อัลลอฮ์ทรงเกรียงไกรทรงสูงส่ง” เป็นคำที่มุสลิมใช้กล่าวยกย่องและสรรเสริญพระองค์อัลลอฮ์ ﴿...﴾ หลังจากที่ได้พาดพิงถึงนามพระองค์

1.6.14 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นภาษาอาหรับที่มาจากคำว่า “ซ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม” ซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮ์ ﴿...﴾ ทรงประทานความโปรดปรานและความสันติแก่ท่าน” เป็นคำที่มุสลิมใช้หลังจากได้มีการพาดพิงถึงศาสนทูตมุฮัมมัด ﴿...﴾

1.6.15 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นคำขอพรภาษาอาหรับมาจากคำว่า “อะลัยฮิสลาม” หมายถึง ขออัลลอฮ์ ﴿...﴾ ทรงประทานความสันติแก่ท่าน เป็นคำที่ใช้หลังจากได้มีการกล่าวถึงท่านศาสนทูตหรือเราะซูลท่านอื่นยกเว้นศาสนทูตมุฮัมมัด ﴿...﴾ หลังจากที่มีการกล่าวถึง

1.6.16 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นคำขอพรภาษาอาหรับมาจากคำว่า “เราะฎียัลลอฮุอันฮุ” หมายถึง “ขออัลลอฮ์ ﴿...﴾ ทรงโปรดปรานแก่เขา” ใช้หลังจากพาดพิงถึงนามของอัครสาวกผู้ชายหนึ่งคน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 ความสนใจ หมายถึง ความตั้งใจใฝ่ใจใคร่รู้ใคร่เห็นในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเองของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.2 ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์¹⁶และการรู้ถึงความหมาย ใจความ สาระสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.3 การกีฬา หมายถึง ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับกีฬา เช่น การจัดการการแข่งขันกีฬา การตัดสินการแข่งขันกีฬา การแข่งขันกีฬา การเล่นกีฬา เป็นต้น

1.7.4 หลักการอิสลาม หมายถึง สาระสำคัญที่ตั้งอยู่บนแนวคิดที่มีแหล่งที่มาจากอัลกุรอานและฮัซันนะฮ์ และสาระสำคัญที่ผ่านการสังเคราะห์จากอัลกุรอานและฮัซันนะฮ์ตามทัศนะของปราชญ์อิสลาม

1.7.5 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.6 นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหรือหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ผู้มีสัญชาติไทย นับถือศาสนาอิสลาม ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.7 สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา หมายถึง สถาบันการศึกษาซึ่งจัดการการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปและมีแหล่งที่ตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา

---

¹⁶พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542(<http://msk-school.net/TRIED2542/keywords.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2558)

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนแนวคิด รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
- 2.3 ความหมายของกีฬา
- 2.4 กีฬาสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم
- 2.5 กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ

“สนใจ” ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 หมายถึง “ตั้งใจจดจ่ออยู่กับสิ่งใดเรื่องใดเป็นพิเศษ เช่น เขาสนใจวิชาคณิตศาสตร์มาก, ใฝ่ใจใคร่รู้ใคร่เห็นเป็นต้น เช่น เขาสนใจการเมืองมาตั้งแต่เด็ก¹⁷”

เสถียร ศรีรัตน์¹⁸ (มปป.: 69-71) กล่าวถึงความสนใจและความสนใจของเด็กวัยรุ่นว่า :

ความสนใจ (Interest) หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นผลให้บุคคลมีความตั้งใจจดจ่อหรือเอาใจใส่ และกระทำการจนบรรลุจุดมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อ

¹⁷ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554(www.royin.go.th/dictionary/สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน2560)

¹⁸ เสถียร ศรีรัตน์ ผู้เรียบเรียง เอกสารประกอบการสอนวิชา 1051104 จิตวิทยาวัยรุ่น ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา

สิ่งนั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความสนใจเป็นความสะท้อนใจของบุคคลที่เกิดปฏิกิริยาระหว่างสิ่งเร้ากับร่างกาย กล่าวคือ เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นต่อร่างกายทำให้บุคคลเกิดความสะท้อนใจอย่างรุนแรงจนทำให้เกิดความสนใจจ่ออยู่กับสิ่งเร้า นั้น สิ่งเร้าดังกล่าวอาจจะเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลหรือสถานการณ์ก็ได้ อาจกล่าวได้ว่าความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกมีใจจ่อที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่งสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง อันมีแนวโน้มให้อยากเข้าใจสักอย่าง อยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับสิ่งนั้น บุคคลหรือสถานการณ์นั้น ความสนใจของแต่ละบุคคลจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้ที่จะได้รับจากประสบการณ์ต่าง ๆ แต่ละครั้ง ฉะนั้นการทราบถึงความสนใจของบุคคลไม่ว่าจะเป็นวัยรุ่นหรือวัยใด ล้วนแล้วแต่จะช่วยให้การจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ให้แก่เด็กเกิดประโยชน์ได้มากที่สุด เพราะเด็กจะสามารถเรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจหรือสัมพันธ์กับความสนใจได้ง่ายและรวดเร็วกว่าปกติ

ความสนใจของเด็กวัยรุ่น

ความสนใจของเด็กวัยรุ่นมีขอบข่ายกว้างมาก มีความสนใจหลายอย่าง แต่ยังไม่ลึกซึ้งมากนัก โดยเฉพาะในวันรุ่นตอนต้น ๆ เป็นระยะที่เด็กเริ่มเปลี่ยนแปลงบทบาทชีวิตยังไม่เข้าใจตัวเอง และยังเป็นระยะลองผิดลองถูก ความสนใจของเด็กจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ หลายประการ ได้แก่ บุคลิกภาพของวัยรุ่นเอง ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สิ่งแวดล้อมและบุคคลที่เด็กวัยรุ่นนิยมชมชอบ เป็นต้น

ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม (อ้างถึงใน เสถียร ศรีรัตน์, มปป.: 74-75) กล่าวถึงความสนใจของเด็กวัยรุ่นว่ามีดังนี้

1. สนใจเรื่องสุขภาพ ได้แก่ การกิน การพักผ่อนนอนหลับ การแต่งกาย การรักษาความสะอาด และโรคภัยต่าง ๆ
2. สนใจเรื่องเพศ สนใจการปรับปรุงบุคลิกภาพให้เป็นที่สนใจของผู้อื่น โดยเฉพาะเพศตรงข้าม การเลือกคบและการวางตัวต่อเพื่อนต่างเพศ
3. สนใจการเลือกอาชีพ เริ่มสนใจอาชีพอย่างจริงจังไม่ไขว่แบบเพื่อผืนเลือนลอย สนใจอาชีพที่สัมพันธ์กับความสามารถของตน ความสนใจทางอาชีพอาจจะมีอิทธิพลจากพ่อแม่ เช่น การสนใจอาชีพที่บรรพบุรุษเคยทำมาก่อนหรืออาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ บางครั้ง

กลุ่มเพื่อนก็มีความสำคัญอย่างมากต่อการเลือกอาชีพของเด็กวัยรุ่น นอกจากนี้ความนิยมของสังคมก็มีอิทธิพลต่อการคิดและการตัดสินใจเลือกของเด็กวัยรุ่นมากเช่นเดียวกัน

4. สนใจด้านต้นทุนทางการเงินวัยรุ่นชอบการบันเทิงและรักสนุกคงจะเห็นได้จากการรวมกลุ่มของวัยรุ่นเพื่อทำกิจกรรมด้านบันเทิงต่าง ๆ อยู่เสมอ

5. สนใจการค้นคว้า เด็กวัยรุ่นสนใจในการค้นคว้าหาสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ และมีจินตนาการอย่างกว้างขวาง มักสนใจงานประดิษฐ์ การเขียนภาพ การค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์ มีความสามารถในการจำดีแต่ไม่ค่อยชอบจำจึงมุ่งใช้ความคิดในทางการค้นคว้ามากกว่า

6. สนใจในการสร้างนิสัยการเรียนที่ดี เนื่องจากต้องการมีผลการเรียนดีเพื่อจะได้เป็นที่นิยมชมชอบของครูและเป็นที่ยกย่องของเพื่อน วัยรุ่นจึงต้องพยายามสร้างนิสัยการเรียนที่ดี

7. สนใจคุณสมบัติส่วนตัว วัยรุ่นจะให้ความสนใจต่อลักษณะต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ตนประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น เช่น สนใจรูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพ ความสะอาดเรียบร้อย การวางท่าทางและคุณลักษณะที่จำเป็นในการเข้าสังคม

8. สนใจปรัชญาชีวิต สนใจในหลักของศีลธรรมจรรยาและต้องการทำสิ่งที่ถูกต้องดีงามสนใจแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี ดังจะเห็นได้จากที่เด็กวัยรุ่นชอบคิดฝันและเขียนอุดมคติและสุภาษิตประจำตัวไว้ตามปกสมุดหรืออื่น ๆ

การให้ความเข้าใจ ความสนใจ ใส่ใจต่อวัยรุ่น เป็นสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้ถ่ายทอดสั่งสอนวิชาความรู้ ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กวัยรุ่นสามารถเรียนรู้สิ่งที่น่าสนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วดังกล่าวแล้วฉะนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็กวัยนี้แต่ละครั้ง ควรจะสอดคล้องกับความสนใจของเด็กจึงจะเกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ได้มากที่สุด การจัดกิจกรรมดังกล่าวมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาดังนี้ (เสถียร ศรีรัตน์, มปป.: 75-76)

1. การจัดสิ่งเร้าให้เหมาะสมกับเพศและวัยของผู้เรียน กิจกรรมจึงจะเป็นที่สนใจของเด็กวัยรุ่น
2. กิจกรรมควรจะมีความหมายชีวิต
3. สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนาน

4. ให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ถึงประโยชน์ของวิชาที่จะเรียน
5. ให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม กิจกรรมจึงจะสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเด็กอย่างแท้จริง

ศุรพงษ์ ชูเดช¹⁹ กล่าวถึงความสนใจและลักษณะของความสนใจว่า :

ความสนใจหมายถึง การรวมความคิด ความรู้สึก อารมณ์ (mental activity) ที่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ลักษณะของความสนใจมีดังนี้

1. ความสนใจแบ่งแยกได้ เป็นความสนใจที่สามารถแบ่งแยกได้ เมื่อต้องทำงานหลาย ๆ อย่างพร้อมกัน เช่น การขับรถยนต์ที่ต้องสังเกตทุกสิ่งทุกอย่างที่เปลี่ยนแปลงรอบตัวเรา
2. การเลือกสนใจ ในกรณีที่มีข้อมูลข่าวสารสองอย่างขึ้นไปเข้ามาพร้อม ๆ กัน เราสามารถที่จะเลือกสนใจข่าวสารใดข่าวสารหนึ่งได้ โดยไม่สนใจข่าวสารอื่น จะสังเกตเห็นว่าทั้งการแบ่งความสนใจและการเลือกสนใจเกี่ยวข้องกับงานสองสิ่งหรือมากกว่าสองสิ่งพร้อม ๆ กัน อย่างไรก็ตามการแบ่งความสนใจต้องการให้เราแสดงความสนใจในทุก ๆ สิ่งของงาน ในทางตรงข้ามการเลือกความสนใจต้องการให้เรามุ่งความสนใจหรือรวมความสนใจไปที่สิ่งเดียว ถ้าเราเลือกให้ความสนใจสิ่งหนึ่งในเวลาเดียวกัน เราจะให้ความสนใจสิ่งอื่นน้อยลง
3. การค้นหา เป็นการมุ่งความสนใจไปยังสิ่งที่เราสนใจในขอบเขตหรือบริเวณที่เป็นเป้าหมายเฉพาะ การค้นหาสิ่งที่เราสนใจมี 2 แบบ คือ Preattentive processin คือการค้นหาสิ่งที่อยู่ในพื้นที่ไม่ซับซ้อน สิ่งที่ค้นหาที่มีความโดดเด่น และการค้นหาแบบที่ถนัดมากคือ Focused Attention เป็นการค้นหาสิ่งที่อยู่ในพื้นที่ซับซ้อน ต้องอาศัยเวลาในการจำแนกแยกแยะ

---

¹⁹ ผศ.ดร.ศุรพงษ์ ชูเดช ผู้สอนและเรียบเรียง คู่มือการเรียนวิชา SSC 231 จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
(<http://eu.lib.kmutt.ac.th/elearning/Courseware/SSC231/Psychology/Chapter6/Ch6.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2560)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

2.2.1 ความประเสริฐของความรู้ในอิสลาม

ในภาษาอาหรับความรู้ตรงกับคำว่า عَلِمَ (อิลม) เป็น مصدر คำมีศัตร์ (อากรนาม) มีรากศัพท์มาจากคำว่า عَلِمَ (อะลิมะ) หรือตรงกับคำว่า مَعْرِفَةٌ (มะริฟะหฺ) เป็น مصدر คำมีศัตร์ (อากรนาม) มีรากศัพท์มาจากคำว่า عَرَفَ (อะเราะพะ)

อัลกุรอานได้กล่าวถึงคำที่มีรากศัพท์มาจากคำว่า عَلِمَ (อะลิมะ) นับร้อยครั้งเช่น คำว่า تَعْلَمُونَ (ตะละมูน) 56 ครั้ง และคำในรูปลักษณะของคำว่า فَسَتَعْلَمُونَ (พะสะตะละมูน) 3 ครั้ง ในรูปลักษณะของคำว่า تَعْلَمُوا (ตะละมุ) 9 ครั้ง يَعْلَمُونَ (ยะละมูน) 85 ครั้ง يَعْلَمُوا (ยะละมุ) 7 ครั้ง عَلِمَ (อัลละมะ) และคำที่แตกแขนงเกี่ยวโยงกับคำ ๆ นี้ประมาณ 47 ครั้ง คำว่า عَلِيمٌ (อะลิม) ทั้งที่เป็น نَكْرَةٌ (คำที่ไม่บ่งเฉพาะ) และ مَعْرِفَةٌ (คำที่บ่งเฉพาะ) 140 ครั้ง คำว่า عَلِمَ (อิลม) ทั้งที่เป็น نَكْرَةٌ (คำที่ไม่บ่งเฉพาะ) และ مَعْرِفَةٌ (คำที่บ่งเฉพาะ) 80 ครั้ง การกล่าวถึงของอัลกุรอานเกี่ยวกับคำที่มีรากศัพท์มาจากคำว่า عَلِمَ (อะลิมะ) และคำที่ผันแปลงแตกแขนงออกจากคำ ๆ นี้ เป็นหลักฐานที่ยืนยันถึงความประเสริฐ ความดีงามของความรู้ และการให้ความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อความรู้ ในแง่มุมของอัลกุรอาน (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2009:71)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴾

(الزمر : 9)

ความว่า “ จงกล่าวเถิดบรรดาผู้รู้และบรรดาผู้ไม่รู้จะเท่าเทียมกัน หรือ แท้จริงบรรดาผู้มีสติปัญญาเท่านั้นที่ใคร่ครวญ ”

(อัจซุมฺร : 9)

“ จะเท่าเทียมกันอย่างนั้นหรือระหว่างผู้รู้และผู้ที่ไม่รู้ เปรียบคั่งบุคคลทั้งสองประเภทนี้ที่ไม่เท่าเทียมกัน ก็เสมือนดังกับที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้ที่รักดีและผู้ที่ละเมิด ” (ดู al-Sabūniy, 1981:3/72)

ฟักรุดดีน อรรอซีย์ (Fakruddin al-razi) กล่าวว่า “ ฟังรู้เถิดว่า แท้จริงแล้วอายะฮ์นี้ บ่งชี้ถึงเคล็ดลับที่นอัสจรรยฺ ประการแรกคือ พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเริ่มอายะฮ์นี้ด้วยการกล่าวถึงการปฏิบัติ ในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ ءَانَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْأَحْوَثَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ ﴾

(الزمر : 9)

ความว่า “ ผู้ที่เขาเป็นผู้รักดีในยามค่ำคืน ในสภาพของผู้สujud และผู้ยืนละหมาด โดยที่เขาหวั่นเกรงต่อโลกอาคิเราะฮ์ และหวังความเมตตาของพระเจ้าของเขา(จะเหมือนกับผู้ที่ตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺกระนั้นหรือ)

(อัจซุมัร : 9)

และจบด้วยการกล่าวถึงความรู้ ในส่วนของการปฏิบัติ นั่นคือ การรักดี การสujud การละหมาด และในส่วนของความรู้ก็คือ คำตรัสของพระองค์ที่ว่า :

﴿ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴾

(الزمر : 9)

ความว่า “ จงกล่าวเถิดบรรดาผู้รู้และบรรดาผู้ไม่รู้จะเท่าเทียมกันหรือ แท้จริงบรรดาผู้มีสติปัญญาเท่านั้นที่ใคร่ครวญ ”

(อัจซุมัร : 9)

ดังนั้นในอายะฮ์ดังกล่าวก็เป็นการบ่งชี้ว่า แท้จริงแล้วความสมบูรณ์แบบของมนุษย์ นั้นขึ้นอยู่กับสองประการดังที่กล่าวมานี้ นั่นก็คือ การปฏิบัติและความรู้ (ดู al-Sabūniy,1981:3/72)”

และคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ว่า :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَقَسَّحُوا فِي الْمَجْلِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ
اللَّهُ لَكُمْ إِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴾

(المجادلة: 11)

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เมื่อได้มีเสียงกล่าวแก่พวกเจ้าว่า จง
หลีกที่ให้นในที่ชุมนุม พวกเจ้าก็จงหลีกที่ให้เขา เพราะอัลลอฮ์จะทรง
ให้ที่กว้างขวางแก่เจ้า²⁰ (ในวันกิยามะฮ์) และเมื่อมีเสียงกล่าวว่าจงลุก
ขึ้นยืนจากที่ชุมนุมนั้น พวกเจ้าก็จงลุกขึ้นยืน เพราะอัลลอฮ์จะทรง
ยกย่องเทิดเกียรติแก่บรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเจ้า และบรรดาผู้
ได้รับความรู้หลายชั้น และอัลลอฮ์ทรงรอบรู้ยิ่งในสิ่งที่พวกเจ้า
กระทำ²¹”

(อัล-มูญาอะละฮ์ : 11)

อัลกุฎฎิบีย (ดู al- Qurtubiy, 2006:20/319) ได้อธิบายประโยชน์ของอัลกุรอ่านที่ว่า :

﴿ يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ﴾

²⁰ คือพวกเจ้าจงหลีกที่ให้กว้างในที่ชุมนุมเพื่อวิชาการหรือเพื่อการรำลึก เพราะอัลลอฮ์จะทรงให้กว้างขวางแก่พวก
เจ้าในสรวงสวรรค์ ในเรื่องของริซกีและในกุบูร

²¹ คืออัลลอฮ์จะทรงยกย่องให้เกียรติในตำแหน่งที่สูงหลายชั้นในสรวงสวรรค์แก่บรรดาผู้ศรัทธาที่ปฏิบัติตามคำสั่ง
ใช้ของอัลลอฮ์และรอซูลของพระองค์ และแก่บรรดาคนรู้ ในหมู่พวกเขา โดยเฉพาะ

ความว่า “ อัลลอฮฺจะทรงยกย่องเทิดเกียรติแก่บรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเจ้า และบรรดาผู้ได้รับความรู้หลายชั้น ” หมายถึง “ อัลลอฮฺจะทรงยกย่องเทิดเกียรติแก่บรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเจ้าและบรรดาผู้ได้รับความรู้ในผลบุญต่าง ๆ ของเขาเหล่านั้นในโลกหน้า และในความเป็นเกียรติของพวกเขาบนโลกนี้ และพระองค์ทรงเทิดเกียรติแก่มุมินให้อยู่เหนือผู้ที่มิใช่มุมิน และทรงเทิดเกียรติแก่ผู้รู้ให้อยู่เหนือผู้ที่มิใช่ผู้รู้ ”

อัล-ศอบูนี (ดู al-Sabūniy,1981:3/341) อธิบายว่า “ อัลลอฮฺจะทรงยกย่องเทิดเกียรติแก่บรรดามุมินด้วยการที่เขาเหล่านั้นได้ปฏิบัติตามคำบัญชาของอัลลอฮฺและคำสั่งใช้ของรอซูล ﷺ ของพระองค์ และพระองค์จะทรงยกย่องเทิดเกียรติแก่บรรดาผู้รู้จากพวกเขาเหล่านั้น (บรรดามุมิน) เป็นการเฉพาะในระดับฐานะที่สูงที่สุด อีกทั้งพระองค์จะยังทรงมอบแก่เขาเหล่านั้นซึ่งระดับฐานะที่สูงส่งในสรวงสวรรค์ ”

ด้วยความประเสริฐของความรู้นี้เอง ทำให้ความรู้คือปัจจัยหนึ่งที่น่าพาผู้เพียรพยายามแสวงหา ค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ เป็นผู้ที่มีเกียรติ มีความประเสริฐ และมีสถานะอันสูงส่ง โดยที่อัลลอฮฺ ﷻ จะทรงอำนวยความสะดวกแก่เขาสู่เส้นทางแห่งสรวงสวรรค์

ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวยืนยันในเรื่องนี้ว่า :

((وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ))

ความว่า “ และผู้ใดก้าวสู่แนวทางเพื่อแสวงหาความรู้ อัลลอฮฺก็จะทรงอำนวยความสะดวกแก่เขา เนื่องด้วยจากการแสวงหาความรู้ นั้นนำไปสู่เส้นทางแห่งสรวงสวรรค์ ”

(บันทึกโดย Muslim,1991:2699)

2.2.2 ประเภทของความรู้ในอิสลาม

ประเภทของความรู้จำแนกตามลักษณะรูปแบบของแหล่งที่มา สามารถจำแนกออกเป็น 2 รูปแบบหลัก คือ (ดู Adā Hayat al- Tadris bi Qism Usul al-Tarbiyat, 2011: 171-173)

1. ความรู้ที่ประจักษ์ประทานจากอัลลอฮ์ ﷻ ในรูปแบบของ الوحي (อัล-วะหฺย) หรือ الإلهام (อัล-อิละฮาม) หรือ الرؤيا الصادقة (อัล-รฺยูอา อัล-ศอดีเกาะฮฺ) ความรู้ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ประทานมาเป็นความรู้ที่สมบูรณ์แบบ ครอบคลุมสิ่งที่หยั่งรู้ได้และสิ่งที่ไม่สามารถหยั่งรู้ได้ด้วยการสัมผัส การมองเห็น หรือความรู้สึกรู้สึก

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴾

(الملک: 26)

ความว่า “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ความรู้ในเรื่องนั้นอยู่ที่อัลลอฮ์ ความจริงนั้นเป็นเพียงผู้ตักเตือนอันแจ่มแจ้งเท่านั้น”

(อัลมุลก: 26)

อัล-ศอบูนี (ดู al-Sabūniy,1981:3/421) อธิบายว่าหมายถึง “ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ความรู้เกี่ยวกับเวลาของวันกิยามะฮ์²² และเวลาแห่งการลงโทษเป็นของอัลลอฮ์ ﷻ ไม่มีใครหยั่งรู้ได้นอกจากพระองค์”

²² วันซึ่งมัจจุรต์ทั้งหมด (สิ่งถูกสร้าง) ถูกทำให้ฟื้นคืนชีพเพื่อรับการตอบแทน อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ فَاللَّهُ يَبْخُلُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴾

(البقرة: 113)

ความว่า “ ดั่งนั้นในวันกิยามะฮ์อัลลอฮ์จะทรงตัดสินระหว่างพวกเขา ” (อัล-บะกอเราะฮฺ : 113)

(معجم اللغة العربية المعاصرة) เล่ม 3 หน้า 1878 <http://shamela.ws/browse.php/book-29511#page-23778> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2558)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِيَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴾

(الطلاق: 12)

ความว่า “ อัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งเจ็ดและทรงสร้างแผ่นดินก็เที่ยง
 นั้น พระบัญชาจะลงมาท่ามกลางมันทั้งหลาย (ชั้นฟ้าและแผ่นดิน)
 เพื่อพวกเขาจะได้รู้ว่า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงอำนาจเหนือทุก
 สิ่งอย่าง และแท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงห้อมล้อมทุกสิ่งอย่างไว้ด้วยความ
 รอบรู้ (ของพระองค์) ”

(อัลกุฎาอะลาฮ: 12)

และพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾

(التغابن: 18)

ความว่า “ ผู้ทรงรอบรู้ถึงเร้นลับ และสิ่งที่เปิดเผย ผู้ทรงอำนาจ ”

(อัล-อิตตะฆอนูน : 18)

2. ความรู้ที่มนุษย์เรียนรู้ผ่านรูปแบบของการศึกษา การเรียนการสอน การอบรม สั่งสอน จากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันสังคม หรืออื่น ๆ หรือ ประสบการณ์ชีวิต การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสังเกต เป็นต้น ซึ่งความรู้ในประเภทนี้อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานแก่มนุษย์ ผ่านวิธีการข้างต้นด้วยรูปแบบสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿1﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿2﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿3﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿4﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴾

(العلق: 1-5)

ความว่า “ จงอ่านด้วยพระนามแห่งพระเจ้าของผู้ทรงบังเกิด ทรงบังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด จงอ่านเถิด และพระเจ้าของเจ้านั้นผู้ทรงไพบูลย์ยิ่ง ผู้ทรงสอนการใช้ปากกา ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้ ”

(อัลอะลัก : 1-5)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴾

(الجمعة: 2)

ความว่า “ พระองค์ทรงเป็นผู้แต่งตั้งร่อซูลขึ้น คนหนึ่งในหมู่ผู้ไม่รู้จักหนังสือจากพวกเขาเอง เพื่อสาธยายอายาตต่าง ๆ ของพระองค์แก่พวกเขาและทรงทำให้พวกเขาศุ่ดผ่อง และทรงสอนคัมภีร์และความสุขุมคัมภีร์ภาพแก่พวกเขาและแม้ว่าแต่ก่อนนี้พวกเขาอยู่ในการหลงผิดอย่างชัดแจ้งก็ตาม ”

(อัลญุมอะฮ์ : 2)

ประเภทของความรู้ในอิสลามจำแนกตามลักษณะของความจำเป็นที่ต้องแสวงหาเรียนรู้สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ (ฮาซัน บือราเฮง, 2554:85)

1. ความรู้ที่เป็นฟัรฎูอีน คือความรู้ที่ปัจเจกบุคคลแต่ละคนจำเป็นต้องเรียนรู้และปฏิบัติเรียกว่า ความรู้ภาคบังคับ เช่น ความรู้เกี่ยวกับหลักศรัทธา (อากีละฮฺ) หลักศาสนาบัญญัติ (ชารีอะฮฺ) และหลักจริยธรรม (อัคลาฮฺ) ซึ่งจุดมุ่งหมายของการแสวงหาความรู้ประเภทนี้คือ การปลูกฝังให้มุสลิมมีความศรัทธาที่ถูกต้องและยึดมั่นต่อหลักศรัทธาในการใช้ชีวิตพร้อมกับการปฏิบัติตามหลักศาสนาบัญญัติด้วยการกระทำ การแสดงออกอย่างชัดเจนด้วยวิถีชีวิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ชัดเจนจิตใจให้บริสุทธิ์จากความโลภ หลง หยิ่งผยอง จนกลายเป็นมุสลิมที่มีความบริสุทธิ์ใจ ซื่อสัตย์และมีเกียรติ ซึ่งบุคลิกภาพของมนุษย์นั้นจะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อมีความสมบูรณ์ด้านอากีละฮฺ ชารีอะฮฺและอัคลาฮฺ

2. ความรู้ที่เป็นฟัรฎูกิฟายะฮ์ คือความรู้ที่จำเป็นเหนือสังคมหนึ่ง ๆ ต้องมี อันเป็นความรู้ที่จำเป็นต่อส่วนรวมเพื่อให้การมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความสมดุล และความมั่นคงในชีวิตของโลกนี้ ความรู้ในประเภทนี้มีขอบข่ายครอบคลุมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการแพทย์ สาธารณสุข คณิตศาสตร์ การพาณิชย์ การเงิน การจัดการทรัพยากร การอุตสาหกรรมทั้งอาหารและเครื่องนุ่งห่ม การก่อสร้าง การเมืองการปกครองเพื่อนำสุขุมของอัลลอฮฺไปบังคับใช้ในสังคมเป็นต้น

2.2.3 ระดับของความรู้

ด้วยเหตุปัจจัยหลาย ๆ ประการทั้งเหตุปัจจัยภายในและเหตุปัจจัยภายนอกของปัจเจกบุคคลเป็นสาเหตุให้ระดับความรู้ของแต่ละปัจเจกบุคคลมิได้มีเพียงระดับเดียวเหมือน ๆ กัน ทฤษฎีหนึ่งที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเกี่ยวข้องกับระดับความรู้ความสามารถทางสติปัญญาคือ ทฤษฎีของบลูม (Bloom) (ดู Mahmud, Abdurrahman, and Abdulhakam, n.d.:15-18) โดยแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางสติปัญญาออกเป็น 6 ระดับด้วยกัน เป็นระดับของความรู้ที่เริ่มจากพฤติกรรมของความรู้แบบง่ายไม่ซับซ้อนจนไปถึงพฤติกรรมของความรู้แบบซับซ้อนและยากยิ่งขึ้น ได้แก่

1. การระลึกถึง (ความรู้) (التذکر , Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการนึกถึงข้อมูลที่ผ่านมาการเรียนรู้แล้วก่อนหน้านี้ ความรู้ในระดับนี้ประกอบด้วย การรับรู้คำจำกัดความ คำนิยาม ข้อเท็จจริงทางวิชาการ

ตัวอย่างความรู้ความสามารถทางสติปัญญาในระดับนี้ เช่น การรู้ความหมายของคำกล่าวชะฮาดะฮ์ การรู้ความหมายของคำว่า ฟิกฮ์ การรู้ความหมายของคำว่า ชะกาต ความสามารถในการท่องจำสุเราะฮ์อัลฟาตีหะฮ์ หรือสุเราะฮ์อื่น ๆ ในอัลกุรอานอย่างแม่นยำ เป็นต้น

2. ความเข้าใจ (الفهم , Comprehensive) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจข้อเท็จจริง เข้าใจคำนิยาม เข้าใจกฎ ทฤษฎี ความเข้าใจในภาพรวม ดังเช่น การแปลภาษาหรือการแปลคำหรือรูปภาพหรือภาพเขียนไปสู่คำหรือรูปภาพหรือภาพเขียนอื่นที่ยังคงสื่อถึงใจความเดิมไว้ การสื่อหรืออธิบายถึงรูปภาพ ภาพเขียน ตารางด้วยถ้อยคำ คำพูด การแปลความหมายใจความ การอธิบายเหตุการณ์ ตีความ สรุปความ การพยากรณ์ การคาดคะเน

ตัวอย่างความรู้ความสามารถทางสติปัญญาในระดับนี้ เช่น ความสามารถในการอธิบายจุดประสงค์ของชะกาต ความสามารถในการสรุปหิกมะฮ์ของการบัญญัติการละหมาด ความสามารถในการอธิบายสาเหตุความพ่ายแพ้ของมุสลิมในสมรภูมิอุฮุด เป็นต้น

3. การนำไปใช้ (التطبيق , Application) หมายถึง ความสามารถในการใช้ข้อมูลความรู้ที่ได้เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ความรู้ความสามารถทางสติปัญญาในระดับนี้ได้แก่ การปฏิบัติ การนำไปใช้ การคำนวณ การทดลอง

ตัวอย่างความรู้ความสามารถทางสติปัญญาในระดับนี้ เช่น การคำนวณชะกาดในสถานการณ์หรือประเด็นต่าง ๆ การการปฏิบัติตามหลักการฟิสิกส์ที่ได้เรียนมาในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ (التحليل , Analysis) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลหรือประเด็นไปสู่องค์ประกอบหลักจนสามารถสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนจากความคิดได้ รวมไปถึงความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะองค์ประกอบ ความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะความสัมพันธ์ และความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะหลักเกณฑ์ที่มีการเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบย่อยมากมาย

ตัวอย่างความรู้ความสามารถทางสติปัญญาในระดับนี้ เช่น ความสามารถในการแยกแยะความแตกต่างระหว่างอัลหะดีษอัลกุศสัย์และอัลหะดีษอัลนะบะวี๊ ความสามารถในการแยกแยะความแตกต่างระหว่างรูปแบบพฤติกรรมที่ดีและรูปแบบพฤติกรรมที่ไม่ดี เป็นต้น

5. การสังเคราะห์ (التركيب , Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมองค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบหรือข้อปลีกย่อยต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบเรียงเรียงสร้างสรรค์เป็นโครงสร้างใหม่

ตัวอย่างความรู้ความสามารถทางสติปัญญาในระดับนี้ เช่น ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์แบบแผนที่ชัดเจนในการต่อสู้และจัดการกับปรากฏการณ์ปัญหาการสูญบุหรี การสร้างสรรค์ออกแบบเว็บไซต์เกี่ยวกับอิสลามศึกษาบนสื่อออนไลน์ เป็นต้น

6. การประเมินผล (التقييم , Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการตีความประเมินผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือการกระทำใดการกระทำหนึ่งหรือจุดยืนใดจุดยืนหนึ่งซึ่งต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจน

ตัวอย่างความรู้ความสามารถทางสติปัญญาในระดับนี้ เช่น ความสามารถในการตีความให้หุุ่มต่อประเด็นทางฟิสิกส์ ความสามารถในการพิสูจน์หักล้างทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง ความสามารถในการวิจารณ์หรือวิพากษ์พฤติกรรมผิด ๆ ที่เชื่อมโยงกับหลักอะกิดะฮ์ เป็นต้น

2.3 ความหมายของกีฬา

กีฬาในภาษาอาหรับตรงกับคำว่า رِيَاضَةٌ (ริยาฎะฮฺ) เป็น مصدر คำมีศักร์ (อาการนาม) มาจากคำว่า رَأَى (เราะฎอ) เมื่อผันเป็นคำกริยา فعل المضارع (คำกริยาในรูปปัจจุบันกาล) จะได้ว่า يَرُؤُضُ (ยะรุฎู) และผันเป็น رَوْضًا (เราะฎอน) رِيَاضَةٌ (ริยาฎอตัน) ในรูปของ مصدر คำมีศักร์ (อาการนาม)

อัลมูญัมม์ อัลวะส็ฎฎิฏْ المعجم الوسيط (Mujamma' al-Lugat al-Arabiyyat, 2004:382) ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า رِيَاضَةٌ (ริยาฎะฮฺ) ไว้ดังนี้คือ :

1. ความหมายทางด้านที่เกี่ยวกับจิตใจ الرِيَاضَةُ عِنْدَ الصُّوفِيَّةِ (อัลริยาฎะฮฺ อีนดา อัลซุฟิยะฮฺ) หมายถึง การขัดเกลาจิตใจโดยการอิบาคะฮฺอย่างสม่ำเสมอและการหลีกเลี่ยงจากอารมณ์ใฝ่ต่ำ
2. ความหมายทางด้านที่เกี่ยวกับร่างกาย الرِيَاضَةُ الْبَدَنِيَّةِ (อัลริยาฎะฮฺ อัลบาดานียะฮฺ) หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายที่มีลักษณะเฉพาะทำให้ร่างกายได้มาซึ่งความแข็งแรงและความยืดหยุ่น
3. ความหมายทางด้านที่เกี่ยวกับความคิด الرِيَاضِيَّةُ الْعُلُومُ (อัลอุลุม อัลริยาฎิยะฮฺ) หมายถึง การนับ คำนวณ เลขคณิต เรขาคณิต พีชคณิต และอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกับสิ่งเหล่านี้

Mu'jam al-Luqah al-Arabiyyah al-Muashorah معجم اللغة العربية المعاصرة²³ ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า رِيَاضَةٌ (ริยาฎะฮฺ) ว่าเป็นคำมีศักร์ (อาการนาม) ของคำว่า رَاضٍ (เราะฎอ) หมายถึง :

1. การฝึกฝนเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของจิตวิญญาณ (رِيَاضَةُ رُوحِيَّةٍ) และการขัดเกลาจิตใจโดยการอิบาคะฮฺอย่างสม่ำเสมอและการหลีกเลี่ยงจากอารมณ์ใฝ่ต่ำ (رِيَاضَةُ صُوفِيَّةٍ)

²³ معجم اللغة العربية المعاصرة เล่ม 2 หน้า 960 (<http://shamela.ws/browse.php/book-29511/page-11422> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2558)

2. หมายถึง กิจกรรมที่ประกอบด้วยการออกกำลังกายและทักษะที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือประเพณีต่าง ๆ โดยปกติแล้วมักปฏิบัติกันในรูปแบบของการแข่งขัน มีวลีหนึ่งกล่าวว่า “ قلة الرياضة تُضُرُّ بالصحة ” ความว่า “การออกกำลังกายที่น้อยนิดเป็นอันตรายต่อสุขภาพ” และ رياضة الذاكرة : การฝึกฝนความจำ

พจนานุกรม อัล-มุญิด المنجد (Al-Munjid, 1966:287) ให้ความหมายของคำว่า رياضة (ริยาฎะฮฺ) ว่า :

1. การใช้กล้ามเนื้อ (เคลื่อนไหว) ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อทำให้มันแข็งแรง
2. การขัดเกลาจิตใจ
3. การปลีกตัวระยะเวลาหนึ่งเพื่อทำการอิบาดะฮฺและการใคร่ครวญถึงสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ศรัทธาด้วยความศรัทธาที่แท้จริง

ในส่วนภาษาไทย “กีฬา” ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 หมายถึง “ กิจกรรมหรือการเล่นที่มีกฎกติกากำหนด เพื่อความสนุกเพลิดเพลินผ่อนคลายความเครียด หรือเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง และอาจใช้เป็นการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล ว่ายน้ำ หมากรุก ปีนเขา ล่าสัตว์²⁴”

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว²⁵ ได้อธิบายความหมายของคำว่า “กีฬา” ไว้ว่าหมายถึง “ การออกกำลังกายที่เป็นการเล่นอย่างมีระเบียบหรือกฎเกณฑ์ เช่น แบดมินตัน ฟุตบอล รวมทั้งไม้หั่งหรือตีจับด้วย การกระโดดโลดเต้นไปตามเรื่องไม่ควรจะเรียกว่า กีฬา เป็นแต่เพียงการเล่น โดยเหตุผลทำนองเดียวกับการตักน้ำรด

²⁴พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554(www.royin.go.th/dictionary/สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน2560)

²⁵สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ 10 เรื่องที่ 9 (http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=10&chap=9&page=t10-9-infodetail01.html สืบค้นเมื่อวันที่ 3มิถุนายน2558)

ต้นไม้ก็ไม่ใช่กีฬาแต่ถ้ามีการแข่งขันต้นน้ำใส่ตุ้มก็นับว่าเป็นกีฬาได้เพราะจะมีกฎเกณฑ์และกำหนดเวลา ”

สำนักพัฒนาการกีฬา สุขภาพและนันทนาการ กรมพลศึกษา²⁶ ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับกีฬาไว้ดังนี้

กีฬา หมายถึง “ กิจกรรมหรือการเล่น เพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เพื่อเป็นการบำรุงร่างกาย หรือเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางจิต ”

กีฬา หมายถึง “ การใช้เวลาว่างให้เกิดความบันเทิงใจ ให้สนุกสนานจากการได้เล่นภายใต้กฎกติกาเนื้อที่ และขอบเขตของเวลาที่กำหนดไว้อย่างเป็นระเบียบที่ดี ”

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2553) (อ้างถึงใน ตำรากีฬาคนพิการ, มปป.:19²⁷) ได้ให้คำจำกัดความของกีฬาในแผนยุทธศาสตร์สร้างกีฬาไทยสู่ความเป็นเลิศ (พ.ศ. 2553-2559) ไว้ว่า กีฬา เป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวและลีลาการเล่นภายใต้กฎกติกาอย่างเป็นระเบียบ โดยมุ่งเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเพื่อสุขภาพ ก่อเกิดประโยชน์ในการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา บางครั้งอาจใช้การแข่งขันด้วย

โครงการพัฒนาศูนย์กลางความรู้แห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร²⁸ ให้ความหมายของกีฬาว่า “กีฬา (sport) เป็นกิจกรรม หรือเป็นการใช้ทักษะทางกายภาพเพื่อการแข่งขัน โดยมีกติกาเป็นตัวกำหนด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน เพื่อการ

²⁶สำนักพัฒนาการกีฬา สุขภาพและนันทนาการ กรมพลศึกษา อ้างถึงใน โครงการวิจัยการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร(<http://www.ipecp.ac.th/ipecp/cgi-bin/vni/Program/unit3/p1.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน2558)

²⁷e –Learning คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพฯ (<http://113.53.230.3/bep/elearning.htm> สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน2558)

²⁸โครงการพัฒนาศูนย์กลางความรู้แห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (<http://www.tkc.go.th/menu-knowledge/115-th-arts-and-entertainment-literature/entertainment-recreation-sports/1554-2013-03-09-14-10-31.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน2558)

แข่งขัน เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อความสำเร็จ เพื่อการพัฒนาของทักษะ หรือหลายสิ่งรวมกัน กีฬา เป็นกิจกรรมที่ควบคู่กับการแข่งขัน และระบบคะแนน”

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า “กีฬา” ในส่วนของภาษาอาหรับตรงกับ คำว่า رياضة (ริยาฎะฮฺ) เป็นคำมัสดร์ (อาการนาม) มาจากคำว่า راض (เราะฎอ) يروض (ยารูฎ) روضا (เราะฎอน) رياضة (ริยาฎอตัน) มีเนื้อหาใจความเกี่ยวข้องครอบคลุมในความหมายสามด้านด้วยกันคือ :

1) ความหมายทางด้านที่เกี่ยวกับจิตใจ คือ การขัดเกลาจิตใจ ฝึกฝนสร้าง ความแข็งแกร่งของจิตวิญญาณ

2) ความหมายทางด้านที่เกี่ยวกับร่างกาย คือ การเคลื่อนไหวร่างกายที่มี ลักษณะเฉพาะซึ่งมีประโยชน์ในการทำให้ร่างกายแข็งแรงและเกิดความยืดหยุ่น หรือ กิจกรรมใน รูปแบบของการออกกำลังกายและทักษะซึ่งอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือประเพณีต่าง ๆ เป็น องค์ประกอบในการควบคุมตัดสินโดยปกติแล้วมักปฏิบัติกันในรูปแบบของการแข่งขัน

3) ความหมายทางด้านที่เกี่ยวกับความคิดและสมอง คือ การคิด คำนวณ ทางด้าน คณิตศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมไปถึงการฝึกฝนสมองทางด้านความจำและสติปัญญา

จากความหมายทั้งสามด้านนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของการ ได้มาซึ่งความเป็นเลิศในเกมกีฬาและประโยชน์จากการกีฬาให้มากที่สุด นักกีฬา ผู้จัดการแข่งขัน กีฬา ผู้ชมหรือกองเชียร์เกมกีฬา จำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบของความหมายในคำว่า رياضة (ริยาฎะฮฺ) ทั้งสามด้าน คือ การมีจิตใจที่ดี บริสุทธิ์ ผ่านการขัดเกลาอย่างต่อเนื่องให้เกิดอารมณ์ ซึ่งส่งผลต่อเกมกีฬา ร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และความคิดสติปัญญารอบคอบฉลาดหลักแหลม ความหมายทั้งสามด้านนี้ รวมอยู่ในคำภาษาอาหรับเพียงคำเดียวคือ คำว่า “ رياضة (ริยาฎะฮฺ) ”

ในส่วนของภาษาไทยนั้นสามารถสรุปได้ว่า กีฬา หมายถึง “ กิจกรรมหรือการเล่น ต่าง ๆ นำมาซึ่งความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เพื่อสุขภาพที่ดี เพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางจิต

หรือหลายสิ่งรวมกัน เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีกฎกติกาในการเล่นและการแข่งขัน

ดังนั้นเมื่อพิจารณาความหมายคำว่า رياضة (ริยาฎะฮฺ) หรือ “กีฬา” ในภาษาอาหรับ และความหมายคำว่า “กีฬา” ในภาษาไทยพบว่า มีความหมายใจความครอบคลุมองค์ประกอบหลักใน 3 ด้าน คือ ด้านจิตใจ ร่างกาย และสติปัญญาสอดคล้องกัน

2.4 กีฬาสัมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์²⁹ ﷺ

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ผู้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของวิถีมุสลิม ท่านได้ให้ความสำคัญกับการมีสุขภาพดี สมบูรณ์แข็งแรง

หะดีษรายงานจากท่านอบูฮูร็อยเราะฮฺ ﷺ กล่าวว่าท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ
اِحْرَصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ))

ความว่า “ ศรัทธาชนที่เข้มแข็งย่อมดีกว่าและเป็นที่ยรักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ และศรัทธาชนทั้งสองประเภทนี้ล้วนแล้วก็ตามก็มีความดีงามในตัวเอง ดังนั้นจงใฝ่หาสิ่งที่มีคุณประโยชน์สำหรับท่าน และจงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ ﷻ และจงอย่าอ่อนแอสิ้นหวัง³⁰ ”

(บันทึก โดย Muslim, 1991:2664)

²⁹ ศอฮาบะฮ์ หมายถึง ผู้ที่เคยพบเจอท่านนบี ﷺ ในช่วงที่ท่านนบี ﷺ ยังมีชีวิตอยู่ซึ่งสถานภาพของเขานั้นเป็นมุสลิมและเสียชีวิตในสถานภาพความเป็นอิสลาม (ดู Ibnu hajar al-Asqalaniy,2012:11)

³⁰ (ดู Zaki al-Din Abd al-Azhim al-Mundziri, 2004:1060)

หะดีษดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับสุขภาพของอิสลาม โดยท่านนบี ﷺ ได้ชี้แจงว่า พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงรักและโปรดปรานศรัทธาชนที่เข้มแข็งมากกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ ทั้งนี้เนื่องจากศรัทธาชนที่เข้มแข็งนั้นดีกว่าทั้งในมิติของการประกอบอิบาดะฮ์ที่สมบูรณ์และในมิติการเผยแพร่ศาสนา ตลอดจนการผดุงรักษาความยุติธรรมและพิทักษ์ปกป้องศาสนา (สุกรี สาแลง, 2552:7) พร้อมทั้งสามารถที่จะทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง บุคคลรอบข้างและต่อสังคมโดยรวม

ท่านนบี ﷺ ได้ส่งเสริมในเรื่องของการกีฬาหลายชนิด ซึ่งกีฬาเหล่านั้นยังสามารถให้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ในเวลาเดียวกันก็สามารถที่จะเตรียมร่างกายให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจและภาระหน้าที่อื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ท่านนบี ﷺ ได้ส่งเสริมให้เล่นกีฬาที่ต้องอาศัยความสามารถ การตัดสินใจ ไหวพริบปฏิภาณ ตลอดจนเป็นการออกกำลังกายเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสนามแห่งความดีงาม การป้องกันตนเอง การผดุงรักษาความยุติธรรม และการอุทิศตนในหนทางของอัลลอฮ์

กีฬาในสมัยของท่านนบี ﷺ ที่มีคุณลักษณะข้างต้น มีดังต่อไปนี้ (ดู Yusuf al-Qaradawi, 2006:57-72, 2007:255-259, 2554:373-379) :

2.4.1 กีฬาวิ่ง

มีรายงานว่าท่านอะลี³¹ ﷺ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิ่งเร็วคนหนึ่ง บรรดาศอหาบะฮ์ของท่านนบี ﷺ หลาย ๆ ท่านก็เคยวิ่งแข่งกัน ท่านนบี ﷺ เองก็สนับสนุนในกีฬาประเภทนี้ โดยที่ท่านนบี ﷺ เคยแข่งวิ่งกับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ภรรยาของท่าน เพื่อเป็นแบบอย่างแก่บรรดาสาวกของท่าน และปลุชชนคนรุ่นหลังในการปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัว

³¹อะลี บุตร อะบูฏอลิบ ﷺ คอลีฟะฮ์คนที่สี่หลังจากคอลีฟะฮ์อุมัยมาน ท่านอะลีรับตำแหน่งคอลีฟะฮ์ในปีฮิจเราะฮ์ที่ 35 หรือตรงกับปีคริสต์ศักราชที่ 656 ท่านเกิดที่มักกะฮ์ปีที่ 32 หลังจากการเกิดของท่านนบี ภรรยาของท่านอะลีคือท่านหญิงฟาฏิมะฮ์สาวของท่านนบี ﷺ ท่านอะลีเคยเป็นที่ปรึกษาคอลีฟะฮ์อุมัยมานและเคยเป็นผู้พิพากษาที่เยเมนเมื่อสมัยท่านนบี ﷺ ยังมีชีวิตอยู่ ท่านอะลีเป็นผู้มีความรู้และมีความฉลาดหลักแหลม ท่านถูกลอบสังหารและเสียชีวิตในวันที่ 17 รอมฎอน ปีที่ 40 ฮิจเราะฮ์ขณะอายุได้ 63 ปี (ดู Mhusthofa Abdulrahman, 1975:103-122)

การหยอกล้อต่อภรรยาเพื่อสร้างความสนิทสนมและความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ขณะเดียวกันก็เป็นการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง อีกทั้งยังเป็นกีฬาที่สะดวกง่ายดายและไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ต่าง ๆ มากมายอีกด้วย

หะดีษรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها กล่าวว่า :

((سَابَقَنِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَبَقْتُهُ))

ความว่า “ ท่านนบี ﷺ เคยวิ่งแข่งกับฉัน แล้วฉันก็ชนะท่าน ﷺ ”

(บันทึกโดย Ahmad, 1995:26276)

ในการวิ่งแข่งครั้งนี้ ท่านนบี ﷺ เป็นฝ่ายแพ้และต่อมา เมื่อเวลาผ่านไป ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها มีน้ำหนักเพิ่มมากขึ้น ท่านนบี ﷺ และท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ก็ได้แข่งขันกันอีก ซึ่งในครั้งนั้น ท่านนบี ﷺ ก็เป็นฝ่ายชนะ

หะดีษรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เช่นกันว่า :

((فَسَابَقْتُهُ فَسَبَقْتُهُ عَلَى رِجْلَيْيَ فَلَمَّا حَمَلْتُ اللَّحْمَ سَابَقْتُهُ فَسَبَقْتَنِي))

((فَقَالَ: هَذِهِ بَيْتُكَ السَّبَقَةَ))

ความว่า “ ดั่งนั้นฉันได้แข่งวิ่งกับท่านนบี ﷺ และฉันได้ชนะท่าน ﷺ ด้วยสองเท้าของตนเอง ต่อมาเมื่อฉันอ้วนขึ้น ฉันได้แข่งวิ่งกับท่านนบี ﷺ อีก และท่านนบี ﷺ ก็สามารถเอาชนะฉันได้ แล้วท่านนบี ﷺ ก็กล่าวว่า การแข่งในคราวนี้คือ การแก้มือชดเชยสำหรับการแข่งในคราวนั้น ”³²

(บันทึกโดย Abū Daud, 1997:2578)

³²อัล-อัลบานี (al-Albāniy,1980:216) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “ صحيح ” สอที่หุ

2.4.2 กีฬามวยปล้ำ

มวยปล้ำเป็นกีฬาเก่าแก่ชนิดหนึ่งที่มีการเล่นมาอย่างยาวนานตั้งแต่อดีตกาล ในคาบสมุทรอาหรับสมัยท่านนบี ﷺ ก็มีหลักฐานยืนยันว่ามีการเล่นและมีการประลองพลังกำลังความสามารถในกีฬาประเภทนี้ ครั้งหนึ่งได้มีชายผู้หนึ่ง ซึ่งเขานั้นเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักในเรื่องของความมีพลังกำลังที่แข็งแรง เชื่อว่า รุกานะฮฺ เขาเคยประลองมวยปล้ำกับท่านนบี ﷺ แต่ก็ไม่สามารถที่จะเอาชนะท่านนบี ﷺ ได้

หะดีษรายงานโดยอบูญะฮ์ฟูร บุตร มุฮัมหมัด บุตร อลี บุตร รุกานะฮฺจากบิดาของเขาว่า :

((أَنَّ رُكَانَةَ صَارَعَ النَّبِيَّ ﷺ فَصَرَعَهُ النَّبِيُّ ﷺ))

ความว่า “ แท้จริงแล้ว รุกานะฮฺเคยประลองมวยปล้ำกับท่านนบี ﷺ แล้วท่านนบี ﷺ ก็ทุ่มเขาลงพื้นดินเอาชนะเขาได้ ”³³

(บันทึกโดย Abū Daud, 1997:4078)

2.4.3 กีฬายิงธนู

กีฬายิงธนูเป็นกีฬาอีกประเภทหนึ่งที่ท่านนบี ﷺ ได้ให้ความสำคัญและให้การสนับสนุน หะดีษรายงานจากท่านสะละมะฮฺ บุตร อัลอักวะฮฺ ฎ็อบ เกี่ยวกับการกีฬายิงธนูในสมัยของท่านนบี ﷺ และศอฮาบะฮฺ ฎ็อบ ว่า :

³³อัล-อัลบานี (al-Albāniy,1980:217) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “حسن” หะสัน

((مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى نَعْرٍ مِنْ أَسْلَمَ يَنْتَضِلُونَ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ازْمُوا بَنِي إِسْمَاعِيلَ فَإِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ رَامِيًا ازْمُوا وَأَنَا مَعَ بَنِي فُلَانٍ قَالَ : فَأَمْسَكَ أَحَدُ الْقَرِينَيْنِ بِأَيْدِيهِمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا لَكُمْ لَا تَرْمُونَ ؟ قَالُوا كَيْفَ نَرْمِي وَأَنْتَ مَعَهُمْ ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ازْمُوا فَأَنَا مَعَكُمْ كُلُّكُمْ))

ความว่า “ ท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหาบะฮะฮะของท่านจากอัสลาม กลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ ท่านนบี ﷺ จึงได้กล่าวสนับสนุน บรรดาเสาหาบะฮะฮะเหล่านั้นด้วยการกล่าวว่า “ จงยิงไปเถิดลูกหลาน อิสมาอีล เพราะแท้จริงแล้วบรรพชนของพวกท่านคือ นักยิงธนู พวกท่านจงยิงไปเถิดและฉันจะอยู่กับคนกลุ่มนี้ ” เมื่อได้ยินดังนั้นบรรดาเสาหาบะฮะฮะหนึ่งในสองกลุ่มที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ จึงพากันหยุดยิง ท่านนบี ﷺ จึงถามว่า “ ทำไหมพวกท่านถึงไม่ยิงต่อไปกันล่ะ?” พวกเขาคงตอบท่านนบี ﷺ ว่า “ พวกเราจะยิงต่อไปอีกได้อย่างไรในเมื่อท่านเลือกข้างอยู่กับพวกเขา ” ดังนั้นท่านนบี ﷺ จึงกล่าวว่า “ พวกท่านจงยิงกันต่อไปเถิด ฉันจะอยู่ข้างพวกท่านทุก ๆ คน³⁴ ”

(บันทึกโดย Al-Bukhariy, 2002:2899)

ท่านนบี ﷺ ได้ตระหนักว่าการยิงธนูมิใช่เป็นเพียงงานอดิเรกหรือกีฬาเท่านั้น แต่ยังเป็นการเตรียมกำลังความพร้อมรูปแบบหนึ่งเพื่อการป้องกันตนเอง การผดุงรักษาความยุติธรรม และการยุติขาดในหนทางของอัลลอฮ์ ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสว่า :

﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ﴾

(الأنفال : 60)

³⁴ (ดู สุกรี สาแลง, 2552:7)

ความว่า “ และพวกเจ้าจงเตรียมไว้สำหรับ(ป้องกัน)พวกเขา³⁵สิ่งที่พวกเจ้าสามารถ อันได้แก่กำลังอย่างหนึ่งอย่างใด และการผูกมัด³⁶ โดยที่พวกเจ้าจะทำให้ศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าหวั่นเกรง ด้วยสิ่งนั้น³⁷และพวกอื่น ๆ อีกอื่นจากพวกเขา³⁸ซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จัก พวกเขา อัลลอฮ์ทรงรู้จักพวกเขาดีและสิ่งที่พวกเจ้าบริจาคในทางของอัลลอฮ์นั้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดก็ตามสิ่งนั้นจะถูกตอบแทนแก่พวกเจ้าโดยครบถ้วน โดยที่พวกเจ้าจะไม่ถูกลงโทษ ”

(อัล อันฟาล : 60)

หะดีษจากท่านอุกบะฮ์ บุตร อามิร رضي الله عنه กล่าวว่า ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((أَلَا إِنَّ الْقُوَّةَ الرَّمِيَّيَ لَا إِذَا لَانَ الْقُوَّةَ الرَّمِيَّيَ))

ความว่า “ พึงทราบเถิด แท้จริงแล้วพลังคือการยิง พึงทราบเถิด แท้จริงแล้วพลังคือการยิง พึงทราบเถิด แท้จริงแล้วพลังแล้วคือการยิง ”

(บันทึก โดย Muslim, 1991:1917)

จากหลักฐานข้างต้นแสดงให้เห็นว่าท่านนบี ﷺ ให้การสนับสนุนกีฬาชิงชัยและกีฬาอื่น ๆ ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกัน โดยที่ชนิดกีฬาเหล่านี้สามารถที่จะฝึกฝนในเรื่องของการมีสมาธิที่ดี ฝึกฝนในเรื่องของพลังกำลังทางกาย ฝึกฝนในเรื่องของความคิด การตัดสินใจ ไหวพริบ ปฏิภาณ การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ และสำหรับการกีฬาตามหลักการอิสลามนั้น คือ การกีฬาที่คำนึงถึง คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม ในการเล่นกีฬาทุกประเภท

³⁵ หมายถึงพวกศัตรูที่คอยรุกราน

³⁶ โดยเลี้ยงดูมันให้ดีและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะไข่มั่นได้เสมอ

³⁷ หมายถึงกำลังรบและม้าที่เตรียมไว้

³⁸ คืออื่นจากศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้ กล่าวคือนอกจากศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้แล้วยังมีศัตรูของพวกเจ้าอื่นจากนั้นอีกซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขา

ท่านนบี ﷺ ได้เตือนมิให้ใช้สิ่งมีชีวิตเพื่อเป็นเป้าประลองความแม่นยำหรือเป็นเป้ายิงเพื่อความสนุกสนาน

หะดีษรายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ บุตร อุมร์³⁹ ﷺ กล่าวว่า :

((إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَعَنَ مَنْ اتَّخَذَ شَيْئًا فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا))

ความว่า “แท้จริงท่านนบี ﷺ ได้สาปแช่งผู้ที่เอาสิ่งมีชีวิตมาเป็นเป้า⁴⁰”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:1958)

ทั้งนี้เพราะมันเป็นการทรมานและการฆ่าสัตว์โดยไร้คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม และมนุษย์ก็ไม่มีสิทธิที่จะหาความสนุกสนานหรือเล่นกีฬาที่ต้องแลกด้วยชีวิตและความเจ็บปวดของสัตว์หรือสิ่งมีชีวิต

2.4.4 กีฬาพุ่งหอก

ครั้งหนึ่งในสมัยของท่านนบี ﷺ มีเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งมีชาวหะบะชะฮะ⁴¹ ได้ทำการละเล่น แสดงการพุ่งหอกและโล่ โดยที่ขณะนั้นท่านหญิงอาอิชะฮะ رضي الله عنها กำลังรับชมการละเล่นและแสดงดังกล่าวในมัสยิดของท่านนบี ﷺ ซึ่งท่านนบี ﷺ ก็ได้ให้การสนับสนุนการละเล่นและการแสดงของชาวหะบะชะฮะกลุ่มดังกล่าว

³⁹ อิบน์อุมร์ ﷺ ชื่อจริงของท่านคือ อับดุลเลาะฮ์ บุตร อุมร์ บุตร ค็อตตอบ บุตร นุฟัยล์ บุตร อับดุลอุชชา บุตร ริยาหุ ท่านอิบน์อุมร์ ﷺ เป็นหนึ่งในเศาะหาบะฮ์ของท่านนบี ﷺ ท่านเข้ารับอิสลามตั้งแต่เยาว์วัย หลังจากนั้นท่านได้อพยพจากมักกะฮ์ไปยังมะดีนะฮ์พร้อมด้วยบิดาของท่าน มารดาของท่านคือ ซัยนับ บุตรสาว มัซอูน อัลญุมะหีย์ (ดู al-Dhahabiy ใน سير أعلام النبلاء ط الحديث เล่ม 4 หน้า 303 <http://shamela.ws/browse.php/book-22669/page-1782> สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2558)

⁴⁰ (สุกกรี สาแดง, 2552:212)

⁴¹ حبشة หะบะชะฮ์หรืออภิสติเนียบปัจจุบันคือ เอธิโอเปีย

หะดีษรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها กล่าวว่า :

((عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ : دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعِنْدِي جَارِيتَانِ تُغْنِيَانِ بَغْنَاءٍ بُعَاثَ فَاضْطَجَعَ عَلَيَّ الْفِرَاشَ وَحَوَّلَ وَجْهَهُ وَدَخَلَ أَبُو بَكْرٍ فَأَنْتَهَرَنِي وَقَالَ مِرْمَارُهُ الشَّيْطَانِ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَقْبَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ دَعُهُمَا فَلَمَّا عَقَلَ عَمَزْتُهُمَا فَخَرَجْنَا وَكَانَ يَوْمَ عِيدٍ يَلْعَبُ فِيهِ السُّودَانُ بِالْذَّرْقِ وَالْحِرَابِ فَأَمَّا سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَمَّا قَالَ " تَشْتَهَيْنَ تَنْظُرِينَ ؟ " فَقُلْتُ : نَعَمْ فَأَقَامَنِي وَرَاءَهُ خَدِّي عَلَى خَدِّهِ وَهُوَ يَقُولُ " دُونَكُمْ يَا بَنِي أَرْفَدَةَ " حَتَّى إِذَا مَلَيْتُ قَالَ حَسْبُكَ ؟ قُلْتُ نَعَمْ قَالَ " فَادْهِي "))

ความว่า “ จากท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุส ﷺ ได้เข้ามาหาฉัน ขณะที่ฉันมีเด็กหญิงสองคนกำลังขับร้องลำนำเพลง เสียงแห่งบุอาษ⁴² ท่านเราะฮ์ลุส ﷺ ได้เอนหลังนอนแล้วหันหน้าไปทางอื่น ครั้นเมื่ออุมุบักร์ ﷺ ผ่านเข้ามา คังนั้นเขาได้พูดเกรี้ยวกราดกับฉันว่า “ ปล่อยให้ขลุ่ยของชัยฏอน แสดงต่อหน้าท่านเราะฮ์ลุส ﷺ หรือ ? ” ท่านเราะฮ์ลุส ﷺ จึงหันมาและกล่าวว่า “ ปล่อยให้ทั้งสองได้จับกล่อมไปเถอะ ” ครั้นเมื่ออุมุบักร์ ﷺ ไม่ใส่ใจต่อเด็กหญิงทั้งสองแล้ว ฉันก็ได้ส่ง

⁴² บุอาษ คือ สถานที่แห่งหนึ่งมีระยะทาง 2 ไมล์จากมะดีนะฮ์ เป็นสถานที่ที่เกิดการสู้รบครั้งใหญ่ระหว่างชนเผ่าเอาษและคอซรอจญ์ก่อนที่ทั้งสองเผ่าจะเข้ารับอิสลาม (al-Zabidi, 2008:928) และเป็นวันหนึ่งซึ่งเป็นที่รู้จักกันจากวันต่าง ๆ ของอาหรับ ในวันนั้นเป็นวันแห่งสงครามครั้งยิ่งใหญ่ที่เผ่าเอาษสามารถเอาชนะเผ่าคอซรอจญ์ (al-Baqhawiy ใน السنة شرح เล่ม 4 หน้า 322 <http://shamela.ws/browse.php/book-7891#page-1716> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2558)

สัญญาแก่เด็กหญิงทั้งสองแล้วเด็กหญิงทั้งสองคนนั้นจึงออกไป และปรากฏว่าในวันถัดมา ชาวซูดานได้ทำการละเล่นโดยมี หอกและโล่ บางทีอาจเป็นไปได้ว่า ฉันได้ขอต่อท่านเราะสุล ﷺ เพื่อการแสดง หรือท่านเราะสุล ﷺ อาจกล่าวว่า “เธอปรารถนาที่จะชม⁴³หรือ?” ฉันจึงตอบว่า “ใช่” ท่านเราะสุล ﷺ จึงให้ฉันอยู่ข้างหลังท่าน ﷺ โดยที่แก้มของฉันชิดติดกับแก้มของท่านเราะสุล ﷺ พร้อมกันนั้น ท่านเราะสุล ﷺ ได้กล่าวว่า “เล่นต่อไปเถิด โอ้ลูกหลานอิรฟิละฮ์⁴⁴” จนกระทั่งเมื่อฉันรู้สึกเบื่อ ท่านเราะสุล ﷺ จึงกล่าวว่า “พอแล้วหรือยัง?” ฉันตอบว่า “พอแล้วค่ะ” ท่านเราะสุล ﷺ จึงกล่าวว่า “ดังนั้นเธอไปได้แล้วล่ะ⁴⁵”

(บันทึกโดย Al-Bukhariy, 2002:949-950)

การที่ท่านนบี ﷺ ได้ยินยอมและให้การสนับสนุนกีฬาเช่นนี้ในมัสยิด แสดงให้เห็นว่า มัสยิดในเวลานั้น ได้รับความไว้วางใจและประสงค์ต่าง ๆ ทั้งการละหมาดและกิจกรรมอื่น ๆ เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่ได้นำมาซึ่งผลประโยชน์เพื่อศาสนาและสังคม ดังนั้นกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้สามารถที่จะจัดขึ้นและดำเนินการในมัสยิดได้ เหตุการณ์ดังกล่าวยังเป็นการแสดงตัวอย่างให้เห็นถึงการให้ความสนใจและเอาใจใส่ของสามีที่ควรมีต่อภรรยา ในการที่จะเปิดโอกาสให้ภรรยาได้มีส่วนร่วมในความสุขสนทนาและผ่อนคลายอีกด้วย

⁴³หมายถึง ชมการแสดงหอกและโล่ของคนเหล่านั้น

⁴⁴บะนูอิรฟิละฮ์คือฉายานามของชาวหะบะชะฮ์ที่ชาวอาหรับเรียกขานกัน (Yusuf al- Qaradawi, 2006:59, 2007:257, 2011:376)

⁴⁵ (ดู สุกรี สาแสง, 2552:206-207)

2.4.5 กีฬาคีม้า

เกี่ยวกับม้าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿وَالْحَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

(النحل : 8)

ความว่า “ และม้า และล่อ และลา เพื่อพวกเจ้าจะได้ขี่มัน และเป็นเครื่องประดับ และพระองค์ยังทรงสร้างสิ่งอื่น ๆ ที่พวกเจ้าไม่รู้ ”

(อันนะหฺลุ : 8)

จากอายะฮ์ข้างต้นในประโยคที่ว่า :

﴿وَالْحَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً﴾

ความว่า “ และม้า และล่อ และลา เพื่อพวกเจ้าจะได้ขี่มัน และเป็นเครื่องประดับ ”

อัล-ศอบูนี (ดู al-Sabūniy, 1981:2/120) อธิบายว่าเป็น “ ม้า ล่อ และลา ได้ถูกสร้างมาเพื่อใช้เป็นยานพาหนะสำหรับบรรทุกสิ่งของ สัญจร ไปมา และเพื่อความสวยงาม ”

ส่วนในประโยคที่ว่า :

﴿وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

ความว่า “ และพระองค์ยังทรงสร้างสิ่งอื่น ๆ ที่พวกเจ้าไม่รู้ ”

อัล-ศอบูนี (ดู al-Sabūniy, 1981:2/120) อธิบายว่าหมายถึง “ และในอนาคตข้างหน้าจะมีสิ่งอื่น ๆ ที่พวกเจ้ายังไม่รู้จักในปัจจุบันนี้ถูกสร้างมา เสมือนดัง ยานพาหนะการคมนาคมขนส่ง

สมัยใหม่ เช่น หิวรถจักร รถจักรกลต่าง ๆ เครื่องบินไอพ่น และอื่น ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมันคือส่วนหนึ่งจากบทเรียนคำสอนของอัลลอฮ์ ﷻ สำหรับมวลมนุษย”

สำหรับกีฬาขี่ม้าก็เป็นกีฬาอีกประเภทหนึ่งที่มีอยู่ในสมัยของท่านนบี ﷺ และท่านนบี ﷺ ก็ให้การส่งเสริมสนับสนุนกีฬาประเภทนี้

หะดีษรายงานโดยท่านอิบนุอุมร์ رضي الله عنه ว่า :

((سَبَقَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ الْحَيْلِ وَأَعْطَى السَّابِقِ))

ความว่า “ ท่านนบี ﷺ ได้เคยจัดให้มีการแข่งขันม้าและท่านนบี ﷺ ก็ได้ให้รางวัลแก่ผู้ชนะ ”

(บันทึกโดย Ahmad, 1995:5656)

และหะดีษรายงานจากท่านอุรวะฮ์ อัลบาริกี رضي الله عنه กล่าวว่า :

((الْحَيْلُ مَعْمُودٌ فِي نَوَاصِيهَا الْحَيْرُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ))

ความว่า : ฟองม้าที่ถูกผูกไว้แน่นในขมับหรือปรอยผมของมันคือ

ความดีจวบจนวันกิยามะฮ์

(บันทึกโดย Al-Bukhariy, 2002:2850)

2.4.6 กีฬาวายน้ำ

หนึ่งในกีฬาที่มีความสำคัญและแพร่หลายเป็นที่นิยมกันมากในปัจจุบันทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากลและเป็นชนิดกีฬาที่ได้ถูกกล่าวถึงตั้งแต่อดีตกาลรวมไปถึงในสมัยท่านนบี ﷺ และศอฮาบะฮ์ ﷺ คือ กีฬาวายน้ำ หลักฐานหนึ่งที่บ่งชี้ถึงกีฬาวายน้ำในสมัยท่านนบี ﷺ และศอฮาบะฮ์ ﷺ คือ หะดีษรายงานโดยท่านอาฏออุ บุตร อูรอบาหุ ﷺ กล่าวว่า :

((رَأَيْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ وَجَابِرَ بْنَ عُمَيْرٍ الْأَنْصَارِيِّنِ يَزِمِيَانِ فَمَلَّ أَحَدَهُمَا فَجَلَسَ فَقَالَ الْآخَرُ كَسَلْتِ؟ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: كُلُّ شَيْءٍ لَيْسَ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ فَهُوَ لَعْنٌ وَهُوَ إِلَّا أَرْبَعَةَ خِصَالٍ مَشِيَّ بَيْنَ الْغَرَضَيْنِ وَتَأَدَّبِيَهُ فَرَسُهُ وَمُلاَعَبْتُهُ أَهْلُهُ وَتَعْلِيمُ السَّبَاحَةِ))

ความว่า “ ฉันได้เห็น ญาบิร บุตร อับดุลลอฮ์ และญาบิร บุตร อุมัยร ทั้งสองคนเป็นชาวอันซอร ซึ่งกำลังยิงธนูกันอยู่ หนึ่งในสองคนนั้น ได้รู้ศึกเบือจึงนั่งลง อีกคนนิ่งจึงกล่าวขึ้นมาว่าชี้เกียจแล้วหรือ ? ฉันเคยได้ยินท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า “ ทุก ๆ การกระทำที่กระทำโดยไม่ได้เป็นการรำลึกถึงอัลลอฮ์คือ สิ่งที่ไม่ดี และสิ่งรื่นเริง ยกเว้นสี่เว้นประการคือ การเดินทางไปมาระหว่างสองเป้าหมาย⁴⁶ และการฝึกม้าของเขา และการหยอกล้อกับครอบครัวของเขา และการเรียนการสอนการว่ายน้ำ ”

(บันทึกโดย Al-Nasaiy, 2001:8891)

⁴⁶ หมายถึง การเดินทางไปมาเพื่อการฝึกการยิงธนู

และมีคำกล่าวเกี่ยวกับกีฬาว่ายน้ำของท่านอุมัร บุตร คอตฎ็อบ⁴⁷ ที่ได้เคยส่ง
สาสน์ไปยังชาวเมืองซาม⁴⁸ ไว้ว่า (al-Manawi, 1972: 4/327) :

عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ السَّبَّاحَةَ وَالرَّنْمِيَّ وَالْفُرُوسِيَّةَ

ความว่า “ ท่านจงสอนลูกหลานของท่านในการว่ายน้ำและการ
ยิงธนูและการขี่ม้า ”

จากหลักฐานข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กีฬาว่ายน้ำเป็นชนิดกีฬาที่ควรให้ความสนใจ
ตระหนักถึง และควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จำเป็นสำหรับการฝึกฝนเรียนรู้อันดับต้น ๆ เป็น
ทักษะทางการกีฬาที่ทุกคนควรมี สถาบันทางการศึกษาอิสลามและสถาบันทางการศึกษาอื่น ๆ
ควรมีการจัดการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทุก ๆ บ้านทุก ๆ ครอบครัวต้องใส่ใจ
ให้ความสำคัญกับกีฬาชนิดนี้ ดังที่หะดีษของท่านนบี ﷺ และคำกล่าวของท่านอุมัร บุตร คอตฎ็อบ
ﷺ คอลิฟะฮฺคนที่ 2 ในอิสลาม ได้ที่ระบุดังกีฬาชนิดนี้ บ่งชี้ถึงความจำเป็นและความสำคัญของกีฬา
ว่ายน้ำ

⁴⁷อุมัร บุตร คอตฎ็อบ ﷺ คอลิฟะฮฺคนที่ 2 หลังคอลิฟะฮฺคนที่ 1 ท่านอะบูบะกัร ﷺ เสียชีวิต ท่านอุมัร ﷺ ถูกเลือก
ให้รับตำแหน่งคอลิฟะฮฺในวันอังคารที่ 22 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 634 ปีฮิจเราะฮฺที่ 13 หรือตรงกับวันที่ 23 สิงหาคม ปี
คริสต์ศักราช 634 ท่านอุมัร ﷺ เกิดที่มักกะฮฺ 13 ปีหลังจากท่านนบี ﷺ เกิด ท่านอุมัร ﷺ ใช้ชีวิตในการเลี้ยงแพะ
สมัยท่านยังเยาว์วัยและเมื่อโตขึ้นก็ทำการค้าขายที่เมืองซามจนถึงกระทั่งช่วงแรก ๆ ของการเป็นคอลิฟะฮฺ ท่าน
อุมัร ﷺ เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นผู้ที่ถ่อมตน กล้าหาญ และยุติธรรม ไม่หวั่นเกรงสิ่งใดในการที่จะยืนหยัดเพื่อสัจธรรม
ท่านเสียชีวิตในปี 23 ฮิจเราะฮฺ (ดู Mhusthofa Abdulrahman, 1975:41-73)

⁴⁸เขตภูมิภาคหนึ่งซึ่งครอบคลุมพื้นที่ ซีเรีย ปาเลสไตน์ เลบานอน และจอร์แดน (Ringkasan Shahih al-
Bukhari, 2008:942)

2.5 กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมีจำนวนมาก ผู้วิจัยขอ
นำเสนอกฎเกณฑ์บางประการที่จำเป็นสำหรับมุสลิมทุก ๆ คนต้องรับรู้ ทำความเข้าใจ ศึกษา ปฏิบัติ
และเป็นประโยชน์สำหรับผู้มีใจมุสลิมที่ประสงค์ต้องการศึกษาเพื่อเข้าใจมุสลิมและอิสลามมากขึ้น
ตลอดจนเข้าใจบริบทแนวคิดของมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้วิจัย
ขอนำเสนอพอสังเขปดังนี้คือ : (ดู Yusuf al-Qaradawi, 2006:68-72, ดู Musad Anwār, 2005:13-18)

2.5.1 กีฬาจำเป็นต้องปลอดภัยไม่ก่อให้เกิดอันตราย

ประเภทกีฬาที่อิสลามอนุญาตให้เล่นได้คือ เป็นชนิดกีฬาที่ปลอดภัยไม่ก่อให้เกิด
อันตรายต่อผู้เล่นเอง คู่แข่งขัน และบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วม

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿وَلَا تُلْفُتُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾

(البقرة : 195)

ความว่า “ และจงอย่าโยนตัวของพวกเจ้าสู่ความพินาศ และจง
ทำดีเถิด แท้จริงอัลลอฮ์นั้น ทรงชอบผู้กระทำความดีทั้งหลาย ”

(อัล-บะเกาะเราะฮ์ : 195)

ในคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿وَلَا تُلْفُتُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾

(البقرة : 195)

ความว่า “ และจงอย่าโยนตัวของพวกเจ้าสู่ความพินาศ ”

(อัล-บะเกาะเราะฮ์ : 195)

อรรถุอบะรียฺ (ดู al-Tabariy, 1994:1/523) อธิบายว่าหมายถึง “ และพวกท่านจงอย่า ยินยอมให้ตัวของพวกท่านเองตกอยู่ในความพินาศจนความพินาศนั้นนำพาตัวท่านไปสู่ความ หายนะ ”

การยินยอมด้วยความจงใจหรือปล่อยปละละเลยจนทำให้ตนเองเกิดอันตรายเป็นสิ่งต้องห้าม จำเป็นต้องหลีกเลี่ยงไปถึงในเรื่องของการกีฬาที่เช่นกัน กีฬาประเภทใดที่ก่อให้เกิดอันตรายก็จำเป็นที่จะต้องหลีกเลี่ยงและในขณะเดียวกันก็ต้องแสวงหาการกระทำที่เป็นประโยชน์ เป็นสิ่งที่ดีซึ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴾

(البقرة : 195)

ความว่า “ และจงทำดีเถิด แท้จริงอัลลอฮฺนั้น ทรงชอบผู้กระทำดี ทั้งหลาย ”

(อัล-บะเกาะเราะฮฺ : 195)

อัล-ศออบูนี (al-Sabūniy, 1981:1/127) อธิบายว่าหมายถึง “พวกท่านจงทำดีเกิดในทุก ๆ การงานของท่านตราบจนอัลลอฮฺทรงรักพวกท่านและตราบจนพวกท่านเป็นที่รักและใกล้ชิดต่อพระองค์ ”

ในการกีฬาที่เช่นกัน ผู้จัดการแข่ง ผู้เล่น ผู้ชม และผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นที่จะต้องทำสิ่งที่ดี เป็นประโยชน์ ไม่เป็นอันตรายแก่ตนเองและผู้อื่น

และกฎเกณฑ์ข้อนี้ก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานของคำกล่าวของท่านนบี ﷺ ที่ว่า :

((لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ))

ความว่า “ไม่กระทำการสิ่งที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและไม่กระทำการสิ่งที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น”

(บันทึกโดย Ahmad, 1995:2867, Ibn Majah, n.d.: 2341)

หะดีษบทนี้บ่งชี้ให้เห็นว่าไม่อนุญาตสำหรับมนุษย์กระทำการอันเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นด้วยความจงใจหรือความสะเพร่าปล่อยปะละเลย เพราะอิสลามคำนึงถึงความปลอดภัย ความสงบสุข ความสันติ ความผาสุกของการอยู่ร่วมกันในสังคม อิสลามจึงมีกฎเกณฑ์ที่ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านเปรียบเสมือนเกราะป้องกัน ปกป้อง เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความผาสุกของการอยู่ร่วมกันในสังคม

ด้วยเหตุฉะนั้นประเภทกีฬาชนิดใด ๆ ก็ตามที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เล่น คู่แข่งขัน และบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วม กีฬาประเภทนั้นก็จะเป็สิ่งต้องห้ามไม่เป็นที่อนุมัติในทัศนะของอิสลาม

2.5.2 ไม่เปิดเผยเอาระะฮู⁴⁹เมื่อเล่นหรือชมกีฬา

กฎเกณฑ์ที่สำคัญอีกข้อหนึ่งเกี่ยวกับกีฬาตามหลักการอิสลามคือ การรักษาเอาระฮู ไม่เปิดเผยเอาระฮู ดังนั้นเครื่องแบบ เสื้อผ้า ชุดกีฬา จำต้องปกปิดร่างกายของนักกีฬาหรือผู้เล่นกีฬาทั้งชายและหญิงส่วนที่เป็นเอาระฮูทั้งหมด ไม่บางจนเห็นเรือนร่างภายในและไม่รัดรูปจนเห็นรูปทรงเรือนร่าง ถึงแม้ว่าเสื้อผ้า เครื่องแบบ ชุดกีฬานั้นจะไม่บางก็ตามที เพราะเสื้อผ้า เครื่องแบบ ชุดกีฬาในลักษณะนี้สามารถที่จะเข้ายวน ดึงดูดอารมณ์ใคร่ และนำไปสู่ฟิตนะฮฺได้ นักกีฬาหรือผู้เล่นกีฬาที่สวมเสื้อผ้าเช่นนี้ก็เข้าข่ายกับคำกล่าวของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ที่ว่า :

((وَنِسَاءُ كَأْسِيَاتٍ عَارِيَاتٍ))

ความว่า “บรรดาหญิงซึ่งสวมใส่เสื้อผ้าแล้ว แต่ก็ยังเปลือยอยู่⁵⁰”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:2128)

⁴⁹เอาระฮู หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่หะรอมในการเปิดเผยต่อบุคคลอื่น (al-Zabidi, 2008:928)

⁵⁰ (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2554: 215) หะลาและหะรอมในอิสลาม แปลโดย บรรจง บินกาซัน

ในที่นี้ วลีที่ว่า “สวมใส่เสื้อผ้าแล้วก็ยังเปลือย” นั้นหมายถึง เสื้อผ้าบางโปร่งจนไม่สามารถปกปิดสิ่งที่อยู่ภายใต้ได้ ครั้งหนึ่ง ผู้หญิงบางคนจากเผ่าบนิ ตะมิม ซึ่งสวมใส่เสื้อผ้าบาง ได้มาหาท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها และท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ก็ได้กล่าวว่า “ถ้าหากท่านเป็นผู้ศรัทธา นี่ก็มีใช้เสื้อผ้าที่เหมาะสมสำหรับหญิงผู้ศรัทธา” และอีกเหตุการณ์หนึ่ง เมื่อท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เห็นเจ้าสาวคนหนึ่งสวมเสื้อแพรบางและคลุมผมด้วยผ้าโปร่ง ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها จึงได้กล่าวว่า “ผู้หญิงที่สวมใส่เสื้อผ้าเช่นนี้ไม่เชื่อในซูเราะฮฺ อัล-นุร⁵¹” (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2554:216, 2007:147)

ส่วนการมองไปยังเอวเราะฮฺบุคคลอื่นที่ไม่เป็นที่อนุญาตเช่นกัน โดยท่านนบี ﷺ ได้กล่าวในเรื่องนี้ว่า :

((لَا يَنْظُرُ الرَّجُلُ إِلَى عَوْرَةِ الرَّجُلِ وَلَا الْمَرْأَةُ إِلَى عَوْرَةِ الْمَرْأَةِ وَلَا يُفْضِي الرَّجُلُ إِلَى الرَّجُلِ فِي تَوْبٍ وَاحِدٍ وَلَا تُفْضِي الْمَرْأَةُ إِلَى الْمَرْأَةِ فِي التَّوْبِ الْوَاحِدِ))

ความว่า “ห้ามผู้ชายมองไปยังเอวเราะฮฺของผู้ชายและห้ามผู้หญิงมองไปยังเอวเราะฮฺของผู้หญิง และห้ามผู้ชายกับผู้ชายอยู่ในผ้าผืนเดียวกัน และห้ามผู้หญิงกับผู้หญิงอยู่ในผ้าผืนเดียวกัน⁵²”

(บันทึกโดย Muslim, 1991: 338)

เอวเราะฮฺของผู้ชายที่หะศิษนี้กล่าวถึงคือส่วนอวัยวะของร่างกายจากสะดือถึงหัวเข่า ถึงแม้ว่ามีนักวิชาการบางส่วนไม่ถือว่าหัวเข่าเป็นเอวเราะฮฺ ส่วนเอวเราะฮฺของผู้หญิงสำหรับชายที่มีใช้เป็นที่มะหุรุมและหญิงที่มีใช้มุสลิม คือ ร่างกายทั้งหมดของเธอยกเว้นใบหน้าและมือ

⁵¹ (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2554: 216) หะลาละและหะรออมในอิสลาม แปลโดย บรรจง บินกาซัน

⁵² (สุกรี สาแดง, 2552:119)

ผู้หญิงอาจจะมองร่างกายของผู้ชายได้นอกเหนือไปจากส่วนที่เป็นเอาระฮุ ซึ่งนับตั้งแต่สะดือไปจนถึงหัวเข่าถ้าหากว่าการมองนั้นไม่ก่อให้เกิดอารมณ์ใคร่หรือนำไปสู่ฟิตนะฮุ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยให้ท่านหญิงอาอิชะฮุ رضي الله عنها ภรรยาของท่านดูการแสดงการฟุ้งหอกของชาวบิสตีเนียในมัสยิดของท่าน ซึ่งท่านหญิงอาอิชะฮุก็ดูการแสดงนั้นจนเป็นที่พอใจแล้ว นางก็เดินออกไป ในทำนองเดียวกันผู้ชายก็อนุญาตให้มองเห็นหน้าและมือของผู้หญิงได้ ทั้งนี้เพราะว่าทั้งสองส่วนนี้มีได้เป็นเอาระฮุ โดยมีเงื่อนไขว่าการมองนั้นจะต้องไม่ก่อให้เกิดอารมณ์ใคร่หรือนำไปสู่ฟิตนะฮุ (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2554: 203-204, 2007: 138-139)

และสำหรับผู้หญิงมีบุคคล 12 ประเภทที่ได้รับการยกเว้นในเรื่องของเอาระฮุ⁵³ (หมายถึงสามารถเปิดเผยได้) ได้แก่⁵⁴ (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2554: 207-208, 2007: 142-143)

1. สามีนาง, สามีและภรรยาสามารถที่จะเปิดเผยและไม่จำเป็นต้องปกปิดเอาระฮุของแต่ละบุคคล ได้มีหะดีษกล่าวว่า :

((اَحْفَظْ عَوْرَتَكَ إِلَّا مِنْ زَوْجَتِكَ))

ความว่า “ จงรักษาเอาระฮุของท่าน ยกเว้นแต่ต่อภรรยาของท่าน ”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1978: 2769, Ibnu Majah, n.d.: 1920)

2. บิดานาง, รวมทั้ง ลุง อา ปู่ และ ตาคั่วย
3. บิดาของสามีนาง, เพราะคนเหล่านี้ถือว่าเป็นบิดานางคั่วย
4. ลูกชายของนาง, รวมทั้งลูกหลานที่เกิดจากทั้งลูกชายและลูกสาวของนางคั่วย

⁵³บุคคล 12 ประเภทข้างต้นนั้นผู้หญิงได้รับอนุญาตให้เปิดเผย หู คอ ฝ่ามือ หน้าอก แขน ขาได้ แต่ร่างกายส่วนอื่น ๆ เช่น ท้อง อวัยวะเพศ ขาอ่อนไม่อนุญาตให้ใครเห็นทั้งผู้หญิงและผู้ชายยกเว้นสามีนางที่อนุญาตให้เห็นได้

⁵⁴ซูเราะฮุ อันนุร : 31 ได้กล่าวถึงในเรื่องนี้

5. ลูกชายของสามีของนาง, (ลูกเลี้ยง) ทั้งเนื่องจากฝ่ายหญิงเปรียบเสมือนว่าเป็นแม่ของพวกเขาด้วย
6. พี่ชายหรือน้องชายของนาง
7. ลูกชายของพี่ชายหรือน้องชายของนาง
8. ลูกชายของพี่สาวหรือน้องสาวของนาง
9. ผู้หญิงของนาง หมายถึง บรรดาผู้หญิงที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติของนาง หรือพี่สาวน้องสาวร่วมศรัทธาของนางกล่าวคือผู้หญิงมุสลิมะฮ์คนอื่น ๆ ส่วนผู้หญิงที่มีไม่มุสลิมะฮ์นั้นมิได้รับอนุญาตให้เปิดเผยเอาเราะฮ์หรือมิได้รับอนุญาตให้เปิดเผยเอาเราะฮ์ นอกเหนือไปจากสิ่งที่ได้รับอนุญาตสำหรับผู้ชายที่ไม่ใช่มุสลิม ความเห็นนี้ได้รับการยืนยันว่าถูกต้อง
10. บรรดาผู้ที่มือขวาของนางครอบครอง , หมายถึงบ่าวของนาง เพราะในอิสลามถือว่าเขาเหล่านั้นเป็นสมาชิกในครอบครัว นักวิชาการบางท่านจำกัดขออนุญาตนี้ไว้เฉพาะทาสที่เป็นหญิงเท่านั้น
11. บ่าวชายที่หมดความต้องการทางเพศแล้ว หมายถึง คนใช้ภายในบ้านที่หมดความต้องการทางเพศแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากข้อบกพร่องทางด้านร่างกายหรือจิตใจ กฎข้อนี้ใช้ได้ภายในเงื่อนไขสองประการ คือ จะต้องเป็นผู้ที่เจ้าของบ้านให้เข้าบ้านได้และต้องเป็นผู้หมดความรู้สึกทางเพศแล้ว
12. เด็ก ๆ ที่ยังไม่รู้เรื่องของสงวนของผู้หญิง , คือเด็กเล็ก ๆ ที่ยังไม่มีความรู้สึกทางเพศ แต่เมื่อใดที่สังเกตเห็นว่าเด็กคนนั้นเริ่มมีความรู้สึกทางเพศแล้วก็ไม่อนุญาตให้ผู้หญิงเปิดเผยอวัยวะพึงสงวนของนาง ถึงแม้ว่าเด็กคนนั้นยังมิได้บรรลุนิติภาวะก็ตาม⁵⁵

⁵⁵ (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2554: 207-208) ะฮาลและหะรอมในอิสลาม แปลโดย บรรจง บินกาซัน

ดังนั้นในการเล่นกีฬาตามหลักการอิสลามสำหรับนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง จำเป็นที่จะต้องปกปิดเอาเราะฮ์ โดยที่เอาเราะฮ์สำหรับนักกีฬาชายได้แก่ อวัยวะของร่างกายจากสะดือถึงหัวเข่า และเอาเราะฮ์สำหรับนักกีฬาหญิงได้แก่ ร่างกายทั้งหมดของเชยอกเว้นใบหน้าและฝ่ามือ ส่วนในเรื่องของเครื่องแบบ เสื้อผ้า ชุดกีฬา ต้องไม่บางจนเห็นเรือนร่างภายใน และไม่รัดรูปจนเห็นรูปทรงเรือนร่าง

2.5.3 ไม่หลงใหล คลั่งไคล้ เพลิดเพลิน ต่อการเล่นหรือการชมเกมกีฬาจนหลงลืม ในการรำลึกถึงอัลลอฮ์ การละหมาด การทำหน้าที่ที่จำเป็นทั้งทางด้านศาสนาและชีวิตประจำวัน⁵⁶

การเล่นหรือการชมเกมกีฬาจนหลงลืมในการรำลึกถึงอัลลอฮ์ ﷻ การละหมาด การทำหน้าที่ที่จำเป็นทั้งทางด้านศาสนาและชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่น่าตำหนิ เพราะการละเลยการละหมาดและหน้าที่ที่จำเป็น เป็นสิ่งที่หะรอมในอิสลาม และทุกสิ่งที้นำไปสู่การกระทำที่หะรอมสิ่งนั้นก็จะหะรอมเช่นกัน ดังนั้นจึงจำเป็นในการที่จะยับยั้งสิ่งทีอาจจะนำไปสู่สิ่งต้องห้ามและเป็นบาป และนั่นก็คือความต้องการของซัยฎอน และอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสถึงเป้าหมายหนึ่งของซัยฎอนทีมีต่อมนุษย์ไว้ว่า :

﴿ إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْحُمْرِ
وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴾

(المائدة : 91)

ความว่า “ทีจริงซัยฎอนนั้นเพียงต้องการทีจะให้เกิดการเป็นศัตรูกันและการเกลียดชังกันระหว่างพวกเจ้าในสุราและการพนันเท่านั้น และมันจะหันเหพวกเจ้าออกจากการรำลึกถึงอัลลอฮ์และการละหมาด แล้วพวกเจ้าจะยุติไทม์”

(อัล-มาอิดะฮ์:91)

⁵⁶ (ดู Yusuf al-Qaradawi, 2006:70)

เมื่อใดก็ตามที่มนุษย์ขาดการรำลึกถึงอัลลอฮ์ บทบัญญัติอื่น ๆ ที่พระองค์ทรงสั่งใช้และบทบัญญัติที่ให้คนเว้นก็จะไม่ถูกนำมาใส่ใจจนนำไปสู่การละเลยและการละเมิด ซึ่งหนึ่งในหลักปฏิบัติที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงสั่งใช้คือการละหมาด การละหมาดเป็นหลักการหนึ่งที่สำคัญมากในอิสลาม

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญญัติหลักการนี้ไว้แก่บรรดาผู้ศรัทธา พระองค์ทรงตรัสว่า :

﴿ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴾

(النساء : 103)

ความว่า “แท้จริงการละหมาดนั้นเป็นบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลา⁵⁷ไว้แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย”

(อัน-นิซาอู : 103)

และ

﴿ حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴾

(البقرة : 238)

ความว่า “พวกเจ้าจงรักษาบรรดาละหมาดไว้และละหมาดที่อยู่กึ่งกลาง⁵⁸และจงยืนละหมาดเพื่ออัลลอฮ์โดยนอบน้อม”

(อัล-บะเกาะเราะฮ์ : 238)

⁵⁷ ถูกกำหนดไว้ในวันหนึ่งกับคืนหนึ่ง 5 เวลาตามที่ทราบกันแล้ว

⁵⁸ ให้ทำละหมาดฟิรดู ห้าเวลาเป็นประจำเฉพาะอย่างยิ่งละหมาดอัศริ ควรจะมักเขม้นให้มากเพราะบุคคลมักจะละเลย การเรียกละหมาดอัศริว่าละหมาดกึ่งกลางก็เพราะอยู่กึ่งกลางระหว่างละหมาดห้าเวลา

และ

﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ﴾

(الماعون: 4-7)

ความว่า “ดังนั้น ความหายนะจะมีแต่บรรดาผู้ทำละหมาด ผู้ที่พวกเขาละเลยต่อการละหมาดของพวกเขา ผู้ที่พวกเขาโอ้อวดกัน และพวกเขาหวงแหนเครื่องใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ (แก่เพื่อนบ้าน)”

(อัลมาอูน : 4-7)

ดังนั้นจากความสำคัญของการละหมาดและหน้าที่การทำงานอื่น ๆ ที่จำเป็น หากการเล่นหรือการชมเกมกีฬาในรูปแบบที่เลเยิดจนทำให้ผู้เล่นกีฬาหรือผู้ชมกีฬาละเลยหลงลืมในการรำลึกถึงอัลลอฮ์ ﷻ ละเลยหลงลืมการละหมาด ละเลยหลงลืมการทำหน้าที่การทำงานที่จำเป็นทั้งทางด้านศาสนาและชีวิตประจำวัน การเล่นกีฬาหรือชมกีฬาในลักษณะนี้ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่หะรอม

2.5.4 รักษาไว้ซึ่งความยุติธรรมในการกีฬา

ผู้จัดการแข่งขัน กรรมการ ผู้ตัดสิน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ ไม่ลำเอียง ไม่ทุจริตคดโกง เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะการลำเอียงในเกมกีฬาเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนำไปสู่การทะเลาะวิวาท ความเกลียดชัง การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย เป็นการทำลายซึ่งความมีไมตรีซึ่งกันและกัน

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾

(النحل: 90)

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮฺทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี⁵⁹ และการบริจาคแก่ญาติใกล้ชิดและให้ละเว้นจากการทำลามกและการชั่วช้า และการอธรรมพระองค์ทรงตักเตือนพวกเขาเพื่อพวกเขาได้รำลึก ”

(อัลนะหฺล :90)

ในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ ﴾

(النحل : 90)

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮฺทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี ”

(อัลนะหฺล :90)

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy, 1981:2/139) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสั่งใช้ให้มีจริยธรรมรขาทที่ดีงามด้วยการรักษาความยุติธรรมและการทำดีต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย ”

และพระองค์ทรงตรัสว่า :

﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴾

(النساء: 58)

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮฺทรงใช้พวกเขาให้มอบคืนบรรดาของฝากแก่เจ้าของของมัน และเมื่อพวกเขาตัดสินระหว่างผู้คน พวกเขาก็จะต้องตัดสินด้วยความยุติธรรม แท้จริงอัลลอฮฺทรง

⁵⁹ด้วยการมีมรรยาทที่ดีแก่นมนุษย์โดยทั่วไป

แนะนำพวกเจ้าด้วยสิ่งซึ่งดีจริง ๆ แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงได้
 ยินและทรงเห็น ”

(อัน-นิซาอ : 58)

ในคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾

(النساء: 58)

ความว่า “และเมื่อพวกเจ้าตัดสินระหว่างผู้คน พวกเจ้าก็จะต้อง
 ตัดสินด้วยความยุติธรรม”

(อัน-นิซาอ : 58)

อิบ努กะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/574) กล่าวว่า “ เป็นคำบัญชาจากอัลลอฮ์ ﷻ ใน
 การตัดสินด้วยความยุติธรรมระหว่างมนุษย์ ”

ดังนั้นการรักษาความยุติธรรมและการตัดสินที่เที่ยงธรรมในด้านต่าง ๆ รวมไปถึง
 ด้านการกีฬาเป็นสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญชาสั่งใช้ และเมื่อพิจารณาถึงความสำคัญและ
 ผลดีของความยุติธรรมแล้วจะเห็นว่าความยุติธรรมเปรียบดังตัวแปรเพื่อควบคุมความถูกต้องความ
 เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นเกราะป้องกันปัญหาที่จะตามมาสืบเนื่องจากความยุติธรรม การลิดรอน
 สิทธิบุคคลอื่น การข่มเหงรังแกละเมิดผู้อื่น อิสลามจึงเน้นหนักในเรื่องของความยุติธรรมเป็นอย่างมาก
 เพราะการรักษาความยุติธรรมและการงานทุกอย่างที่บ่าวของพระองค์ได้กระทำไว้นั้นจะถูก
 สอบสวนจากพระองค์ในวันแห่งการพิพากษา

บทที่ 3

แบบแผนการวิจัย

การวิจัย เรื่องความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 3.1.1 ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

กลุ่มที่ 1 คือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษากลุ่มดังกล่าว

กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย นักวิชาการการสอนอิสลามศึกษา นักวิชาการพลศึกษาและสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ผู้นำนักศึกษา ประธานชมรมกีฬา และกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ดังนี้

ประชากรกลุ่มที่ 1 คือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 305 คน จากบัญชีรายชื่อที่ปรากฏในเอกสารบัญชีรายชื่อนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา จำนวน 188 คน และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 117 คน ดังที่ปรากฏในตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด และจำนวนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จากบัญชีรายชื่อที่ปรากฏในเอกสารบัญชีรายชื่อนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ปีการศึกษา 2559

ชั้นปีที่	นักศึกษาทั้งหมด ⁶⁰		รวม	นักศึกษามุสลิม		รวม
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	
1	45	14	59	39	8	47
2	57	3	60	53	2	55
3	40	6	46	34	2	36
4	45	10	55	42	8	50
รวม	187	33	220	168	20	188

⁶⁰ (ที่มา : สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา : 2560)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด และจำนวนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จากบัญชีรายชื่อที่ปรากฏใน บัญชีรายชื่อนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2559

ชั้นปีที่	นักศึกษาทั้งหมด ⁶¹		รวม	นักศึกษามุสลิม		รวม
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	
1	28	7	35	28	4	32
2	18	9	27	18	7	25
3	14	9	23	14	9	23
4	23	16	39	22	15	37
รวม	83	41	124	82	35	117

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด และจำนวนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จากบัญชีรายชื่อที่ปรากฏใน สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559

ชั้นปีที่	นักศึกษาทั้งหมด		รวม	นักศึกษามุสลิม		รวม
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	
1	73	21	94	67	12	79
2	75	12	87	71	9	80
3	54	15	69	48	11	59
4	68	26	94	64	23	87
รวม	270	74	344	250	55	305

⁶¹ ระบบบริการการศึกษา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (register.yru.ac.th/register/student_info.asp?back to=instructor สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2559)

จากจำนวนประชากรนักศึกษามุสลิม ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรตามวิธีทาโร ยามาเน (Yamane,1973:725 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2546:9) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05

สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนสมาชิกประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{305}{1 + 305 (0.05)^2}$$

$$n = 173.05$$

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับเป็นจำนวน 174 คน

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าร้อยละโดยจำแนกตามชั้นปี และสถาบันการศึกษา เพื่อหาสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

ชั้นปี	สถาบันการศึกษา	จำนวนประชากร	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา	47	15.41	27
	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	32	10.49	18
2	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา	55	18.03	31
	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	25	8.20	14
3	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา	36	11.80	21
	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	23	7.54	13
4	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา	50	16.40	29
	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	37	12.13	21
รวม		305	100	174

ประชากรกลุ่มที่ 2 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยได้คัดสรรเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจงประกอบด้วย

1. ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน
2. ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน
3. ครูพลศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ 1 คน
4. รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)ดารุลอิสละห์ ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา 1 คน
5. กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา 1 คน
6. ประธานชมรม Al-Sadeeq 1 คน

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อศึกษา ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

3.2.1 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research)

การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาค้นคว้า รวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ บทความ ตำราทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

3.2.2 การศึกษาภาคพื้นที (Field Survey)

การศึกษาจากการสำรวจภาคพื้นที (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ศึกษาระดับความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และแบบสัมภาษณ์เพื่อ ประมวลข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

3.3.1.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน อายุ ภูมิภาค การศึกษาด้าน ศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมุ่งเน้นเนื้อหาในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัด ยะลา ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พิจารณาเลือกคำตอบ 5 ระดับ ดัดแปลง

ตามเกณฑ์การวัดทัศนคติสเกลแบบลิเคอร์ต (The Likert Scale) (ฉัตรสุมน พงศ์ภิณูญ, 2553:154-155) โดยมีความหมาย คือ

ระดับ 5 หมายถึง ความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ กีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มุ่งเน้นข้อคำถามทางด้านประวัติศาสตร์การกีดตในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีดตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

3.3.1.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

3.3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

3.3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

ก. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ทำแบบสอบถามของการวิจัย

ข. ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ค. ผู้วิจัยพิมพ์แบบสอบถามฉบับร่าง โดยเนื้อหาของแบบสอบถาม ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอนด้วยกัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจาก นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตาม หลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา

3.3.2.2 แบบสัมภาษณ์

ก. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ทำแบบสัมภาษณ์ของการวิจัย

ข. ผู้วิจัยร่างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ค. ผู้วิจัยพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับร่างซึ่งประกอบด้วย ข้อมูล พื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์และข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

3.3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจริง ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือไปศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา โดยมีขั้นตอนดังนี้

ก. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา ภาษาข้อความและโครงสร้างของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามดังกล่าวที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (Item Objective Congruence Index : IOC) เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามจำนวน 3 คน

ข. หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน เพื่อไปคำนวณหาความน่าเชื่อถือด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟา (Alpha Co-efficiency)

ค. นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงนำเอาแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ถูกกำหนดมาแล้ว

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการได้มาของข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อการวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ได้มาจากแหล่งข้อมูลหลักดังนี้

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อัลกรุอาน อัลหะดีษ ตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ

ก. เก็บรวบรวมข้อมูลจาก อัลกรุอาน อัลหะดีษ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

ข. ทบทวนตำราอรรถาธิบายอัลกุรอานในบทที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการก่อกำเนิดหลักการอิสลาม ซึ่งได้ถูกบันทึกเอาไว้โดยนักอรรถาธิบายอัลกุรอาน เช่น ตัฟสีร์อิบน์กะษีร์ ตัฟสีร์อัลกุฎบีย์ เป็นต้น

ค. ทบทวนตำราอัลหะดีษในบทที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการก่อกำเนิดหลักการอิสลาม ซึ่งได้ถูกรวบรวมเอาไว้โดยนักบันทึกหะดีษ เช่น เศาะฮิห์อัลบุคคอรีย์ เศาะฮิห์มุสลิม และสุนันอะบูดาวูด เป็นต้น

ง. รวบรวมเอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลหลักและแหล่งข้อมูลรองจาก หอสมุดต่าง ๆ เช่น หอสมุดวิทยาลัยอิสลามศึกษา หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี) ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการสำรวจภาคพื้นที (Field Survey)

การเก็บรวบรวมข้อมูลการสำรวจภาคพื้นที ผู้วิจัยได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งแบบสอบถาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับระดับความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

3.4.3 การจัดกระทำข้อมูล

ก. นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งเอกสารต่าง ๆ มาศึกษาและสรุปสาระสำคัญตามขอบเขตที่ได้กำหนด

ข. นำข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มารวบรวม

ค. นำข้อมูลตามข้อ ก. และข้อ ข. มาตรวจสอบความสมบูรณ์และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

ง. นำข้อมูลตามข้อ ก. ข้อ ข. และข้อ ค. มาศึกษาวิเคราะห์ตามขอบเขตด้าน

เนื้อหา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 แบบสอบถาม

ก. รวบรวมแบบสอบถามจากการตอบของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นทำการกำหนดหมายเลขประจำแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ข. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับข้อคำถามในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best, 1970:204-208 อ้างถึงในสุไวย๊ะ สะมะแอ, 2547:62) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายความว่า ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายความว่า ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายความว่า ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายความว่า ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายความว่า ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีข้อคำถาม 18 ข้อ ข้อที่ 1- 10 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ และ ข้อที่ 11- 18 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผล ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าตอบถูกจะให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบจะให้ 0 คะแนน ข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ 10 ข้อ 10 คะแนน และข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน 8 ข้อ 8 คะแนน รวมทั้งหมด 18 ข้อ 18 คะแนน แล้วแปลผลคะแนนเป็นค่าร้อยละ โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน 5 ส่วนเท่า ๆ กัน

การแปลผลคะแนน

คะแนนร้อยละเฉลี่ยระหว่าง 81 – 100 หมายความว่า คะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนร้อยละเฉลี่ยระหว่าง 61 – 80 หมายความว่า คะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับมาก

คะแนนร้อยละเฉลี่ยระหว่าง 41 – 60 หมายความว่า คะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนร้อยละเฉลี่ยระหว่าง 21 – 40 หมายความว่า คะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนร้อยละเฉลี่ยระหว่าง 0 – 20 หมายความว่า คะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.2 แบบสัมภาษณ์

ก. นำแบบสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่และวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ข. ข้อมูลที่เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความสนใจและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ตลอดจนเพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มดังกล่าวและต่อสังคม โดยทั่วไป จากการดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอ ดังนี้

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

4.3 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

4.4 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม โดยทั่วไป

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปี อายุ ภูมิลำเนา การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		
1. สถาบันการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	66	37.9
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา	108	62.1
รวม	174	100

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		
2. เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	136	78.2
หญิง	38	21.8
รวม	174	100
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		
3. ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	45	25.9
ชั้นปีที่ 2	45	25.9
ชั้นปีที่ 3	34	19.5
ชั้นปีที่ 4	50	28.7
รวม	174	100
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		
4. อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 ปี	1	0.6
19 ปี	34	19.5
20 ปี	33	19
21 ปี	40	23
22 ปี	40	23
23 ปี	19	10.9
24 ปี	4	2.3
25 ปี ขึ้นไป	3	1.7
รวม	174	100
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		
5. ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
ยะลา	51	29.3
ปัตตานี	41	23.6
นราธิวาส	66	37.9
สงขลา	7	4

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		
สตูล	3	1.7
จังหวัดอื่น ๆ	6	3.4
รวม	174	100
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		
6. จบการศึกษาด้านศาสนาอิสลามชั้นสูงสุดในระดับ	จำนวน	ร้อยละ
อับดีคาอีย์	19	10.9
มุดะวัสสิต	73	42
ชานาวิย	59	33.9
อื่น ๆ	23	13.2
รวม	174	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา คิดเป็นร้อยละ 62.1 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชายร้อยละ 78.2 และเพศหญิงร้อยละ 21.8 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมาคือ กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 25.9 และชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 19.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 ปี ถึง 22 ปี รวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมา คือ อายุ 19 ปี ร้อยละ 19.5 อายุ 20 ปี ร้อยละ 19 อายุ 23 ปี ร้อยละ 10.9 อายุ 24 ปี ร้อยละ 2.3 อายุ 25 ปี หรือมากกว่า ร้อยละ 1.7 และอายุ 18 ปี ร้อยละ 0.6 ตามลำดับ โดยมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนราธิวาสมากที่สุด คือ ร้อยละ 37.9 รองลงมา คือ จังหวัดยะลาร้อยละ 29.3 จังหวัดปัตตานีร้อยละ 23.6 จังหวัดสงขลาร้อยละ 4 จังหวัดอื่น ๆ เช่นจังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 3.4 และจังหวัดสตูลร้อยละ 1.7 ส่วนการศึกษาด้านศาสนาอิสลามพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จากนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา จบการศึกษาด้านศาสนาอิสลามชั้นสูงสุดในระดับมุดะวัสสิต มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ ระดับชานาวิย ร้อยละ 33.9 อื่น ๆ เช่น โรงเรียนตาดีกา โรงเรียนสายสามัญร้อยละ 13.2 และระดับอับดีคาอีย์น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 10.9

4.2 ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
1. ศึกษาด้วยทอล์กรูอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	3.95	.892	มาก
2. ศึกษาด้วยทอล์กอะดิษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	3.89	.852	มาก
3. ศึกษาทักษะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.95	.859	มาก
4. อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.83	.847	มาก
5. ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.98	.815	มาก
6. พูดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.86	.849	มาก
7. พูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.86	.869	มาก
8. ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	3.89	.903	มาก
9. ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.91	.821	มาก
10. สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	4.03	.779	มาก
รวม	3.9161	.66356	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.03$, S.D. = .779) รองลงมาคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. =.815) ศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.95$, S.D. = .859) ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.95$, S.D. = .892) ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม($\bar{x}=3.91$, S.D. =.821) ส่วนข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.83$, S.D.= .847)

เมื่อวิเคราะห์ผลระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามสถาบันการศึกษา พบว่าผลปรากฏดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2559 จำแนกตามสถาบันการศึกษา

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลาม	สถาบันการศึกษา					
	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา			มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ สนใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ สนใจ
1. ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่ เกี่ยวข้องกับการกีฬา	4.06	.752	มาก	3.77	1.064	มาก

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลาม	สถาบันการศึกษา					
	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา			มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ สนใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ สนใจ
2. ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่ เกี่ยวข้องกับกีฬา	4.00	.749	มาก	3.70	.976	มาก
3. ศึกษาทัศนะของ นักวิชาการในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับกีฬาตาม หลักการอิสลาม	4.05	.790	มาก	3.80	.948	มาก
4. อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกีฬา ตามหลักการอิสลาม	4.00	.749	มาก	3.56	.930	มาก
5. ฟังการบรรยายที่ เกี่ยวข้องกับกีฬาตาม หลักการอิสลาม	4.10	.760	มาก	3.79	.869	มาก
6. พุดคุยสอบถาม นักวิชาการ/ผู้รู้ใน ประเด็นที่เกี่ยวกับ กีฬาตามหลักการ อิสลาม	4.02	.773	มาก	3.61	.909	มาก
7. พุดคุยสอบถามบุคคลใน ครอบครัวในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับกีฬาตาม หลักการอิสลาม	3.98	.809	มาก	3.67	.934	มาก

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลาม	สถาบันการศึกษา					
	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา			มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ สนใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ สนใจ
8. ศึกษาประวัติศาสตร์ อิสลามในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับกีฬา	4.05	.802	มาก	3.64	1.002	มาก
9. ศึกษาหลักเกณฑ์และ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับกีฬาตาม หลักการอิสลาม	4.00	.809	มาก	3.76	.824	มาก
10. สถาบันการศึกษามีความ จำเป็นในการจัดการเรียน การสอนในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับกีฬาตาม หลักการอิสลาม	4.17	.649	มาก	3.80	.915	มาก
รวม	4.0426	.59125	มาก	3.7091	.72552	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ทั้ง 2 สถาบันคือ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม อยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมากกว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต

ยะลา มีผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.0426 และนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.7091 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.17$, S.D. = .649) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. = .809) ส่วนข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.80$, S.D. = .915) และศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.80$, S.D. = .948) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}= 3.56$, S.D. = .930)

เมื่อวิเคราะห์ผลระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามเพศ พบว่าผลปรากฏดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามเพศ

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	เพศ					
	ชาย			หญิง		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
1. ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	3.89	.932	มาก	4.18	.692	มาก
2. ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	3.83	.874	มาก	4.08	.749	มาก

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลาม	เพศ					
	ชาย			หญิง		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
3. ศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.93	.862	มาก	4.03	.854	มาก
4. อ่านหนังสือ/เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.82	.854	มาก	3.89	.831	มาก
5. ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	4.01	.834	มาก	3.87	.741	มาก
6. พุดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.87	.833	มาก	3.84	.916	มาก
7. พุดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3.83	.865	มาก	3.97	.885	มาก
8. ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	3.85	.926	มาก	4.05	.804	มาก
9. ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่	3.92	.861	มาก	3.87	.665	มาก

เกี่ยวข้องกับภารกิจไปตาม หลักการอิสลาม						
10. สถาบันการศึกษามีความ จำเป็นในการจัดการเรียน การสอนตามประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับภารกิจไปตาม หลักการอิสลาม	4.01	.812	มาก	4.11	.649	มาก
รวม	3.8956	.67229	มาก	3.9895	.63450	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความสนใจเกี่ยวกับการกิจไปตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน โดยที่เพศหญิงมีผลค่าเฉลี่ยรวมมากกว่าเพศชายเล็กน้อยคือ เพศหญิง $\bar{x} = 3.98$, S.D. = .63 และเพศชาย $\bar{x} = 3.89$, S.D. = .67 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาเพศชายมีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวกับการกิจไปตามหลักการอิสลาม ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .812) และฟังการบรรยายที่เกี่ยวกับการกิจไปตามหลักการอิสลาม ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .834) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจไปตามหลักการอิสลาม ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .854) ส่วนข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาเพศหญิงมีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวกับการกิจไปตาม ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = .692) รองลงมาคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวกับการกิจไปตามหลักการอิสลาม ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .649) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุคคฺยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวกับการกิจไปตามหลักการอิสลาม ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = .916)

และเมื่อวิเคราะห์ผลระดับความสนใจเกี่ยวกับการกิจไปตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามชั้นปี พบว่าผลปรากฏดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2559 จำแนกตามชั้นปี

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	ชั้นปี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
1. ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	1	4.07	.986	มาก
	2	3.89	1.005	มาก
	3	3.88	.880	มาก
	4	3.96	.699	มาก
2. ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	1	4.09	.925	มาก
	2	3.80	1.057	มาก
	3	3.79	.770	มาก
	4	3.84	.584	มาก
3. ศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1	4.02	.965	มาก
	2	3.98	.892	มาก
	3	3.94	.851	มาก
	4	3.88	.746	มาก
4. อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1	4.00	.929	มาก
	2	3.89	.832	มาก
	3	3.82	.904	มาก

	4	3.64	.722	มาก
5. ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1	3.93	.939	มาก
	2	3.93	.809	มาก
	3	4.03	.758	มาก
	4	4.04	.755	มาก
6. พุดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1	3.91	.996	มาก
	2	3.87	.919	มาก
	3	3.85	.821	มาก
	4	3.82	.661	มาก
7. พุดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1	3.98	.988	มาก
	2	3.89	.832	มาก
	3	3.85	.892	มาก
	4	3.74	.777	มาก
8. ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	1	3.91	1.083	มาก
	2	3.96	.903	มาก
	3	3.85	.744	มาก
	4	3.84	.842	มาก
9. ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1	4.00	.953	มาก
	2	3.93	.809	มาก
	3	3.91	.866	มาก

	4	3.80	.670	มาก
10. สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1	4.07	.939	มาก
	2	4.13	.815	มาก
	3	3.88	.591	มาก
	4	4.00	.700	มาก
รวม	1	3.9978	.77884	มาก
	2	3.9267	.70369	มาก
	3	3.8824	.68423	มาก
	4	3.8560	.48913	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทุกชั้นปีมีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีผลค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด ($\bar{x}=3.99$, S.D. = .778) รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2 ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .703) ชั้นปีที่ 3 ($\bar{x}=3.88$, S.D. = .684) และชั้นปีที่ 4 ($\bar{x}=3.85$, S.D. = .489) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาด้วยทอล์คโห้ดึชที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=4.09$, S.D. = .925) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุดคฺยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.91$, S.D. = .996) และศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.91$, S.D. = 1.083) ข้อที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.13$, S.D. = .815) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ ศึกษาด้วยทอล์คโห้ดึชที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.80$, S.D. = 1.057) ข้อที่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความสนใจมากที่สุดคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.03$, S.D. = .758) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ ศึกษาด้วยทอล์คโห้ดึชที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.79$, S.D. = .770) ข้อที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสนใจมากที่สุดคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.04$, S.D. = .755) และ

ข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .722)

และเมื่อวิเคราะห์ผลระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามภูมิภาค พบว่าผลปรากฏดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2559 จำแนกตามภูมิภาค

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	ภูมิภาค	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
1. ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	ยะลา	3.94	.705	มาก
	ปัตตานี	3.90	.995	มาก
	นราธิวาส	4.14	.839	มาก
	สงขลา	3.57	.787	มาก
	สตูล	3.00	1.000	ปานกลาง
	อื่น ๆ	3.33	1.633	ปานกลาง
2. ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	ยะลา	3.82	.684	มาก
	ปัตตานี	3.88	.812	มาก
	นราธิวาส	4.09	.799	มาก
	สงขลา	3.43	1.272	ปานกลาง
	สตูล	3.00	1.000	ปานกลาง
	อื่น ๆ	3.17	1.602	ปานกลาง
3. ศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	ยะลา	3.94	.785	มาก
	ปัตตานี	4.00	.837	มาก
	นราธิวาส	4.05	.831	มาก

	สงขลา	3.57	.976	มาก
	สตูล	3.00	1.000	ปานกลาง
	อื่น ๆ	3.67	1.506	มาก
4. อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การกีฬาตามหลักการอิสลาม	ยะลา	3.78	.783	มาก
	ปัตตานี	3.88	.812	มาก
	นราธิวาส	3.94	.782	มาก
	สงขลา	3.86	1.215	มาก
	สตูล	2.67	.577	ปานกลาง
	อื่น ๆ	3.33	1.506	ปานกลาง
5. ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตาม หลักการอิสลาม	ยะลา	3.92	.744	มาก
	ปัตตานี	4.20	.679	มาก
	นราธิวาส	4.00	.765	มาก
	สงขลา	3.71	1.254	มาก
	สตูล	3.00	1.000	ปานกลาง
	อื่น ๆ	3.67	1.633	มาก
6. พุดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	ยะลา	3.82	.767	มาก
	ปัตตานี	3.88	.842	มาก
	นราธิวาส	3.98	.850	มาก
	สงขลา	3.57	.787	มาก
	สตูล	3.00	.000	ปานกลาง
	อื่น ๆ	3.50	1.517	มาก
7. พุดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการ อิสลาม	ยะลา	3.78	.832	มาก
	ปัตตานี	3.88	.872	มาก
	นราธิวาส	4.02	.794	มาก
	สงขลา	3.71	1.113	มาก
	สตูล	3.00	.000	ปานกลาง

	อื่นๆ	3.33	1.506	ปานกลาง
8. ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	ยะลา	3.82	.865	มาก
	ปัตตานี	3.98	.961	มาก
	นราธิวาส	3.98	.754	มาก
	สงขลา	3.71	1.380	มาก
	สตูล	3.00	1.000	ปานกลาง
	อื่นๆ	3.50	1.517	มาก
9. ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	ยะลา	3.88	.791	มาก
	ปัตตานี	3.95	.773	มาก
	นราธิวาส	3.98	.754	มาก
	สงขลา	3.86	1.069	มาก
	สตูล	3.33	1.155	ปานกลาง
	อื่นๆ	3.33	1.506	ปานกลาง
10. สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	ยะลา	4.02	.648	มาก
	ปัตตานี	4.17	.629	มาก
	นราธิวาส	4.08	.829	มาก
	สงขลา	3.86	1.069	มาก
	สตูล	3.00	.000	มาก
	อื่นๆ	3.33	1.366	มาก
รวม	ยะลา	3.8745	.56101	มาก
	ปัตตานี	3.9707	.61695	มาก
	นราธิวาส	4.0258	.59286	มาก
	สงขลา	3.6857	.93453	มาก
	สตูล	3.0000	.60828	ปานกลาง
	อื่นๆ	3.4167	1.49053	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษามุสลิมที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสตูล และจังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดยะลาที่มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.20$, S.D. = .648) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.78$, S.D. = .783) และพูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.78$, S.D. = .832) ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดปัตตานีมีความสนใจมากที่สุดคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.20$, S.D. = .679) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.88$, S.D. = .812) อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.88$, S.D. = .812) พูดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.88$, S.D. = .842) และพูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.88$, S.D. = .872) ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนราธิวาสมีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=4.14$, S.D. = .839) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.94$, S.D. = .782) ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสงขลามีความสนใจมากที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.86$, S.D. = 1.215) ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.86$, S.D. = 1.069) และสถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.86$, S.D. = 1.069) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.43$, S.D. = 1.272) ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสตูลมีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.33$, S.D. = 1.155) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=2.67$, S.D. = .577) และข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ใน

สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราชมีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาทักษะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.67$, S.D. = 1.506) ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.67$, S.D. = 1.633) และข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ ศึกษาตัวบอหดหะดุษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.17$, S.D. = 1.602)

และเมื่อวิเคราะห์ผลระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าผลปรากฏดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2559 จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
1. ศึกษาตัวบอหดหะดุษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	อืดคืดอืด	3.74	.872	มก
	มุดะวัสสึด	4.01	.993	มก
	ชานะวัสสึด	3.93	.763	มก
	อื่น ๆ	4.00	.905	มก
2. ศึกษาตัวบอหดหะดุษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	อืดคืดอืด	3.58	.961	มก
	มุดะวัสสึด	3.99	.905	มก
	ชานะวัสสึด	3.83	.764	มก
	อื่น ๆ	3.96	.825	มก
3. ศึกษาทักษะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	อืดคืดอืด	3.79	1.032	มก
	มุดะวัสสึด	3.99	.890	มก
	ชานะวัสสึด	3.92	.794	มก
	อื่น ๆ	4.09	.793	มก

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
4. อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาตามหลักการอิสลาม	อิบติดาอีย์	3.68	.946	มาก
	มุดะวัตสลิต	3.90	.869	มาก
	ชานะวีย์	3.85	.784	มาก
	อื่น ๆ	3.70	.876	มาก
5. ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	อิบติดาอีย์	3.63	.831	มาก
	มุดะวัตสลิต	4.08	.829	มาก
	ชานะวีย์	4.05	.655	มาก
	อื่น ๆ	3.78	1.043	มาก
6. พูดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	อิบติดาอีย์	3.63	.955	มาก
	มุดะวัตสลิต	3.90	.915	มาก
	ชานะวีย์	3.92	.677	มาก
	อื่น ๆ	3.78	.951	มาก
7. พูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	อิบติดาอีย์	3.58	.961	มาก
	มุดะวัตสลิต	3.99	.858	มาก
	ชานะวีย์	3.88	.811	มาก
	อื่น ๆ	3.65	.935	มาก
8. ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	อิบติดาอีย์	3.63	1.012	มาก
	มุดะวัตสลิต	4.03	.881	มาก
	ชานะวีย์	3.90	.781	มาก
	อื่น ๆ	3.65	1.112	มาก
9. ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	อิบติดาอีย์	3.68	.946	มาก
	มุดะวัตสลิต	3.99	.842	มาก
	ชานะวีย์	3.98	.656	มาก
	อื่น ๆ	3.65	.982	มาก

ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสนใจ
10. สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	อิตติคาลัย	3.79	.855	มาก
	มตะวัสติต	4.16	.882	มาก
	ชานะวีย์	3.97	.556	มาก
	อื่น ๆ	3.96	.825	มาก
รวม	อิตติคาลัย	3.6737	.72253	มาก
	มตะวัสติต	4.0041	.70876	มาก
	ชานะวีย์	3.9220	.53112	มาก
	อื่น ๆ	3.8217	.74952	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับอิตติคาลัย มตะวัสติต ชานะวีย์ และอื่น ๆ เช่น คาติกา โรงเรียนสายสามัญ เป็นต้น มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับอิตติคาลัยมีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาทักษะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.79$, S.D. = 1.032) และสถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.79$, S.D. = .855) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.58$, S.D. = .961) พุคคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.58$, S.D. = .961) ข้อที่นักศึกษาวิชาชีพครู(พลศึกษา)ไทยมุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับมตะวัสติตมีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.16$, S.D. = .882) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.90$, S.D. = .869) พุคคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตาม

หลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.90$, S.D. = .915) ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับชานะวีย์มีความสนใจมากที่สุดคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.$, S.D. = .655) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ ศึกษาตัวบทอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}= 3.83$, S.D. = .746) ข้อที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับอื่น ๆ เช่น ดาติกา โรงเรียนสายสามัญมีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาทักษะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.09$, S.D. = .793) ส่วนข้อที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.65$, S.D. = .935) ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.65$, S.D. = 1.112) และศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.65$, S.D. = .982)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

4.3 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตารางที่ 11 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็นรายด้านและผลคะแนนเฉลี่ยร้อยละ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตาม หลักการอิสลาม	คะแนนเฉลี่ย (18)	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
1. ด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการ กีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอ หาบะฮฺ ﷺ	4.65 (10)	46.52	ปานกลาง
2. ด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตาม หลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน	4.63 (8)	57.84	ปานกลาง
รวม	9.28 (18)	51.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตาม หลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.55 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 9.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการ อิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทั้งทางด้าน ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮฺ ﷺ และทางด้าน หลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยที่ ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทางด้าน หลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากกว่าความรู้ความ เข้าใจทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮฺ ﷺ คือ ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐานได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.84 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.63 คะแนน จากคะแนนเต็ม 8 คะแนน และทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ ﷺ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.52 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.65 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลปรากฏดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็นรายข้อ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลาม ⁶²	กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก ⁶³		ระดับความรู้ ความเข้าใจ
	จำนวน	ร้อยละ	
1. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาและออกกำลังกาย	168	96.6	ดีมาก
2. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมุสลิมะฮ์เล่นกีฬาและออกกำลังกาย	106	60.9	ปานกลาง
3. กีฬาฟุทโหมกเป็นกีฬาที่มีหลักฐานยืนยันว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้การส่งเสริมอย่างชัดเจน	129	74.1	ดี
4. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยประลองมวยปล้ำกับอุมร์ บุตร คอตฎ็อบ ﷺ	81	46.6	ปานกลาง

⁶² คำถามข้อ 1-10 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์

คำถามข้อ ข้อ 11-18 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

⁶³ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 174 คน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลาม	กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก		ระดับความรู้ ความเข้าใจ
	จำนวน	ร้อยละ	
5. ครั้งหนึ่งมีชาวซูดานได้ทำการละเล่นหรือการ แสดงหอกและโล่ในมัสยิดต่อหน้าท่านนบี ﷺ ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านนบี ﷺ ได้ห้ามปราม พวกเขาอย่างใจเย็น	39	22.4	น้อย
6. จากหะดีษที่ระบุไว้เกี่ยวกับการแข่งวิ่ง ท่านนบี มุฮัมหมัด ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่าน คือ ท่านหญิงคอดีญะฮ์	68	39.1	น้อย
7. ท่านนบีมุฮัมหมัด ﷺ ไม่เคยแพ้ให้ใครเลยใน การแข่งวิ่ง ตลอดระยะเวลาการมีชีวิตอยู่ของท่าน	84	48.3	ปานกลาง
8. ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหาบะฮ์ ของท่านกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่จากหะ ดีษที่รายงานจากท่านสะละมะฮ์ บุตร อัลอักวะฮ์ رضي الله عنه บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ เสาหาบะฮ์กลุ่มดัง กล่าวคือ เสาหาบะฮ์จากเปอร์เซีย	28	16.1	น้อยมาก
9. จากเหตุการณ์ดังกล่าวในข้อ 8. เมื่อท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหาบะฮ์ที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ ท่านนบี ﷺ จึงเข้าไปร่วมแข่งขันด้วย	54	31.0	น้อย
10. คำกล่าวที่ว่า : “علموا أولادكم السباحة والرمي والفروسية” ความว่า “ท่านจงสอนลูกหลานของท่านในการ ว่ายน้ำและการยิงธนูและการขี่ม้า” เป็นคำกล่าว ของท่านนบีมุฮัมหมัด ﷺ	38	21.8	น้อย
11. นักกีฬามุสลิมและมุสลิมะฮ์ต้องปกปิดเอา เราะฮ์ให้สมบูรณ์เมื่อเล่นกีฬาทุกชนิด	169	97.1	ดีมาก
12. มุสลิมะฮ์ไม่ควรเล่นกีฬาว่ายน้ำ	83	47.7	ปานกลาง
13. การเล่นและการชมฟุตบอลเป็นประจำทุกวัน ไม่ผิดหลักการอิสลาม	131	75.3	ดี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลาม	กลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก		ระดับความรู้ ความเข้าใจ
	จำนวน	ร้อยละ	
14. การแข่งขันยิงธนูในเขตบริเวณมัสยิดผิด หลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	74	42.5	ปานกลาง
15. นักกีฬาชายมุสลิมสามารถมองไปยังเอาระฮู ของนักกีฬาที่เป็นชายด้วยกันได้	66	37.9	น้อย
16. นักกีฬาหญิงมุสลิมะฮฺสามารถมองไปยังเอ เราะฮูของนักกีฬาที่เป็นหญิงด้วยกันได้	75	43.1	ปานกลาง
17. การเล่นกีฬาที่มีอันตรายสูงจนเกิดอันตรายต่อ ตนเองและผู้อื่น ตามหลักการอิสลามแล้วกีฬา ประเภทนี้สามารถที่จะเล่นได้ถ้าเป็นการฝึกฝน ความกล้าหาญและมีใจกล้าพอ	53	30.5	น้อย
18. การแข่งขันกีฬาเพื่อผ่อนคลายหรือความ บันเทิงใจไม่ผิดหลักการอิสลาม	149	85.6	ดีมาก

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในข้อที่ 11 นักกีฬามุสลิมและมุสลิมะฮฺต้องปกปิดเอาระฮูให้สมบูรณ์เมื่อเล่นกีฬาทุกชนิด มากที่สุดคือ ร้อยละ 97.1 ตอบถูกอยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือ ข้อที่ 1 จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ร้อยละ 96.6 ตอบถูก อยู่ในระดับดีมาก ส่วนข้อที่ นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 8 โดยตอบถูกร้อยละ 16.1 อยู่ในระดับน้อยมาก รองลงมาคือ ข้อที่ 10 คำกล่าวที่ว่า : “ علموا أولادكم السباحة والرمي والفروسية ” ความว่า “ ท่านจงสอนลูกหลานของท่านในการว่ายน้ำและการยิงธนูและการขี่ม้า ” เป็นคำกล่าวของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ตอบถูก ร้อยละ 21.8 อยู่ในระดับน้อย ซึ่งความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคือ เป็นคำกล่าวของท่านอุมร์ บุตร คอตฎ็อบ⁶⁴ ﷺ

⁶⁴ (al-Manawi, 1972: 4/327)

ตารางที่ 13 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษาวิชาชีพครู(พลศึกษา)ไทยมุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามสถาบันการศึกษาและชั้นปี

ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกีฬาตาม หลักการอิสลาม	สถาบันการศึกษา					
	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา			มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา		
	ชั้นปี	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ	ระดับความรู้ ความเข้าใจ	ชั้นปี	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
1.ด้านประวัติศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับกีฬา ในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และ ศอ หาบะฮ์ ﷺ	1	40.74	น้อย	1	46.84	ปานกลาง
	2	47.74	ปานกลาง	2	41.90	ปานกลาง
	3	39.05	น้อย	3	63.33	ดี
	4	43.79	ปานกลาง	4	48.75	ปานกลาง
รวม	1 - 4	42.83	ปานกลาง	1 - 4	50.21	ปานกลาง
2.ด้านหลักปฏิบัติ ทางการกีฬาตาม หลักการอิสลามชั้น พื้นฐาน	1	53.24	ปานกลาง	1	57.24	ปานกลาง
	2	54.44	ปานกลาง	2	58.33	ปานกลาง
	3	52.38	ปานกลาง	3	63.19	ดี
	4	62.93	ดี	4	60.94	ปานกลาง
รวม	1 - 4	55.75	ปานกลาง	1 - 4	59.93	ปานกลาง
ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกีฬาตาม หลักการอิสลาม	1	46.30	ปานกลาง	1	51.46	ปานกลาง
	2	50.72	ปานกลาง	2	49.21	ปานกลาง
	3	44.97	ปานกลาง	3	63.27	ดี
	4	52.30	ปานกลาง	4	54.17	ปานกลาง
รวม	1 - 4	48.57	ปานกลาง	1 - 4	54.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ทั้ง 2 สถาบันคือ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละรวมแล้ว มากกว่า นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา กล่าวคือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.53 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 9.81 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน โดยมีคะแนนทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ ﷺ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.21 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 5.02 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 59.93 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.79 คะแนน จากคะแนนเต็ม 8 คะแนน ส่วนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.57 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 8.74 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน โดยมีคะแนนทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ ﷺ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.83 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.75 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 8 คะแนน

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นชั้นปีพบว่า นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.27 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 11.39 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับดี รองลงคือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.17 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 9.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 4 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 52.30 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 9.41 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.46 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 9.26 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.72 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 9.13 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.21 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 8.86 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ

ละ 46.30 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 8.33 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุดคือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 3 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.97 คือ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 8.10 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามเพศ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	เพศ			
	ชาย		หญิง	
	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. ด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ	45.37	ปานกลาง	46.84	ปานกลาง
2. ด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน	56.99	ปานกลาง	59.21	ปานกลาง
รวม	50.53	ปานกลาง	52.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ (52.34) มากกว่าเพศชาย (50.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากกว่าเพศชายทั้ง 2 ด้าน ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด

หมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ ﷺ (เพศหญิง 46.84 , เพศชาย 45.37) และด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน (เพศหญิง 59.21 , เพศชาย 56.99)

และเมื่อวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าผลปรากฏดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1.ด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมหมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ ﷺ	อับติดาอีย์	46.32	ปานกลาง
	มูตะวัสสิต	47.12	ปานกลาง
	ชานาวีย์	43.05	ปานกลาง
	อื่น ๆ	47.39	ปานกลาง
2.ด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน	อับติดาอีย์	56.58	ปานกลาง
	มูตะวัสสิต	60.79	ปานกลาง
	ชานาวีย์	54.66	ปานกลาง
	อื่น ๆ	54.89	ปานกลาง
รวม	อับติดาอีย์	50.88	ปานกลาง
	มูตะวัสสิต	53.20	ปานกลาง

	ชานะวีย์	48.21	ปานกลาง
	อื่น ๆ	50.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับอิบติดาอีย์ มุตะวัสสิต ชานะวีย์ และอื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ เป็นต้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับมุตะวัสสิต มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด (53.20) รองลงมาคือ อิบติดาอีย์ (50.88) , อื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ (50.72) และน้อยที่สุดคือ ระดับชานะวีย์ (48.21)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮฺ ﷺ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับอื่น ๆ เช่น ตาดีกาและโรงเรียนสายสามัญมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด (47.39) รองลงมาคือ ระดับมุตะวัสสิต (47.12) , อิบติดาอีย์ (46.32) และน้อยที่สุดคือ ระดับชานะวีย์ (43.05) ในส่วนทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน พบว่า นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับมุตะวัสสิต มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุดคือ (60.79) รองลงมาคือ อิบติดาอีย์ (56.58) , ระดับอื่น ๆ เช่น ตาดีกาและโรงเรียนสายสามัญ (54.89) และน้อยที่สุดคือ ระดับชานะวีย์ (54.66)

ตารางที่ 16 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามภูมิภาค

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	ภูมิภาค	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1.ด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ	ยะลา	44.90	ปานกลาง
	ปัตตานี	47.07	ปานกลาง
	นราธิวาส	45.76	ปานกลาง
	สงขลา	50	ปานกลาง
	สตูล	70	ดี
	อื่น ๆ	46.67	ปานกลาง
2.ด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน	ยะลา	59.56	ปานกลาง
	ปัตตานี	60.37	ปานกลาง
	นราธิวาส	53.98	ปานกลาง
	สงขลา	55.36	ปานกลาง
	สตูล	70.83	ดี
	อื่น ๆ	60.42	ปานกลาง
รวม	ยะลา	51.42	ปานกลาง
	ปัตตานี	52.98	ปานกลาง
	นราธิวาส	49.41	ปานกลาง
	สงขลา	52.38	ปานกลาง
	สตูล	70.37	ดี
	อื่น ๆ	52.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดสตูล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมากที่สุด คือ ระดับดี (70.37) ส่วนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา และจังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในเกณฑ์ระดับเดียวกันคือ ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดสตูล มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด (70) รองลงมาคือ สงขลา (50) ปัตตานี (47.07) จังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช (46.67) นราธิวาส (45.76) และยะลา (44.90) ตามลำดับ และด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดสตูล มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุดเช่นกัน (70.38) รองลงมาคือ จังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช (60.42) ปัตตานี (60.37) ยะลา (59.56) สงขลา (55.36) และนราธิวาส (53.98) ตามลำดับ

4.4 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

4.4.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

ตารางที่ 17 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

ข้อความ			
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา	ความถี่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป	ความถี่
1. จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้	6	1. จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้แก่ผู้สนใจ	3
2. ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ	5	2. ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป	4
3. จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์	1	3. ให้ความรู้ผ่านคุณูปะฮ์วันศุกร์	3
4. ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	3	4. จัดเสวนา พูดคุยระดมความคิดเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	2

5.จัดเสวนาระดมความคิดเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ	3	5.จัดทำหนังสือ/เอกสารเกี่ยวกับพลศึกษาในมุมมองอิสลามและเผยแพร่หนังสือ/เอกสารดังกล่าวผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	1
6.เข้าถึงนักศึกษาและให้ความรู้	1	6.เข้าถึงบุคคลที่ออกกำลังกายโดยการออกกำลังกายไปด้วยแล้วให้ความรู้ความเข้าใจในเวลาเดียวกัน	1

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้ รองลงมาคือ ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปที่มีความถี่สูงสุดคือ ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป รองลงมาคือ จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้แก่ผู้สนใจและให้ความรู้ผ่านชุมชนบะฮ์วันศุกร์

4.4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามี ความจำเป็นอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด โดยมีรายละเอียดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงความถี่ระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา	ความถี่
น้อยที่สุด	0
น้อย	0
ปานกลาง	0
มาก	4
มากที่สุด	2

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีการจัดการเรียนการสอน วิชาเอกพลศึกษา มีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มากที่สุด โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มดังกล่าว ดังที่ปรากฏในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ข้อความ	ความถี่
1.จัดอบรมหรือกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจ	4
2.ประสานความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาในการให้ความรู้ความเข้าใจ	3
3.ประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อออกแบบหลักสูตรชุมชน	1
4.ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองนักศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ	1
5.จัดกิจกรรมแนะแนวอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลาม	1
6.นำเสนอหะดีษนบีเกี่ยวกับกีดกันตามหลักการอิสลามในการให้ความรู้ความเข้าใจ	1
7.แจกจ่ายเอกสาร/หนังสือเกี่ยวกับกีดกันตามหลักการอิสลามต่อผู้ปกครองนักศึกษาพร้อมให้ความรู้ความเข้าใจ	1
8.จัดสัมมนาระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้รู้ศาสนาเพื่อหาแนวทางที่ถูกต้องในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ	1
9.เปิดรายวิชาเลือกเสรีเกี่ยวกับกีดกันตามหลักการอิสลาม	2
10.คัดสรรอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ด้านศาสนาและกีดกันควบคู่กัน	1

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงที่สุดคือ จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้ความเข้าใจ รองลงมาคือ ประสานความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาในการให้ความรู้ความเข้าใจ

4.4.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเอง

ตารางที่ 20 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเอง

ข้อความ	ความถี่
1. พுகุญแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอ	4
2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ	2
3. เข้าใจเด็กเข้าใจความชอบของเด็กและส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจ	1
4. คลุกคลีเข้าถึงว่าต้องสื่อสารอย่างไรกับเด็ก	1

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเอง ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ พுகุญแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอ รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

4.4.4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเองตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 21 แสดงความถี่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง

ข้อความ	ความถี่
1. มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ	5
2. มีความรับผิดชอบ	1
3. ตรงต่อเวลา	1
4. มีความอดทนในการแสวงหาความรู้	1
5. ใฝ่ถามผู้รู้	1
6. ขยันอ่านหนังสือ	1
7. มีจิตวิญญาณของความเป็นครู	2
8. มีความรู้ตามหลักการอิสลามเบื้องต้น	1
9. เป็นมุสลิมที่ดี	1

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงที่สุดคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ และรองลงมาคือ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู

4.4.5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

ตารางที่ 22 แสดงความถี่ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

ข้อความ			
การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา	ความถี่	การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป	ความถี่
1. พุดคุยแนะนำให้ผู้มีความรู้สำหรับนักศึกษาที่สนใจ	5	1. พุดคุยแนะนำให้ผู้มีความรู้สำหรับผู้สนใจ	2
2. เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ	1	2. เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ	1
3. เข้าใจเข้าถึงนักศึกษาแล้วแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลาม	2	3. แสวงหาวิธีการในการพัฒนาการสอนให้ความรู้เกี่ยวกับกีดกันการอิสลาม	1
4. ให้ความรู้ผ่านคุณพระสุวันศุกร์	1	4. ให้ความรู้ผ่านคุณพระสุวันศุกร์	1

5. จัดกิจกรรมส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ	1	5. ให้ความรู้ผ่านรายการวิทยุ	1
6. ประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้นำศาสนาเพื่อส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ	2	6. จัดทำเอกสาร/หนังสือเกี่ยวกับกีฬาทามหลักการอิสลาม	1
		7. เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	1
		8. จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ	1
		9. ให้ความร่วมมือกับทุกองค์กรทุกสถาบันเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	1
		10. สร้างเครือข่ายพร้อมด้วยแสวงหาความรู้ให้กับตนเองแล้วแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจต่อสังคมโดยทั่วไป	1

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองที่สามารถทำได้ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ข้อที่มีความถี่สูงสุดคือ พุคคุยแนะนำให้ออมูลความรู้สำหรับนักศึกษาที่สนใจ รองลงมาคือ เข้าใจเข้าถึงนักศึกษาแล้วแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามและประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้นำศาสนาเพื่อส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ ส่วนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองที่สามารถทำได้ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป ข้อที่มีความถี่สูงสุดคือ พุคคุยแนะนำให้ออมูลความรู้สำหรับผู้สนใจ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

5.1 แบบแผนการวิจัย

5.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1. นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา จากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และจากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา รวมทั้งหมดจำนวน 174 คน ซึ่งจะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล
2. ผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงประกอบด้วย ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ครูพลศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ 1 คน รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำ

มัศยิด(ตาดีกา)คารูลิสละห์ ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา 1 คน กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา 1 คน และประธานชมรม AI-Sadeeq 1 คน ซึ่งจะใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล

5.1.2 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน อายุ ภูมิลำเนา การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมุ่งเน้นเนื้อหาในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พิจารณาเลือกคำตอบ 5 ระดับ ดัดแปลงตามเกณฑ์การวัดทัศนคติสเกลแบบลิเคอร์ท (The Likert Scale) (ฉัตรสุมน พงศ์ภิกขุ โย, 2553:154-155)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา โดยเป็นข้อคำถามมุ่งเน้นทางด้านประวัติศาสตร์การกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

5.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา จากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลาและจากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา รวมทั้งหมดจำนวน 174 คน ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 174 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วย ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ครูพลศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ 1 คน รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาศาสนาอิสลาม วิทยาเขตยะลา และผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)ดารุลอิสละห์ ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา 1 คน กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา 1 คน และประธานชมรม Al-Sadeeq 1 คน

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถาม

ก. รวบรวมแบบสอบถามจากการตอบของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นทำการกำหนดหมายเลขประจำแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ข. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับข้อคำถามในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีข้อคำถาม 18 ข้อ ข้อที่ 1- 10 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ ข้อที่ 11- 18 มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน มีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผล คือ ถ้าตอบถูกจะให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบจะให้ 0 คะแนน

ข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ 10 ข้อ 10 คะแนน และข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน 8 ข้อ 8 คะแนน รวมทั้งหมด 18 ข้อ 18 คะแนน แล้วแปลผลคะแนนเป็นค่าร้อยละ โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน 5 ส่วนเท่า ๆ กัน

แบบสัมภาษณ์

ก. นำแบบสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356)

2. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามสถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปี การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน

3. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ให้ความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.03$, S.D. = .779) รองลงมาคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. =.815) ศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.95$, S.D. = .859) ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ($\bar{x}=3.95$, S.D. = .892) ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.91$, S.D. =.821) ส่วนประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพล

ศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาให้ความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.83$, S.D.= .847)

4. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.17$, S.D. = .649) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. = .809)

5. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.80$, S.D. = .915) และศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.80$, S.D. = .948) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.56$, S.D. = .930)

6. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพศชาย มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.01$, S.D. = .812) และฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.01$, S.D. = .834) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.82$, S.D. = .854)

7. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพศหญิง มีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาด้วยทอล์กรูอานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ($\bar{x}=4.18$, S.D. = .692) รองลงมาคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.11$, S.D. = .649) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.84$, S.D. = .916)

8. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทุกชั้นปีมีความสนใจ อยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีผลค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด ($\bar{x}=3.99$, S.D. = .778) รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .703) ชั้นปีที่ 3 ($\bar{x}=3.88$, S.D. = .684) และชั้นปีที่ 4 ($\bar{x}=3.85$, S.D. = .489) ตามลำดับ

9. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามภูมิภาเนา พบว่า นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับ มาก ส่วนนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสตูล และจังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง

10. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ กีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทั้ง ทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮะ رضي الله عنهم และ ทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยที่ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากกว่า ความรู้ความเข้าใจทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และ ศอฮาบะฮะ رضي الله عنهم

11. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.27 อยู่ในระดับดี ส่วน

นักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

12. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ (52.34) มากกว่าเพศชาย (50.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากกว่าเพศชายทั้ง 2 ด้าน ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ (เพศหญิง 46.84 , เพศชาย 45.37) และด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน (เพศหญิง 59.21 , เพศชาย 56.99)

13. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม อิบติดาอียี่ มุตะวัสสิต ซานะวียี และอื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ เป็นต้น พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับมุตะวัสสิต มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด (53.20) รองลงมาคือ อิบติดาอียี่ (50.88) , อื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ (50.72) และ ซานะวียี (48.21)

14. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสตูล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมากที่สุด คือ ระดับดี (70.37) ส่วนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา และจังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

15. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา คือ

- 1) จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้ความเข้าใจ
- 2) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลาม
- 3) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
- 4) จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์
- 5) จัดเสวนาระดมความคิดเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
- 6) เข้าถึงนักศึกษาและให้ความรู้

16. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปที่คือ

- 1) ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป
- 2) จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้แก่ผู้สนใจ
- 3) ให้ความรู้ผ่านคุณูปะฮวันศุกร์
- 4) จัดเสวนาระดมความคิดเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
- 5) จัดทำหนังสือ/เอกสารเกี่ยวกับพลศึกษาในมุมมองอิสลามและเผยแพร่เอกสารดังกล่าวผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
- 6) เข้าถึงบุคคลที่ออกกำลังกายโดยการออกกำลังกายไปด้วยแล้วให้ความรู้ความเข้าใจในเวลาเดียวกัน

17. ระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการจัดการเรียนการสอน วิชาเอกพลศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มากที่สุด

18. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ

- 1) จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ
- 2) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา อาจารย์ผู้สอนและผู้ปกครอง นักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
- 3) ประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อออกแบบหลักสูตรชุมชน จัดกิจกรรมแนะนำอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการอิสลาม
- 4) นำเสนอหะดีษนบี ﷺ ที่เกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการอิสลามในการให้ความรู้ความเข้าใจ
- 5) แจกจ่ายเอกสาร/หนังสือเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการอิสลามต่อผู้ปกครอง นักศึกษาพร้อมให้ความรู้ความเข้าใจ
- 6) จัดสัมมนาระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้รู้ศาสนาเพื่อหาแนวทางที่ถูกต้องในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
- 7) เปิดรายวิชาเลือกเสรีเกี่ยวกับกีฬาทามหลักการอิสลาม
- 8) คัดสรรอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ด้านศาสนาและกีฬาควบคู่กัน

19. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักเรียนมุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ต่อบุตรหลานของตนเอง คือ

- 1) พுகุญแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอ
- 2) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

3) เข้าใจเด็ก เข้าใจความชอบของเด็กและส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจ

4) คลุกคลีเข้าถึงว่าต้องสื่อสารอย่างไรกับเด็ก

20. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนมุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ

1) มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

2) มีจิตวิญญาณของความเป็นครู

3) มีความรับผิดชอบ

4) ตรงต่อเวลา

5) ใฝ่ถามผู้รู้

6) ขยันอ่านหนังสือ

7) มีความอดทนในการแสวงหาความรู้

8) มีความรู้ในหลักการอิสลามเบื้องต้น

9) เป็นมุสลิมที่ดี

21. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองที่สามารถทำได้ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

- 1) พุดคุยแนะนำให้ผู้รู้ข้อมูลความรู้สำหรับนักศึกษาที่สนใจ
- 2) เข้าใจเข้าถึงนักศึกษาแล้วแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลาม
- 3) ประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้นำศาสนาเพื่อส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ
- 4) เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ
- 5) ให้ความรู้ผ่านคุณพระสุวันศุกร์
- 6) จัดกิจกรรมส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ

22. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองที่สามารถทำได้ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป คือ

- 1) พุดคุยแนะนำให้ผู้รู้ข้อมูลความรู้สำหรับผู้สนใจ
- 2) เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ
- 3) ให้ความรู้ผ่านคุณพระสุวันศุกร์
- 4) ให้ความรู้ผ่านรายการวิทยุ
- 5) แสวงหาวิธีการในการพัฒนาการสอนให้ความรู้เกี่ยวกับกีดกันตามหลักการอิสลาม
- 6) จัดทำเอกสาร/หนังสือเกี่ยวกับกีดกันตามหลักการอิสลาม
- 7) เผยแพร่ความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต
- 8) จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ

9) ให้ความร่วมมือกับทุกองค์กรทุกสถาบันเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กีฬาทามหลักการอิสลาม

10) สร้างเครือข่ายพร้อมด้วยแสวงหาความรู้ให้กับตนเองแล้วแนะนำให้ความรู้
ความเข้าใจต่อสังคมโดยทั่วไป

5.2 การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการ
อิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีประเด็นที่
น่าสนใจควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม
วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถาบันการศึกษา จำแนกตามเพศ
จำแนกตามชั้นปี จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่า อยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน
และประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ให้ความสนใจ
มากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
การกีฬาทามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.03$, S.D. = .779) รองลงมาคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการ
กีฬาทามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. =.815)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ใน
สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ใส่ใจ สนใจใคร่รู้ใคร่เห็นในประเด็นต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและหลักการอิสลาม เพราะกีฬาและหลักการอิสลามเป็นสองสิ่งที่ตัวนักศึกษากอง
ในปัจจุบันนี้และในอนาคตข้างหน้าจะมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจำเป็นที่
จะต้องนำหลักการอิสลามมาใช้ในวิถีของการกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ

لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾

(البقرة:208)

ความว่า “บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงเข้าอยู่ในความสันติโดยทั่ว
ทั้งหมด และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือ
ศัตรูที่ซัดเส็งของพวกเจ้า”

(อัล-บะกอเราะฮ์:208)

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:1/151) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัส
บัญชาปวงบ่าวของพระองค์ผู้ศรัทธาต่อพระองค์และรอซูลของพระองค์ว่าให้ยึดปฏิบัติใน
หลักการทั้งหมดของอิสลามและบทบัญญัติต่าง ๆ และละทิ้งการปฏิบัติในข้อห้ามต่าง ๆ ให้สุด
ความสามารถเท่าที่ท่านจะสามารถกระทำได้” ส่วนโองการประโยคที่ว่า ﴿ اَدْخُلُوا فِي السَّلَامِ ﴾
ความว่า “จงเข้าอยู่ในความสันติ” หมายถึง “จงเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม”

การเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม คือ การปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรง
บัญญัติให้ยึดถือปฏิบัติและละทิ้งในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญญัติให้ละทิ้งหนีห่าง

บทบัญญัติแห่งอิสลาม คือระบบและวิถีชีวิตที่สมบูรณ์และครอบคลุมในทุก ๆ
ด้าน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา รวมไปถึงด้านการกีฬาเช่นกัน

และสาเหตุอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการ
อิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา อยู่ในระดับมาก ก็
อาจจะเป็นได้ว่าการเรียนการสอนเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามยังน้อยมาก
สำหรับสังคมทั่วไปและไม่มีการเรียนการสอนในวิชาเฉพาะที่เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
อยู่เลยสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ดังนั้นเมื่อมีการ
พูดถึงในเรื่องนี้นักศึกษาจึงให้ความสนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .66)

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นในเรื่องนี้ เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตข้างหน้าจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬา มีปฏิสัมพันธ์ และมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อเยาวชนและสังคมโดยรวมและต่อเยาวชนและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เป็นการเฉพาะในอนาคต และแสดงให้เห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ควรที่จะประสานความร่วมมือวางแผนทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสังคมให้มากยิ่งขึ้น เพราะปัจจุบันนี้ยังไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามทั้งในระดับอิตดาอีย มุตะวัสสิต ชานาเวีย และไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามเช่นกันสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ในขณะที่เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ กีฬาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการศึกษาของหลาย ๆ โรงเรียน หรือแทบจะกล่าวได้ว่าทุก ๆ โรงเรียนมีการจัดการแข่งขันกีฬาประจำปีและกีฬาอื่น ๆ ภายในและระหว่างโรงเรียนมากมาย

3. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อพิจารณาจำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับมุตะวัสสิต มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด (53.20) รองลงมาคือ อิตดาอีย (50.88) , อื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ (50.72) และชานาเวีย (48.21)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันนี้และในอดีตที่ผ่านมาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและในโรงเรียนทั่วไปยังไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามทั้งในระดับอิตดาอีย มุตะวัสสิต ชานาเวีย ดังนั้นระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จึงอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน แต่เป็นที่น่าตั้งข้อสังเกตว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ในระดับชานาเวีย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ (48.21) ซึ่งน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับอื่นๆ โดยที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ก็อาจเป็นไปได้ว่าเพราะมีปัจจัยดังนี้ 1) ในปัจจุบันและในอดีตที่ผ่านมาไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจง

เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและในโรงเรียนทั่วไป ระดับการศึกษาด้านศาสนาอิสลามจึงไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ในเชิงที่ว่า ยังมีระดับการศึกษาด้านศาสนาอิสลามที่สูงขึ้นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามที่มากขึ้นตามไปด้วย 2) ในสภาพสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบัน อาจเป็นไปได้ว่า การรับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ในด้านต่าง ๆ มีช่องทางอื่น ๆ หลายช่องทางที่ไม่ใช่รูปแบบของการศึกษาอย่างเป็นทางการ แต่มีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงที่สุดคือ จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องเป็นทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของ สปีซัน แยนนา (ดู 2553 : 110-111) เกี่ยวกับปัญหา การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ตามความคิดเห็นของครูอิสลามศึกษา โดยมีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ด้าน คุณธรรมจริยธรรม ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับศาสนา ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มากที่สุด ส่วน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ควรจัดให้มีการอบรมด้านเทคนิคและวิธีการสอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่นกัน

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงที่สุดคือ ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป แนวทางนี้สอดคล้องกับคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾

(المائدة : 2)

ความว่า “และพวกเจ้าจงช่วยเหลือกันในเรื่องที่เป็นคุณธรรม และความยำเกรง และจงอย่าช่วยกันในเรื่องที่เป็นบาป และเป็นศัตรูกัน”

(อัล-มาอิดะฮฺ : 2)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อสังคม และการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อสังคมโดยทั่วไปแล้ว บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์ใดองค์หนึ่งจะขับเคลื่อนแต่เพียงฝ่ายเดียวคงเป็นเรื่องยาก จำเป็นที่จะต้องมีความสามัคคีร่วมมือช่วยเหลือกันหลาย ๆ ฝ่าย โดยเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางศาสนา สถาบันทางการเมือง เป็นต้น

6. ระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสัมภาษณ์พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ที่เห็นว่า สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .779)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เห็นถึงความสำคัญในเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา และว่าที่ครูผู้สอนพลศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ในอนาคต ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มนี้มีความจำเป็นในระดับมาก เพื่อพัฒนาเสริมสร้างบุคคลกรทางการศึกษาในอนาคตที่เข้าใจบริบท ประเพณีและวัฒนธรรมของพื้นที่

7. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้ ความเข้าใจ รองลงมาคือ ประสานความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาในการให้ความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการ พัฒนา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ใน สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม โดยทั่วไปซึ่งมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดอบรม/แนะแนว ให้ความรู้และประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ทั้งนี้สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ สปีซัน แชนา (คู 2553 : 110-111) ที่ได้กล่าวไว้แล้วในการอภิปรายผลในข้อที่ 3 และคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ เกี่ยวกับการช่วยเหลือกันในเรื่องที่เป็นคุณธรรมในซูเราะฮ์ อัล-มาอิดะฮ์ ที่ได้หยิบยกมาแล้วในการอภิปรายผลในข้อที่ 4

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นไปได้ว่าเพราะ การจัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้ความ เข้าใจเป็นแนวทางที่ทำให้ง่ายที่สุดในเวลาที่รวดเร็วเห็นผลได้ง่ายในระยะสั้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ที่มีปริมาณมาก ๆ นำไปสู่แนวทางที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเสมอต้นเสมอปลายในระยะยาว นั่นก็คือ การประสานความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาในการให้ความรู้ความเข้าใจ

8. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลาม ต่อบุตรหลานของตนเอง

ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ พุคคฺยแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอ ข้อเสนอแนะนี้สอดคล้องกับการปฏิบัติบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของ นักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล ด้านการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน และด้านการสนับสนุน ให้กำลังใจ โดยที่ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก (สุไลมาน ยังปากน้ำ, 2553 : 79) และแนวทางนี้ สอดคล้องกับโอองการของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا ﴾

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธา จงคุ้มครองตัวของพวกเจ้าและ ครอบครัวของพวกเจ้าให้พ้นจากไฟนรก”

(อัตตะหุรีม : 6)

การคุ้มครองครอบครัวโดยนัยจากโองการนี้คือ การอบรมเลี้ยงดู ดูแลแนะนำสั่งสอน และการปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และการยำเกรงจากการฝ่าฝืนบทบัญญัติของพระองค์ (ดู Ibnu Kathir, 2008:3/510)

และโองการที่ว่า

﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾

ความว่า “จงตักเตือนวงศ์วานญาติของเจ้าที่ใกล้ชิด”

(อัลซุฮะรออ : 214)

รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับโองการในซูเราะฮ์ อัล-มาอิดะฮ์ อายะฮ์ที่ 2 ซึ่งได้หยิบยกมาแล้วในการอภิปรายผลในข้อที่ 4

9. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง

ข้อที่มีความถี่สูงที่สุดคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา(นักศึกษาวิชาชีพครู) เป็นคุณลักษณะของการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา(นักศึกษาวิชาชีพครู) และบุคลากรทางการศึกษา เพราะสังคมและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากบุคลากรทางการศึกษาไม่มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอก็ไม่สามารถที่จะอบรมบ่มเพาะ แนะนำสั่งสอนลูกศิษย์ให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลาและยุคสมัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พิจารณาเพื่อวางแผนทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

2. นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาควรศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามให้กับตนเองอยู่เสมอเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในการเป็นครูที่มีความรู้ เข้าใจบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

3. สถาบันต่าง ๆ ทางสังคม ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนาอิสลามและอื่น ๆ เป็นต้น ควรประสานความร่วมมือร่วมกันเพื่อพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปและต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาทางสังคมด้วยการกัฟตามหลักการอิสลาม

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา และต่อสังคมโดยทั่วไปให้มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา และต่อสังคมโดยทั่วไป

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกัฟตามหลักการอิสลาม

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของโรงเรียนต่าง ๆ ต่อบุคลากรครูพลศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

บรรณานุกรม

หนังสือ

- บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ. 2546. การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. กทม : พิมพ์ครั้งที่ 7.
จามจุรีโปรดักท์
- นัทรสูมน พฤทธิภิญโญ. 2553. หลักการวิจัยทางสังคม กทม. เจริญดีมั่นคงการพิมพ์
- สมาคมศิษย์เก่าอาหรับประเทศไทย. 2542. พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย.
อัลมะดีนะฮฺ : ศูนย์กษัตริย์ฟะฮัด เพื่อการพิมพ์
- เสถียร ศรีรัตน์. มปป. เอกสารประกอบการสอนวิชา 1051104 จิตวิทยาวัยรุ่น.สงขลา. ภาควิชา
จิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา
- Abi Abdullah Muhammad bin Ahmad bin Abi Bakar al-Qurtubiy. 2006. Al-Jami'Li Ahkam al-
Qur'an. (الجامع لأحكام القرآن). Beirut. Muassasah al-Risarah
- Adā Hayat al- Tadrīs bi Qism Usul al-Tarbiyat. 2011. al-Usul al-Falsafat li al-Tarbiyat
(الأصول الفلسفة للتربية) Cairo. Kuliyyat al-Tarbiyat Jamiat al-Azhar
- Ahmad bin Hanbal. 1995. al-Musnad (المسند) Cairo. Dar al-Hadith
- al-Albāniy, Muhammad Nasir al-Din. 1980. Gāyat al-Marām Fi Takhrij Ahadith al-Halāl wa al-
Harām (غاية المرام في تخریج أحاديث الحلال والحرام) Beirut. al-Maktab al-Islāmiy
- al-Qur'an dan Terjemahnya 1431 H Madinah Al Munawwarah Mujamma'Al Malik Fahd Li
Thiba'at Al Mush-haf Asy-Syarif (Kompleks Percetakan Al Quran Raja Fahad)
- al-Asqalaniy, Ahmad bin Ali bin Hajar. 2012. al-Isabat fi tamyiz al-Sahabat
(الإصابة في تمييز الصحابة) Beirut. Maktabat al-Asriyat

- al-Bukhariy, Muhammad bin Ismail. 2002 *Sohih al-Bukhariy (صحيح البخاري)* Beirut. Dar Ibn Kathir
- Abu Daud, Sulaiman bin al-ashath. 1997. *Sunan Abi Daud (سنن أبي داود)* Beirut. Dar Ibn Hazm
- Abu Ja'far Muhammad bin Jarir al-Tabariy. 1994. *Jami' al-bayan fi Ta'wil al- Qur'an (جامع البيان في تأويل القرآن)* Beirut. Muassasat al-Risarat
- Ibn Kathir, Ismail bin Kathir. 2008. *Mukhtasor Sohih Tafsir Ibn Kathir (مختصر صحيح تفسير ابن كثير)* Mansurah. Maktabat Fayyad
- Luas ma'luf. 1966. *al-munjid (المنجد)* Beirut. al-Matbaah al-kathulikiyah
- Mahmud Abduh, Abdurrahman Ahmad, et.al. n.d. *Tadris al-Ulum al-Shari'iyat (تدريس العلوم الشرعية)* . Cairo. Kuliyyat al-Tarbiyat Jamiat al-Azhar
- Muhammad al-Mad'uw bi Abd al-Rauf al-Munawiy. 1972. *Fyd al-Qadir (فيض القدير)*. Beirut. Dar al-Ma'rifat
- Mujamma' al-Luqat al-Arabiy. 2004. *al-Mu'jam al-Wasit (المعجم الوسيط)* . Cairo. Maktabat al-shuruq al-Dauliyat
- Ibn Majah, Muhammad bin Yazid al-Qazwiniy. n.d. *Sunan Ibn Majah (سنن ابن ماجه)*. Cairo. Matba'ah Dar Ihya' al-Kutub al-Arabiy.
- Musad anwār. 2005. *al-Shabāb wa Junūn al-Kurah (الشباب وجنون الكرة)* Alexandria. Dar al-Rahmat
- Muslim, Muslim bin Hajjaj. 1991. *Sohih Muslim (صحيح مسلم)* Cairo. Dar al-Hadith
- Musthofa Abdulrahman. 1975. *Ringkasan Sejarah Khulafa'al-Rashidin Pulau Pinang*. Citakan Kelima. Dhi Unaited
- al-Nasa'iy. 2001. *Sunan al-Nasa'iy (سنن النسائي)* Beirut. Muassasat al-Risarat

- Ibn al-Qaiyim al-Jauziyah. 2008. al-Tib al-Nabawiy (الطب النبوي) Cairo. Dar al-Hadith
- al-Qur'an Dan Terjemahnya. 1431 h. Madinah Al Munawwarah. Mujamma'Al Malik Fahd Li
Thiba'at Al Mush-haf Asy-Syarif (Kompleks Percetakan Al Quran Raja Fahad)
- al-Sabūniy, Muhammad Ali al-Sabūniy. 1981. Safwat al-Tafasir (صفوة التفاسير) Beirut. Dar al-
Qur'an
- al-Tirmidhiy, Muhammad bin Isa. 1978. Sunan al- Tirmidhiy (سنن الترمذي). Cairo. Maktabat wa
Matba'ah Musthofa al-Babiy al-Halabiy
- Yusuf al-Qaradawi. 2006. fiqh al-lahwi wa al-tarwih (فقه اللهو والترويح) Cairo. Maktabat wahbah
- Yusuf al-Qaradawi. 2007. al-Halal wa al-Haram Fi al- Islam (الحلال والحرام في الإسلام) Cairo.
Maktabat wahbah
- Yusuf al-Qaradawi. 2009. al-Aqal wa al-Ilm fi al- Quran (العقل والعلم في القرآن الكريم) Cairo.
Maktabat wahbah
- al-Zabidi, Zainuddin Ahmad bin Abdul-Lathif Az-Zabidi. 2008. Ringkasan Shahih al-Bukhari
Arab-Indonesia Selagor Malaysia. Percetakan Zafar SDN.BHD.
- Zaki al-Din Abd al-Azhim al-Mundziri. 2004. . Ringkasan Shahih Muslim Arab-Indonesia Selagor
Malaysia. Percetakan Zafar SDN.BHD.

หนังสือแปล

- ยสุฟ อัลเกาะเราะะฎอวีัย. 2554. ะลาลและะรอมในอิสลาม (แปล โดยบรรจง บินกาซัน) กทม.
ศูนย์หนังสืออิสลาม

นิตยสาร

สมเกียรติ แสงวัฒนาโรจน์. 2557. หมอชาวบ้าน กทม. ฉบับที่ 424. สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน

ปริญญานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/รายงานวิจัย

การียา ชือแระ. 2553. การส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลาม ในกลุ่มแม่บ้านจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คณิต เขียว และคณะ. 2557. การศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความสนใจการเล่นกีฬากับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัตนพงศ์ อัดนะ. 2553. การบริหารความขัดแย้งของศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศิตลา ยุติศาสตร์ โกศล. 2554. พฤติกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล.

สปีชัน แชนา. 2553. การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบจังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สิริกร พวงมาลา. 2559. การจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุกรี સાલંગ. 2552. หลักเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาในอิสลาม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุไลมาน ยังปากน้ำ. 2556. บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนอิสลามศึกษาของนักเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุไวบ๊ะ สะมะแอ. 2547 . การประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ฮาซัน บือราเฮง. 2554. การศึกษาในอิสลาม : แนวคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Mohammad Hasan, 2013. Olahraga Perspektif Hadis (Studi Ma'ani al-Hadis) Yogyakarta, Indonesia. Universitas Islam Negeri Sunan Kalijaga

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

al-Maktabah al-Shamela (المكتبة الشاملة)

ออนไลน์

โครงการพัฒนาศูนย์กลางความรู้แห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

([http://www.tkc.go.th/menu-knowledge/115-th-arts-and-entertainment-](http://www.tkc.go.th/menu-knowledge/115-th-arts-and-entertainment-literature/entertainment-recreation-sports/1554-2013-03-09-14-10-31.html)

[literature/entertainment-recreation-sports/1554-2013-03-09-14-10-31.html](http://www.tkc.go.th/menu-knowledge/115-th-arts-and-entertainment-literature/entertainment-recreation-sports/1554-2013-03-09-14-10-31.html) สืบค้นเมื่อ

วันที่ 29 มิถุนายน 2558)

ผศ.ดร.สุรพงษ์ ชูเดช ผู้สอนและเรียบเรียง คู่มือการเรียนวิชา SSC 231 จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
(<http://eu.lib.kmutt.ac.th/elearning/Courseware/SSC231/Psychology/Chapter6/Ch6.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2560)

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (www.royin.go.th/dictionary/ สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2560)

ระบบบริการการศึกษา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (register.yru.ac.th/register/studnet_info.asp?back to=instructor สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2559)

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ 10 เรื่องที่ 9 (<http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=10&chap=9&page=t10-9-infodetail01.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2558)

สำนักพัฒนาการศึกษา สุขภาพและนันทนาการ กรมพลศึกษา อ้างถึงใน โครงการวิจัยการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร (<http://www.ipecp.ac.th/ipecp/cgi-bin/vni/Program/unit3/p1.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2558)

e-Learning คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ (<http://113.53.230.3/bep/elearning.htm> สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2558)

al-Baqhawiy (شرح السنة) เล่ม 4 หน้า 322 <http://shamela.ws/browse.php/book-7891#page-1716> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2558)

al-Dhahabiy (سير أعلام النبلاء ط الحديث) เล่ม 4 หน้า 303 <http://shamela.ws/browse.php/book-22669/page-1782> สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2558

Ibn al-Qaiyim al-Jauziyah. al-Furūsiyah (الفروسية) (<http://shamela.ws/index.php/book/6275> สืบค้นเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2558)

معجم اللغة العربية المعاصرة เล่ม 3 หน้า 1878 <http://shamela.ws/browse.php/book-29511#page-23778> สืบค้นเมื่อวันที่ 12มีนาคม2558

معجم اللغة العربية المعاصرة เล่ม 2 หน้า 960 (<http://shamela.ws/browse.php/book-29511/page-11422> สืบค้นเมื่อวันที่ 12มีนาคม2558)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
ภาคผนวก
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ที่ ศธ.0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลคูระสมิแล

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

18 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหะมะกอชี กาซอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ชุด

ด้วยนายซารีฟ อาวัง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา” โดยมี ดร.อิสมาแอ กาเด๊ะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซ๊ะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 08-2829-7189

โทรสาร (073) 331305

E-mail sarif_awang@hotmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ

วิทยาลัยอิสลามศึกษา โทร. 082-829-7189

ที่ มอ 751/

วันที่ 18 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต

ด้วยนายซารีฟ อาวัง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา” โดยมี ดร.อิสมาแอ กะเต๊ะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป ตามสิ่งแนบมาด้วยแล้วนั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ

วิทยาลัยอิสลามศึกษา โทร. 082-829-7189

ที่ มอ 751/

วันที่ 18 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง

ด้วยนายซารีฟ ออวัง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา” โดยมี ดร.อิสมาแอ กาเต๊ะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป ตามสิ่งแนบมาด้วยแล้วนั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับความสนใจและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2: แบบสอบถามระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 3: แบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

3. อายุ

☐ 17 ปี	☐ 18 ปี
☐ 19 ปี	☐ 20 ปี
☐ 21 ปี	☐ 22 ปี
☐ 23 ปี	☐ 24 ปี
☐ 25 ปี	☐ มากกว่า 25 ปี

4. ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัด

☐ ยะลา	☐ ปัตตานี
☐ นราธิวาส	☐ สงขลา
☐ สตูล	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ .....

5. จบการศึกษาด้านศาสนาอิสลามชั้นสูงสุดในระดับ

☐ อิบติดาอีย (ابتدائي)	☐ มุตาวัสสิต (متوسط)
☐ ซานาวีฮ์ (ثانوي)	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ .....

**ตอนที่ 2: แบบสอบถามระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษา
มุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา**

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้และขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับ
ความสนใจของท่านเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม โดยพิจารณาตามลำดับคะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ข้อความ	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
1. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยทอล์ก รอนที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด					
2. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยทอล์ก ดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด					
3. ท่านมีความสนใจในการศึกษาทัศนะของ นักวิชาการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
4. ท่านมีความสนใจในการอ่านหนังสือ/ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตาม หลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					

ข้อความ	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
5. ท่านมีความสนใจในการฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
6. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
7. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
8. ท่านมีความสนใจในการศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด					
9. ท่านมีความสนใจในการศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
10. ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					

ตอนที่ 3: แบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้และขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของท่านมากที่สุด

คำถามข้อ 1-10

คำถามข้อ 1-10 เป็นข้อความมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่าน นบีมุฮัมมัด ﷺ และเศาะหาบะฮ์

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาและออกกำลังกาย		
2. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมุสลิมะฮ์เล่นกีฬาและออกกำลังกาย		
3. กีฬาพุ่งหอกเป็นกีฬาที่มีหลักฐานยืนยันว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้การส่งเสริมอย่างชัดเจน		
4. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยประลองมวยปล้ำกับอุมร์ บุตร คอตฎ็อบ		
5. ครั้งหนึ่งมีชาวซูดานได้ทำการละเล่นหรือการแสดงหอกและโล่ในมัสยิดต่อหน้าท่านนบี ﷺ ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านนบี ﷺ ได้ห้ามปรามพวกเขาอย่างใจเย็น		
6. จากหะดีษที่ระบุไว้เกี่ยวกับการแข่งวิ่ง ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่าน คือ ท่านหญิงคอดีญะฮ์		
7. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่เคยแพ้ให้ใครเลยในการแข่งวิ่ง ตลอดระยะเวลาการมีชีวิตอยู่ของท่าน		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
8. ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหบาบะฮุ ของท่านกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่จากหะดีษที่รายงานจากท่านสะละมะฮุ บุตร อัลอัฏวะฮุ ﷺ บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ เสาหบาบะฮุกลุ่มดังกล่าวคือ เสาหบาบะฮุจากเปอร์เซีย		
9. จากเหตุการณ์ดังกล่าวในข้อ 8. เมื่อท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหบาบะฮุที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ท่านนบี ﷺ จึงเข้าไปร่วมแข่งขันด้วย		
10. คำกล่าวที่ว่า “علموا أولادكم السباحة والرمي والفروسية” ความว่า “ท่านจงสอนลูกหลานของท่านในการว่ายน้ำและการยิงธนูและการขี่ม้า” เป็นคำกล่าวของท่านนบี มุฮัมหมัด ﷺ		

คำถามข้อ 11-18

ข้อ 11-18 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
11. นักกีฬามุสลิมและมุสลิมะฮุต้องปกปิดเอาเราะฮุให้สมบูรณ์เมื่อเล่นกีฬาทุกชนิด		
12. มุสลิมะฮุไม่ควรเล่นกีฬาว่ายน้ำ		
13. การเล่นและการชมฟุตบอลเป็นประจำทุกวันไม่ผิดหลักการอิสลาม		
14. การแข่งขันยิงธนูในเขตบริเวณมัสยิดผิดหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
15. นักกีฬาชาวมุสลิมสามารถมองไปยังเอวเราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นชายด้วยกันได้		
16. นักกีฬาหญิงมุสลิมะฮ์สามารถมองไปยังเอวเราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นหญิงด้วยกันได้		
17. การเล่นกีฬาที่มีอันตรายสูงจนเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ตามหลักการอิสลามแล้วกีฬาประเภทนี้สามารถที่จะเล่นได้ถ้าเป็นการฝึกฝนความกล้าหาญและมีใจกล้าพอ		
18. การแข่งขันกีฬาเพื่อผ่อนคลายหรือความบันเทิงใจไม่ผิดหลักการอิสลาม		

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่องความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
ต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2: แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการ
อิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม
โดยทั่วไป

*****

ชื่อ-นามสกุล .....

สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

วัน/เดือน/ปีที่ให้สัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1. อายุ .....
2. การศึกษา .....
3. หน้าที่การงาน/ตำแหน่ง/ประสบการณ์ .....

ตอนที่ 2: แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

1. ท่านคิดว่าสถาบันทางศาสนาอิสลาม ควรมีบทบาทหรือแนวทางอย่างไรได้บ้าง ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ?

2. ท่านคิดว่าสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีการเรียนการสอนสาขาวิชาพลศึกษา มีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา อยู่ในระดับใด (มากที่สุด / มาก / ปานกลาง / น้อย / น้อยที่สุด) ? ด้วยวิธีการใดได้บ้าง ?

3. ท่านคิดว่าผู้ปกครองหรือครอบครัวของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ควรมีบทบาทอย่างไรที่จะพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนที่เป็นนักศึกษากลุ่มนี้ ?

4. ท่านคิดว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเองควรมีคุณลักษณะอย่างไร ?

5. ในฐานะ (...ผู้นำนักศึกษา ,ครูพลศึกษา , กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา , นักวิชาการอิสลามศึกษา .....) ท่านคิดว่า ท่านสามารถที่จะมีบทบาทอย่างไรในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปและต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ?

ผลการตรวจหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม
วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ผลการตรวจหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อคำถามวัดระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 1 ข้อคำถามวัดระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
1. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยบท อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
2. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยบท อัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3. ท่านมีความสนใจในการศึกษาทัศนะของ นักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4. ท่านมีความสนใจในการอ่านหนังสือ/ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตาม หลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
5. ท่านมีความสนใจในการฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
6. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
7. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
8. ท่านมีความสนใจในการศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
9. ท่านมีความสนใจในการศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
10. ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ตอนที่ 2 ข้อคำถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
1. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาและออกกำลังกาย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
2. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมุสลิมะฮ์เล่นกีฬาและออกกำลังกาย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3. กีฬาฟุทบอลเป็นกีฬาที่มีหลักฐานยืนยันว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้การส่งเสริมอย่างชัดเจน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยประลองมวยปล้ำกับอุมร์ บุตร คอตฏ็อบ ﷺ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
5. ครั้งหนึ่งมีชาวซูดานได้ทำการละเล่นหรือการแสดงหอกและโล่ในมัสยิดต่อหน้าท่านนบี ﷺ ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านนบี ﷺ ได้ห้ามปรามพวกเขาอย่างใจเย็น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
6. จากหะดีษที่ระบุไว้เกี่ยวกับการแข่งวิ่ง ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่านคือ ท่านหญิงคอดีญะฮ์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
7. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่เคยแพ้ให้ใครเลยในการแข่งวิ่ง ตลอดระยะเวลาการมีชีวิตของท่าน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
8. ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮุของท่านกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่จากหะดีษที่รายงานจากท่านสะละมะฮุ บุตร อัลอักวะฮุ ﷺ บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ เสาหอบะฮุกลุ่มดังกล่าวคือ เสาหอบะฮุจากเปอร์เซีย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
9. จากเหตุการณ์ดังกล่าวในข้อ 8. เมื่อท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮุที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ท่านนบี ﷺ จึงเข้าไปร่วมแข่งขันด้วย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
10. คำกล่าวที่ว่า “ علموا أولادكم السباحة والرمي والفروسية ” ความว่า “ท่านจงสอนลูกหลานของท่านในการว่ายน้ำและการยิงธนูและการขี่ม้า” เป็นคำกล่าวของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
11. นักกีฬามุสลิมและมุสลิมะฮุต้องปกปิดเอวเราะฮุให้สมบูรณ์เมื่อเล่นกีฬาทุกชนิด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
12. มุสลิมะฮุไม่ควรเล่นกีฬาว่ายน้ำ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
13. การเล่นและการชมฟุตบอลเป็นประจำทุกวันไม่ผิดหลักการอิสลาม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
14. การแข่งขันยิงธนูในเขตบริเวณมัสยิดผีด หลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
15. นักกีฬาชายมุสลิมสามารถมองไปยังเอา เราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นชายด้วยกันได้	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
16. นักกีฬาหญิงมุสลิมะฮ์สามารถมองไปยังเอา เราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นหญิงด้วยกันได้	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
17. การเล่นกีฬาที่มีอันตรายสูงจนเกิดอันตราย ต่อตนเองและผู้อื่น ตามหลักการอิสลามแล้ว กีฬาประเภทนี้สามารถที่จะเล่นได้ถ้าเป็นการ ฝึกฝนความกล้าหาญและมีใจกล้าพอ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
18. การแข่งขันกีฬาเพื่อผ่อนคลายหรือความ บันเทิงใจไม่ผิดหลักการอิสลาม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ลำดับ	ข้อความ	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
1.	ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	.913
2.	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	.733

แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามในเรื่องของระดับความสนใจเกี่ยวกับ
การกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัด
ยะลา จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .913 และข้อคำถามในเรื่องของความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม จำนวน 18 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .733

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต
รองผู้อำนวยการฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหามะกอซี กาซอ
ผู้จัดการหลักสูตรอิสลามศึกษา (ป.โท-ป.เอก)
คณะอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
3. ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายมุฮัมมัดเปาซี อับดุลลา
กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา
กรรมการชมรมจักรยานซาไก (Sagai)
2. ดร.อับดุลรอแม สุหลง
ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. นางสาวนุสรัน เฮามะ
ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
4. นายฮัมมียอส หะดีมอ
หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนและครูพลศึกษา โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา
5. นายกุนห์ กูบือโด
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ปีการศึกษา 2560
ผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ดาดีกา) ดารุลอิสละห์ หมู่ 6 บ้านป้อรือ
อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
6. นายซัฟฟรอน เจ๊ะอูเซ็ง
ประธานชมรม Al-Sadeeq

ภาคผนวก ก

นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ซารีฟ อาวัง¹, อีสม่าแอ กาเต๊ะ²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

² Ph.D.(อิสลามศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า

4) ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356)

5) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง

6) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไปปรากฏผลดังนี้

3.1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามและสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา คือ จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้และประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปคือ ประสานความร่วมมือกัน

ระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไปและจัดอบรม/แนะนำให้ความรู้แก่ผู้สนใจและให้ความรู้ผ่านวิทยุชุมชน

3.3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเองคือ พุคคุยแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอและผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

3.4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

คำสำคัญ : ความสนใจ, ความรู้ความเข้าใจ, การกีฬาตามหลักการอิสลาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

The Interest of and Understanding about Sports Concerning Islamic Principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province

Sarif Awang¹, Isma-ie Katih²

¹ Graduate (Islamic Studies) College of Islamic Studies Prince of Songkla University Pattani

² Ph.D.(Islamic Studies), Assistant Professor

ABSTRACT

This survey research aimed 1) to study the interest of sports concerning Islamic principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, 2) to study the understanding about sports concerning Islamic principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, and 3) to probe suggestions for reinforcing the understanding about sports concerning Islamic principles in Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, and to the society in general.

The followings were results of the survey.

4) Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in 2017 academic year in Universities in Yala Province had high interest in sports regarding Islamic principles ($\bar{x}=3.9161$, S.D. = 0.66356).

5) Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in 2017 academic year in Universities in Yala Province had moderate understanding in sports related to Islamic principles.

6) Suggestions for reinforcing the understanding about sports in connection with Islamic principles in Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province were as followed.

3.1) Islamic institutions and universities should arrange forums or conferences to instruct the students about sports in Islamic principles, and cooperate with other institutes to strengthen the students' understanding about the issue.

3.2) Islamic institutions should work together to give knowledge about sports in Islamic principles to the society to raise their awareness of the issue, organize forums in regard to the issue for those who were interested in the issue, and integrate the information of the issue in sermons of Friday prayers.

3.3) The students' parents and families should play roles in supporting them to learn more about sports in accordance with Islamic principles by giving the students information related to the issue frequently, and encouraging them to join activities which offer them knowledge about or the insights of the issue.

3.4) Desired characteristics of the Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education for having accurate understanding of sports in accordance with Islamic principles perceived by experts included being eager and enthusiastic to learn more on the issue, and having the spirit of teacher.

Keywords: interest, understanding, Sports Concerning Islamic Principles

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

บทนำ

อิสลามส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อนำมาซึ่งการมีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรง เพราะผู้ที่มีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรงนั้นย่อมดีกว่าผู้ที่มีสุขภาพที่อ่อนแอ หะดีษรายงานจากท่านอบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه กล่าวว่าท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ))

ความว่า “ ศรัทธาชนที่เข้มแข็งย่อมดีกว่าและเป็นที่รักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:2664)

อิสลามสนับสนุนการกีฬาที่ตั้งอยู่บนรากฐานและหลักปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม เช่น การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรงหวังความโปรดปรานจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ การหลีกเลี่ยงจากการเลียนแบบพฤติกรรม สัญลักษณ์ กิริยา ท่าทางต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย การดูถูกดูแคลน การเยาะเย้ย การทะเลาะวิวาท การจงใจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม ความอยุติธรรมในการกีฬา เป็นต้น ส่วนในระบบการศึกษา กีฬาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการศึกษาของหลาย ๆ โรงเรียนหรือแทบจะกล่าวได้ว่าทุกโรงเรียนมีการจัดการแข่งขันกีฬาสีประจำปีหรือกีฬาอื่น ๆ ภายในและระหว่างโรงเรียน ซึ่งสำหรับมุสลิมแล้วไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นที่จะต้องสอดคล้องและไม่ขัดต่อหลักการอิสลาม และในสภาพการณ์ปัจจุบันว่าด้วยประเด็นที่เกี่ยวกับการกีฬาของมุสลิม ผู้วิจัยเห็นว่ามี 3 ประเด็นด้วยกันที่ควรตระหนักถึง คือ 1) การที่มุสลิมไม่ให้ความสำคัญต่อสุขภาพและการกีฬาเท่าที่ควร 2) การที่มุสลิมสนใจขึ้นชอบการกีฬาและการออกกำลังกายแต่ยังไม่ให้ความสำคัญและสนใจหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาเท่าที่ควร 3) การให้ความสำคัญ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การให้ความตื่นตัว การให้การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นต่างๆว่าด้วยการกีฬาในหลักการอิสลามควรเป็นประเด็นที่ให้ความสำคัญ ตระหนักถึงและใส่ใจให้มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุและปัญหาที่ตนเอง ผู้วิจัยเห็นว่าส่วนหนึ่งจากการจัดการกับประเด็นปัญหา 3 ประเด็นข้างต้น คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาในหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ ซึ่งจากบริบททางสังคมโดยทั่วไปและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยเห็นว่า ครู อาจารย์ ผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนสำคัญ มีบทบาท และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยตรงและมีโอกาสเป็นอย่างยิ่งในการสร้าง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาที่สอดคล้องกับหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตข้างหน้าจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาและมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามเพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬา เยาวชนและสังคมและ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และต่อสังคมโดยทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักศึกษามุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 305 คน ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา

สถาบันการศึกษา วิทยาเขตยะลา จำนวน 188 คน และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 117 คน จากจำนวนประชากรนักศึกษากลุ่มดังกล่าว ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรตามวิธีทาโร ยามาเน (Yamane,1973:725 อ้างถึงใน บุญธรรมกิจปริดาบริสุทธิ, 2546:9) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 173.05 ผู้วิจัยได้ปรับเป็นจำนวน 174 คน

ประชากรกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ประธานหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ประธานหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ครูพลศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ 1 คน รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาศาสนาอิสลาม วิทยาเขตยะลา และผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)ดารุลอิสละห์ ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา 1 คน กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา 1 คน และประธานชมรม Al-Sadeeq 1 คน ซึ่งจะใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน อายุ ภูมิภาค การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมุ่งเน้นเนื้อหาในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พิจารณาเลือกคำตอบ 5 ระดับ คัดแปลงตามเกณฑ์การวัดทัศนคติสเกลแบบลิเคอร์ท (The Likert Scale) (ฉัตรสุนัน พฤทธิภิญโญ, 2553:154-155)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา โดยเป็นข้อคำถามมุ่งเน้นทางด้านประวัติศาสตร์การกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถาม

ก. รวบรวมแบบสอบถามจากการตอบของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นทำการกำหนดหมายเลขประจำแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ข. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับข้อคำถามในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีข้อคำถาม 18 ข้อ ข้อที่ 1-10 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮะฮ์ ข้อที่ 11-18 มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน มีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผล คือ ถ้าตอบถูกจะให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบจะให้ 0 คะแนน ข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮะฮ์ 10 ข้อ 10 คะแนน และข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน 8 ข้อ 8 คะแนน รวมทั้งหมด 18 ข้อ 18 คะแนน แล้วแปลผลคะแนนเป็นค่าร้อยละ โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน 5 ส่วนเท่า ๆ กัน

แบบสัมภาษณ์

ก. นำแบบสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) และเมื่อจำแนกตามสถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปี การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสถาบันการศึกษา จำแนกตามเพศ จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ปรากฏผลดังนี้

3.1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามและสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา คือ จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้และประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปคือ ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไปและจัดอบรม/แนะนำให้ความรู้แก่ผู้สนใจและให้ความรู้ผ่านวิทยุชุมชน

3.3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเองคือ พยายามแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอและผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

3.4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

การอภิปรายผล

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .66) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสถาบันการศึกษา จำแนกตามเพศ จำแนกตามชั้นปี จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลามพบว่า อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ใส่ใจ สนใจใคร่รู้ใคร่เห็นในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกัฟและหลักการอิสลาม เพราะกัฟและหลักการอิสลามเป็นสองสิ่งที่ตัวนักศึกษาเองในปัจจุบันนี้และในอนาคตข้างหน้าจะมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจำเป็นที่จะต้องนำหลักการอิสลามมาใช้ในวิถีของการกัฟ ซึ่งสอดคล้องกับคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

(البقرة:208)

ความว่า “บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงเข้าอยู่ในความสันติโดยทั่วทั้งหมด และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือศัตรูที่ชัดแจ้งของพวกเจ้า”

(อัล-บะกอเราะฮ์:208)

อิบ努กะษีร (Ibnu Kathir,2008:1/151) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสบัญชาปวงบ่าวของพระองค์ผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์และรอซูลของพระองค์ว่าให้ยึดปฏิบัติในหลักการทั้งหมดของอิสลามและบทบัญญัติต่างๆและละทิ้งการปฏิบัติในข้อห้ามต่าง ๆ ให้สุดความสามารถเท่าที่ท่านจะสามารถกระทำได้ ” ส่วนประโยคที่ว่า ﴿ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ﴾ ความว่า “จงเข้าอยู่ในความสันติ” หมายถึง “จงเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม”

อีกส่วนหนึ่งที่ทำให้ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา อยู่ในระดับมาก ก็อาจจะเป็นได้ว่าการเรียนการสอนเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามยังน้อยมากสำหรับสังคมทั่วไป และไม่มีการเรียนการสอนในวิชาเฉพาะที่เกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามอยู่เลยสำหรับ

นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ดังนั้นเมื่อมีการพูดถึงในเรื่องนี้ นักศึกษาจึงให้ความสนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .66)

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษายังคงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นในเรื่องนี้เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาและมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อเยาวชนและสังคมโดยรวมและต่อเยาวชนและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เป็นการเฉพาะ และแสดงให้เห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นที่จะต้องวางแผนทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสังคมให้มากยิ่งขึ้นเพราะปัจจุบันการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามยังมีน้อยมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พิจารณาเพื่อวางแผนทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

2. นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาควรศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเองอยู่เสมอเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในการเป็นครูที่มีความรู้ เข้าใจบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

3. สถาบันต่าง ๆ ทางสังคม ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนาอิสลามและอื่น ๆ เป็นต้น ควรประสานความร่วมมือร่วมกันเพื่อพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปและต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาทางสังคมด้วยการกีฬาวิถีอิสลาม

บรรณานุกรม

หนังสือ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2546. การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. กทม. : พิมพ์ครั้งที่ 7.
จามจุรีโปรดักท์

นัทรสูมน พฤทธิปัญญา. 2553. หลักการวิจัยทางสังคม กทม. เจริญดีมีนคองการพิมพ์

สมาคมศิษย์เก่าอาหรับประเทศไทย. 2542. พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย.

อัลมะดีนะฮฺ : ศูนย์กษัตริย์ฟะฮัด เพื่อการพิมพ์

Ibn Kathir, Ismail bin Kathir. 2008. Mukhtasor Sohih Tafsir Ibn Kathir

(مختصر صحيح تفسير ابن كثير) Mansurah. Maktabat Fayyad

Muslim, Muslim bin Hajjaj. 1991. Sohih Muslim (صحيح مسلم) Cairo. Dar al-Hadith

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นายซารีฟ อาวัง

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5620420023

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	สถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
B.A. คุรุศาสตร์ (อิสลามศึกษา)	มหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร	2555

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ร้านเอเชียคอมเมอร์ซ 156 ถ.ระแงงมรรคา ต.บางนาค อ.เมือง จ.นราธิวาส 96000

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ซารีฟ อาวัง และอิสมาแอ กาเต๊ะ. 2560. “ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาใน
 หลักการอิสลามของนักศึกษาวิชาชีพรู(พลศึกษา)ไทยมุสลิมในสถาบันอุดมศึกษา
 จังหวัดยะลา” การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่
 3 ประจำปี 2560 วันเสาร์ที่ 19 สิงหาคม 2560 ณ วิทยาลัยอิสลามศึกษา
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี